KOPANIČIARSKY KURIÉR

Kopaničiarsky kuriér

NOVEMBER ROČNÍK I 02/2024

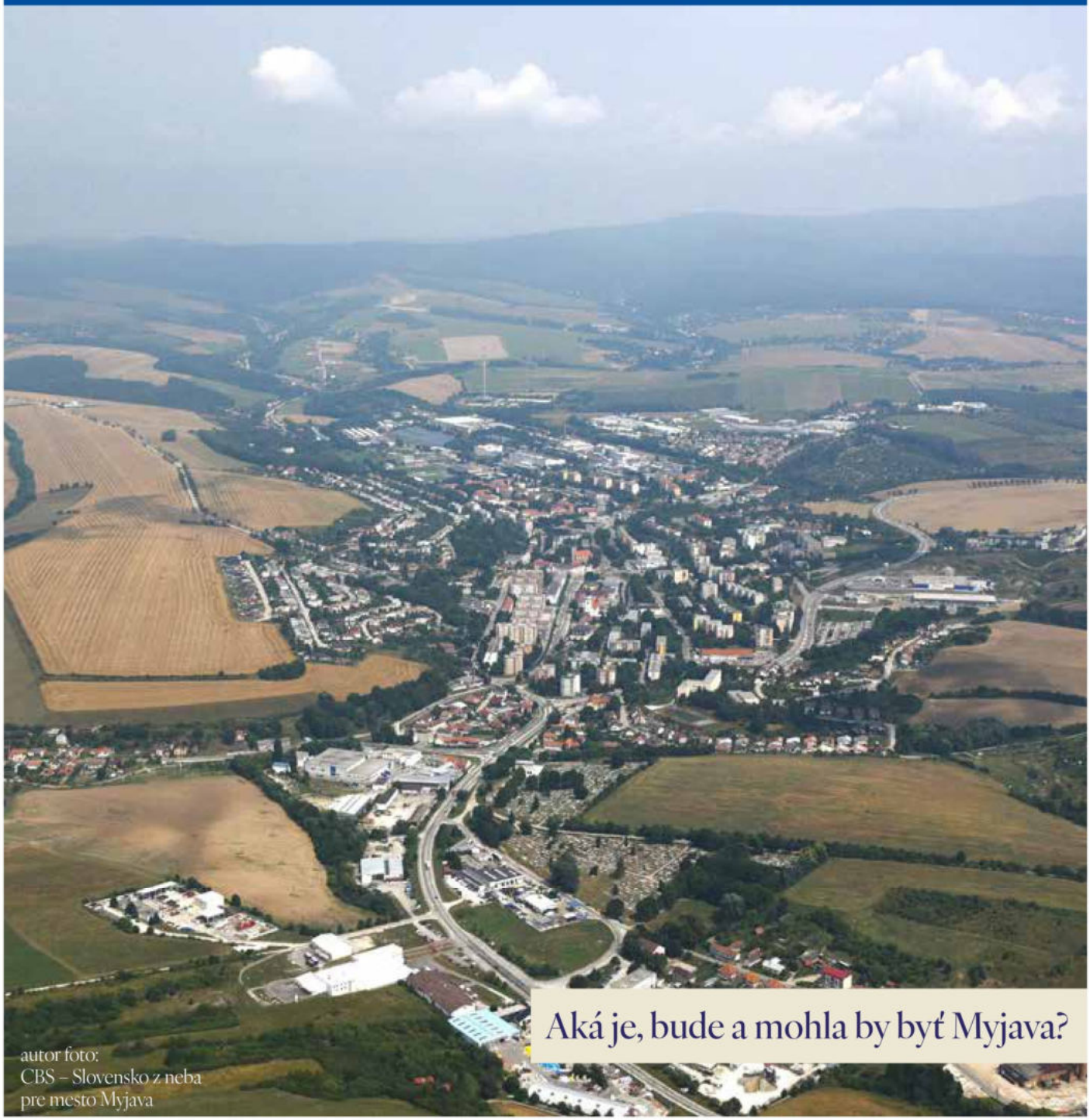

Aká je, bude a mohla by byť Myjava?

autor foto:
CBS – Slovensko z neba
pre mesto Myjava

Trokanova ulica nás ešte potrápi

Vedeli ste, že Myjavčan uniesol dopravné lietadlo?

Vianoce v divadle oslavujú 20 rokov

Aby bola Myjava opäť o čosi lepšia a krajšia...

Vybudovanie a rekonštrukcia športových areálov, pamätníkov v meste, plánované rekonštrukcie budov, či kontajnerových stojísk... To je len časť projektových zámerov, na ktorých pracujú oddelenie rozvoja a oddelenie výstavby a životného prostredia mesta Myjava. Tieto zámery sú pripravované za účelom predloženia žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci aktuálne vyhlásených výziev riadiacich orgánov. Napríklad ministerstiev. Investičné projekty samosprávy, ktorých prehľad vám v nasledujúcich riadkoch ponúkame, sa aktuálne nachádzajú v rôznych fázach. Buď ide o prípravu zámeru, o konzultácie s odborníkmi, alebo o už podané žiadosti. Tiež sú tu projekty, ktoré už boli z rôznych grantových a dotačných schém podporené a v súčasnosti sa nachádzajú v nejakej fáze realizácie.

Výdavky, na ktoré sú žiadané finančné prostriedky, sú presne stanovené v predmetných výzvach. A tak je vždy naozaj neľahkou úlohou nájsť kompromis medzi skutočnou potrebou samosprávy a občanov mesta a vyhlasovateľom stanovenými podmienkami. Čiže tým, na čo sa skutočne finančný príspevok dá získať a môže sa reálne použiť. Zamestnanci spomínaných oddelení mesta Myjava, ale aj ďalších, sústavne sledujú aktuálnu situáciu s vyhlasovanými výzvami a pripravujú žiadosti do rôznych grantov. Trebárs eurofondové projekty, integrované projekty, projekty do grantových schém štátnych i neštátnych inštitúcií a podobne. Nie všetky samozrejme prejdú posudzovaním a schvaľovacím procesom, ale tie, ktorým sa to počas tohto roka podarilo, nájdete v nasledujúcom prehľade. Pozor! Vzhľadom na hlavnú tému tohto vydania nášho mesačníka sa venujeme výhradne stavebným a investičným projektom. O tých ďalších – neinvestičných – napíšeme zasa niekedy nabudúce. A aby ste tomu dobre rozumeli, rozdelili sme ich do troch častí – realizované projekty, projekty v príprave a plánované projekty.

Realizované projekty

Športový areál Myjava – Turá Lúka

Jedným zo zatiaľ posledných investičných projektov, ktorého premenu z výkresov a vizualizácií na skutočné objekty môžeme v týchto dňoch vidieť na vlastné oči, je výstavba

športového areálu v mestskej časti Turá Lúka. Tá sa začala v pondelok 16. septembra 2024, keď si stavenisko prebral zhotoviteľ, spoločnosť TAX HOLDING s. r. o.

Celkové náklady na vybudovanie areálu dosahujú hodnotu 173 988,60 €, pričom príspevok z Fondu na podporu športu, vďaka ktorému samospráva projekt realizuje, je 121 790,- €. Spolufinancovanie mesta Myjava je vo výške 52 198,60 €.

Športový areál v Turej Lúke sa bude nachádzať pri cirkevnej škole a bude sa skladať z viacúčelového ihriska a pridružených športovísk. Areál bude využívaný športovými klubmi, deťmi z predškolských a žiakmi školských zariadení, mamičkami s deťmi, dôchodcami a celou širokou verejnosťou. Časť prvkov je navrhnutá aj pre osoby so zníženou pohybovou schopnosťou.

Viacúčelové ihrisko s výmerou 31,5 x 16,5 m bude disponovať umelou trávou a nebude chýbať ani oplotenie. Ihrisko bude možné využiť napríklad na malý futbal, tenis, volejbal, nohejbal či streetball. Osvetlenie ihriska bude zabezpečovať osem svietidiel, ktoré budú umiestnené na štyroch stožiaroch. Ukončenie stavebných prác a odovzdanie ihriska do užívania je naplánované na koniec januára 2025 a my sa mu budeme istotne venovať aj na stránkach Kopaničiarskeho kuriéra.

Pamätník revolúcie 1848

Ďalším zaujímavým projektom, na ktorom sa stavebné práce začali v septembri tohto roka a ktorý súvisí s jednou s najvýznamnejších kapitol histórie Myjavy, s meruôsmymi rokmi a bojom za národnú svojbytnosť, je vybudovanie Pamätníka revolúcie 1848. Mesto Myjava získalo na realizáciu tohto zámeru dotáciu z Ministerstva obrany SR vo výške 5000,- € a spolufinancovanie samosprávy dosahuje hodnotu 4030,- €. Takže celkové

náklady sa šplhajú tesne nad hranicu sumy 9 000,- €. Nový pamätník na Námestí M. R. Štefánika medzi Hotelom Štefánik a budovou bývalého okresného súdu bude vyhotovený z pieskovca a bude mať podobu dva metre vysokého hranola so skosenou stranou. Na jeho prednej časti sa bude nachádzať pečať Prvej Slovenskej národnej rady z roku 1848. Súčasťou pamätníka bude aj doska s informáciami o tejto dôležitej historickej udalosti, akou Prvé slovenské povstanie vyhlásené práve na Myjave istotne bolo. Súčasťou projektu je aj revitalizácia okolia pamätníka, ktorá sa týka najmä vybudovania dôstojného prístupu k pamätníku. Celý projekt bude ukončený v novembri 2024.

Revitalizácia pamätníka gen. M. R. Štefánika

Ďalšiu dotáciu z Ministerstva obrany SR vo výške 4000,- € získalo mesto Myjava na reštaurovanie, či lepšie povedané, revitalizáciu pamätníka gen. M. R. Štefánika na námestí. Spolufinancovanie samosprávy pri tomto zámere je vo výške 975,- €. Konkrétne ide o očistenie celého pamätníka, opravu podesty a dlažby. Pri pamätníku pribudne aj z pieskovca zhotovený prvok s podstavcami na svietniky a vázami, aby sa predišlo znečis-

teniu samotného pamätníka od vosku alebo zvyškov kvetov či dekorácií po spomienkových kladeniach vencov a kytíc. Súčasťou projektu je tiež úprava okolia pamätníka v podobe nevyhnutného odborného orezu lipy a úpravy výsadby v prednej časti. Realizácia projektu bude rovnako, ako pri Pamätníku revolúcie 1848, ukončená v novembri tohto roka.

Spoločenské centrum MYajVY slúži verejnosti už viac ako pol roka

V utorok 16. apríla 2024 sa uskutočnilo oficiálne otvorenie priestorov spoločenského centra MYajVY na Ul. Milana Marečka v Myjave, ktoré tak začalo od tohto dátumu naplno slúžiť verejnosti. Centrum vzniklo rekonštrukciou starého skladu. Objekt dostal novú fasádu, dvere, okná, interiér bol zrekonštruovaný a vymaľovaný, samozrejmosťou sú nová elektroinštalácia, rozvody či kúrenie. Centrum svoje priestory poskytuje mnohým organizáciám aktívnym v meste Myjava. Miesto na stretávanie sa svojich členov tu našli napríklad Jednota dôchodcov, Únia žien Myjava, Klub abstinentov, Klub dôchodcov, ECAV Myjava, Zväz chovateľov, Slovenský červený kríž, Dobrovoľní darcovia krvi, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, Matica Slovenská, Materské centrum Pampúšik a ďalší. Priestor slúži aj na aktivity, ktoré zastrešujú mesto Myjava a Sociálne služby Myjava, n. o. Konkrétne na kreatívne maľovanie, na biblioterapiu, pohybové aktivity seniorov a podobne. Časť priestorov spoločenského centra slúži na výdaj potravinovej pomoci, ktorú organizačne zabezpečujú Sociálne služby Myjava. Spoločenské centrum je vybavené novou, kompletne zariadenou kuchyňou, kde si môžu členovia spolkov pripravovať teplé nápoje, ale aj uvariť chutný obed, či nachystať pohostenie.

Klubovňa v knižnici

Tak ako v centre MYajVY na Ul. Milana Marečka našli dôstojný priestor pre svoje aktivity skôr príslušníci strednej a staršej generácie občanov Myjavy, tak podobné zázemie môžu využívať najmä mladí – no nielen oni – vo vynovenej klubovni Mestskej knižnice Myjava. Tá sa nachádza na prízemí, hneď pri vstupe do knižnice z Jablonskej ulice. Stavebné práce zahŕňali obnovu fasády, výmenu okien a vstupných dverí, pokládku dlažby, opravu stropu, vymaľovanie... V klubovni pribudol inteligentný systém ovládania kúrenia i osvetlenia a veľkoplošná obrazovka slúžiaca na prezentácie a premietania počas tu realizovaných stretnutí a podujatí. Nechýbajú tu nové stoly, stoličky a celková kapacita klubovne je 50 ľudí. V nadväznosti na vybudovanie novej miestnosti bola počas mesiacov september a október 2024 presunutá kancelária knižnice na horné poschodie a na jej pôvodnom mieste vzniká kuchynka, ktorá bude slúžiť práve užívateľom klubovne počas ich seminárov, workshopov a porád.

Projekty v príprave

Kultúrny dom Samka Dudíka

Myjavský dom kultúry by už určite potreboval po viac ako dvadsiatich rokoch od otvorenia výraznú investíciu do svojej opravy a rekonštrukcie. Veď stavať ho začali ešte v roku 1985 a kým ho dokončili, ubehlo dlhých 18 rokov. Aj táto skutočnosť sa podpísala pod technické problémy, ktoré dnes stavba má. No ak by sa mali riešiť komplexne, podľa navrhnutých projektov, išlo by o miliónové sumy, ktoré si samospráva z vlastných zdrojov dovoliť nemôže. A vhodná výzva, v rámci ktorej by sa dal projekt podať, zatiaľ vyhlásená nebola. Mesto však v rámci možností, ktoré jej grantové schémy aktuálne ponúkajú, pripravilo a podalo čiastkový projekt s názvom Stavebné úpravy priestorov v Kultúrnom dome Samka Dudíka. V rámci neho bola Myjave schválená dotácia vo výške 9750,- € s povinným 5% spolufinancovaním. Projekt rieši stavebné úpravy priestorov bývalého Bowling baru na prízemí budovy pri autobusovej stanici. Práce budú zahŕňať výmenu okien a vchodových dverí a úpravy sociálneho zázemia s vytvorením toaliet aj pre imobilných návštevníkov. To samozrejme nebude všetko a neskôr bude nutné v rekonštrukcií priestoru pokračovať, no ak sa to podarí dotiahnuť do konca, pribudne v kultúrnom dome nový a dobre dostupný priestor, ktorý bude možné využívať trebárs ako banketovú sálu, výstavný, komorný koncertný alebo divadelný priestor. Uvidíme... V súčasnosti je projekt v procese zazmluvňovania dodávateľov a prác.

Vodozádržné opatrenia by občanom priniesli aj vynovené chodníky

Do kategórie pripravovaných projektov patrí aj zámer Vodozádržných opatrení pre mesto Myjava. Projekt bol podaný na Ministerstvo životného prostredia SR v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027 a celková suma oprávnených výdavkov tu bola vyčíslená na 991 190,29 €. Tento objem finančných prostriedkov je zároveň požadovanou dotáciou, keďže program je bez povinného spolufinancovania. Predmetom projektu je rekonštrukcia chodníkov v centre mesta. Konkrétne na Hurbanovej ulici, Ul. 1. mája a na Námestí M . R . Štefánika tak, aby nové dlažbové povrchy spomaľovali odtok vody a zadržiavali ju v danom území. Ak by tento projekt bol Myjave schválený, v rámci stavebných prác by bola zrealizovaná výmena nepriepustných betónových a asfaltových spevnených plôch za

plochy zelene s funkčnou vegetáciou podporujúcou vsakovanie a vyparovanie vody, takzvanú evapotranspiráciu, čím by vznikli nové zelené plochy v centrálnej časti mesta. Ďalším krokom by bola výmena súčasných povrchov chodníkov za priepustné spevnené plochy s vodozádržnou funkciou. Tie sú navrhnuté z priepustných a drenážnych dlažieb. Toto všetko by bolo realizované počas roka 2025.

Lepšie narábanie s energiami v škole na Štúrovej ulici

V rámci výzvy Plánu obnovy o efektívnosti štátnych budov vypracovalo a podalo mesto Myjava projekt na zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy základnej školy na Štúrovej ulici. Uchádza sa ním o dotáciu vo výške 653 304,36 €. V prípade schválenia zámeru by predmetom realizácie boli stavebné práce ako výmena okien a ostatných vonkajších otvorových konštrukcií, zateplenie podlahy nevykurovaného podkrovia či inštalácia termostatických hlavíc na vykurovacie telesá. Zhotoviteľom by bola spoločnosť Unistav Teplička, s. r. o., Teplička nad Váhom, a to ako vysúťažený dodávateľ prác na základe zmluvy uzatvorenej v auguste tohto roka.

Desiatka uzatvorených kontajnerových stojísk

Na Úrad vlády SR v rámci Integrovanej výzvy Podpora investičných aktivít obcí (infraštruktúra) podala myjavská samospráva projekt vybudovania kontajnerových stojísk. Jeho predmetom je vybudovanie desiatich nových kontajnerových stojísk s oplotením a zastrešením. Išlo by o rovnaký typ, aký dnes poznáme napríklad zo sídliska Vŕšok a z vnútroblokov pri štadióne. Nové stojiská zberných nádob na zmesový a triedený komunálny odpad by tak pribudli na uliciach Trokanova, 1. SNR, Hodžova a Milana Marečka. Súčasťou projektu je aj osvetovo-vzdelávacia aktivita pre občanov zameraná na triedenie odpadov a odpadové hospodárstvo. Oprávnené výdavky na projekt sa pohybujú vo výške 125 880,15 €. Rovnaká je aj mestom Myjava žiadaná dotácia, pretože výzva je bez spolufinancovania. K tomu však treba prirátať neoprávnené výdavky 75 827,42 €, pretože výdavky na stavebné práce a konštrukcie stojísk presahujú stanovený maximálny finančný limit 11 000,- € na jedno stojisko.

Ožijú rybky pred mestským úradom?

Cez Environmentálny fond podala myjavská samospráva tri projekty. Tým prvým je rekonštrukcia fontány s rybami na námestí pred mestským úradom, ktorá kvôli poškodenému podložiu a zničeným rozvodom už niekoľko rokov nefunguje. Náklady na opravu fontány boli vyčíslené na sumu 51 076,46 €, požadovaná výška dotácie je 49 500,- €. Mesto by rámci spolufinancovania zaplatilo 1576,46 €.

Viac komfortu pre žiakov

Druhým podaným projektom je nákup a inštalácia tieniacich prvkov – exteriérových žalúzií – na budovu Základnej školy na Viestovej ulici v Myjave. Celkové náklady sú napočítané na sumu 60 099,48 €, požadovaná dotácia sa pohybuje vo výške 49 999,- € a spolufinancovanie mesta by bolo v hodnote 10 100,48 €. Rovnaký obsah má aj tretí projekt, no týka sa Základnej školy s materskou školou v Turej Lúke. Tu sú celkové náklady vyčíslené na 14 490,- €, požadovaná výška dotácie je 14 345 € a spolufinancovanie samosprávy tvorí sumu 145,- €.

Plánované projekty

Poslednú kategóriu tvoria projekty, ktoré sme si predstavili už v októbrovom vydaní nášho mesačníka, v článku zo septembrového rokovania mestského zastupiteľstva. Tak si tie aktuálne relevantné opäť pripomeňme.

Vybudovanie viacúčelového areálu športu Myjava

V prípade projektu vybudovania viacúčelového areálu športu by išlo o výstavbu multifunkčného ihriska v myjavskom športovom areáli, na mieste bývalého klziska. To by obsahovalo basketbalové ihrisko so sadou na volejbal a s mantinelmi na kratších stranách do výšky 4m, bežeckú dráhu, doskočisko pre trojskok a skok do diaľky, fitness prvky, workoutové zostavy, lezeckú stenu, tenisovú stenu, stôl na stolný tenis, altánky, mobiliár a osvetlenie. Celková revitalizovaná plocha má výmeru 2348 m2 a celkové oprávnené výdavky dosahujú výšku 590 000,- €. Povinné spolufinancovanie zo strany mesta by bolo 47 200,- €. V súčasnosti je vyhotovená projektová dokumentácia, realizuje sa povoľovací proces a príprava projektového zámeru.

Športovo-oddychová zóna Dolná štvrť

Zámer vybudovania športovo-oddychovej zóny na sídlisku Dolná štvrť v sebe zahŕňa rekonštrukciu a vybudovanie športovo-oddychovej zóny v lokalite existujúceho dopravného ihriska, ktoré by zostalo v plnom rozsahu zachované a dotvorilo by sa jeho okolie. V projekte je navrhnutá rekonštrukcia komunikačných a spevnených plôch, oprava plôch pôvodného ihriska, doplnenie cvičiacich a oddychových prvkov aj mestského mobiliáru. Pribudla by tiež verejná zeleň v podobe trvalkových záhonov a drevín. Realizácia projektu by sa týkala plochy s celkovou výmerou 1958 m2 a oprávnené výdavky projektu sa pohybujú vo výške 200 000,- €. Spolufinancovanie samosprávy je navrhnuté vo výške 16 000,- €. Rovnako ako pri prvom projekte, aj tu je vyhotovená projektová dokumentácia, prebieha povoľovací proces a príprava projektového zámeru.

Zlepšenie kvality vzdelávania v ZUŠ Myjava

Zaujímavý je projekt s názvom Zlepšenie kvality vzdelávania v ZUŠ Myjava. Jeho predmetom sú rekonštrukcia a modernizácia učební ZUŠ Myjava, doplnenie materiálno-technického vybavenia (hudobné nástroje a pomôcky) a realizácia stavebných prác vrátane čiastočnej debarierizácie priestorov školy. Stavebné práce by pozostávali zo zateplenia obvodového a strešného plášťa, výmeny okien a vonkajších dverí, sociálneho zázemia pre imobilných a vybudovania schodiskovej plošiny. Celkové oprávnené výdavky sú vo výške 405 000,- €, spolufinancovanie samosprávy 32 400,- €. Projektový zámer je schválený a realizuje sa príprava projektovej dokumentácie.

M. Hrin, Z. Grešnerová, K. Černáková Kubinová
foto: Vladimír Pyxel Domen, M. Hrin

Architektka Anna Dobrucká: Život mesta, to je viac, ako len usporiadanie objektov.

Ing. Anna Dobrucká, PhD. – autorizovaná krajinná architektka SKA

Základnú školu a Gymnázium absolvovala na Myjave. V roku 1975 odišla z Myjavy do Brna, kde študovala na Mendlovej univerzite záhradnícky odbor so zámerom stať sa genetičkou. Počas štúdia ju však zlákala krajinná architektúra. Tá však na Slovensku – na rozdiel od Českej republiky – nemala tradíciu a na svoje uplatnenie v praxi si tak musela počkať. V roku 1994 absolvovala autorizačné skúšky na Slovenskej komore architektov (SKA) a od roku 1995 vedie svoj vlastný krajinársky ateliér. V štúdiách pokračovala a absolvovala postgraduálne štúdium na SPU v Nitre, študovala na City University v Bratislave – odbor životné prostredie, absolvovala vzdelanie v oblasti environmentálnych systémov, GIS-informačných systémov, EIA, SEA, ochrany krajinného rázu na ČVUT v Prahe. Má za sebou zahraničné študijné pobyty v Nemecku či Portugalsku. Spolupracovala na viacerých vedeckých projektoch. So svojimi kolegami v roku 2008 získala nomináciu na Cenu CEZAAR za riešenie mesta Skalica, v roku 2013 získala Cenu CEZAAR za verejné priestranstvá v obci Palárikovo, v rokoch 2013 a 2017 získala Cenu ZUUPS – Cenu za urbanizmus, a potom ešte trikrát nomináciu na Cenu ZUUPS. Podieľala sa na tvorbe legislatívy i metodík, učila na SPU v Nitre, v Ústave krajinnej architektúry, prednášala na rôznych odborných konferenciách doma i v zahraničí. Je spoluautorkou viacerých odborných publikácií. Svoje diela vystavovala viackrát v rámci kolektívnych výstav a v rokoch 2014 a 2018 mala zverejnené práce i na medzinárodnej výstave ECTP-CEU v Bruseli. Bola členkou predstavenstva SKA i predsedníčkou ZUUPS. K jej vrcholným dielam okrem ocenených prác patrí koncept rozvoja mesta Skalica, urbanistická štúdia Zeleň mesta Košice, či MÚSES mesta Trnava (územnoplánovací podklad pre ďalší rozvoj mesta s dôrazom na urbánnu zeleň). Práca je zároveň jej záľubou, preto jej nie je na ťarchu, ale inšpiruje ju k novým projektom. V súčasnosti v rámci vlastných kapacít a síl a v rámci tímu s občanmi mesta pripravuje Koncept rozvoja mesta Myjava, čím sa snaží pomôcť mestu riešiť globálne výzvy a nasmerovať mesto k udržateľnému rozvoju s víziou produktívneho a atraktívneho mesta.

Ot.: Pani Dobrucká, prečo práve Myjava?

A. Dobrucká: *„Narodila som sa tu a do svojich osemnástich rokov som tu žila. Potom sme boli vlastne 50 rokov mimo, ale keďže tu máme rodinu, spomienky, kamarátov, zosnulých a ďalšie väzby, tak sme sa s manželom rozhodli, že sa na Myjavu vrátime. Sme tu doma."*

Ot.: Po tomto svojom návrate ste sa začali – dovolím si tvrdiť, že veľmi aktívne – angažovať v rozvoji Myjavy. Z čoho vzišiel ten impulz, že dám sa do toho, oslovím samosprávu, verejnosť a skúsime niečo nové vymyslieť?

A. Dobrucká: *„Počas svojho aktívneho pracovného života som sa venovala krajinnej architektúre, krajinnému plánovaniu, urbanizmu, rozvoju sídiel a spolupracovala som so samosprávami i s vedeckými inštitúciami na rôznych štúdiách a projektoch. Tep mesta sa mi zdal veľmi pomalý. Chcela som teda využiť svoje skúsenosti a pohnúť mesto smerom k budúcnosti. Išlo o také prirodzené vyústenie toho, čo som v rámci mojej profesie robila pre iné samosprávy. Viete, každé územie má iný potenciál, svoju históriu a tú keď spoznáte a viete ju správne využiť a odprezentovať, tak získate ten prvok, ktorý môžete ponúknuť verejnosti, a ktorý nemá nikto iný. Územie sa stane atraktívnym a ľady sa pohnú."*

Ot.: A v čom vidíte potenciál Myjavy?

A. Dobrucká: *„Najväčším potenciálom mesta je prírodné zázemie. Na Myjavu som sa vracala s radosťou, lebo som vedela, že idem do pekného kraja. A sama som bola zvedavá, s čím sa tu po tých päťdesiatich rokoch stretnem. Nechcem, aby to vyznelo nepekne, ale mám pocit, že Myjava stagnuje. Som presvedčená, že ľudia sa tu snažili s tým niečo urobiť. Takže zatiaľ neviem celkom definovať problém stagnácie. Viem, že nemáme nerastné bohatstvo, nie sme ani dôležitý dopravný uzol, ani nič podobné. Ale sú tu hodnoty, najmä príroda a ľudský potenciál a sila ducha, keďže sme evanjelický kraj. Na tom treba stavať. Ale mesto veľa vecí rieši a robí, aby som nekrivdila."*

Ot.: Spomenuli ste prírodu...

A. Dobrucká: *„Áno, prírodný potenciál je tu naozaj veľký. Nie sú to síce Vysoké Tatry, ale tieto tunajšie kopčeky sú naozaj malebné, majú takú „ľudskú mierku". Ponúkajú život, harmóniu, produkciu, spätosť s prírodou, rekreáciu... Pôsobia pokojne, prívetivo."*

Ot.: Mohla by teda byť tým potenciálom práve harmónia, ktorou na vás pôsobia myjavské vŕšky? A je možné túto víziu nejako zapracovať do ďalšieho rozvoja?

A. Dobrucká: *„Dobre ste to povedali. Myjava je život v prírode. Harmónia sa odráža vo vyváženosti, v stabilite, krajinnom obraze a to je pri súčasnom tlaku na urbanizáciu a pri spoločenskom napätí skutočne veľký potenciál. Fascinujúce sú kopanice, ktoré sú schované v údoliach. Keď idete po hlavných cestách, tak vlastne ani nevnímate, ako je toto územie osídlené. Tunajší kraj je akoby uzavretý do seba, človek je skrytý a chránený sadmi a zdá sa, akoby Myjava bola tak trochu vzdialená iným regiónom. Ja som si Myjavu nazvala – a nechápte to dehonestujúco – smutné mesto. Nie sú tu výrazné pamiatky, ktoré by priťahovali davy a keď prechádzate krajinou, ako by ste nemali na čo uprieť pohľad. Inde cestujete po kraji a zbadáte kríž, kalváriu, hrad, kaštieľ, kúriu, pamätník... Tu je pokoj a príroda, domčeky učupené v sade. Je to malebné, ale pre mladých asi trochu nudné. Z okolitých vŕškov Myjavy vidíte v diaľke Bradlo, Branč, z druhej strany Čachtice... A prírodné dominanty Veľká Javorina a Poľana, no urbanistické dominanty v myjavskej krajine chýbajú. Zrejme je to dané tým, že Myjava bola komunitné mesto, čo je výhoda i nevýhoda."*

Ot.: Skúsme ísť na to inak. V predošlej odpovedi, ste spomenuli, že Myjava stagnuje...

A. Dobrucká: *„Na prvý pohľad áno. Ale možno je to tým, že je príliš pokojná, tichá, utiahnutá do seba. Mám pocit, že nič zásadné sa tu nezmenilo. Len kopanice sa neregulovane rozrastajú a nevhodne zastavujú."*

Ot.: A čo by sa s tým teda dalo podľa Vás urobiť?

A. Dobrucká: *„Dobrá otázka, na ktorú neexistuje jednoznačná odpoveď. Možno o rok budem múdrejšia. Myjava je príjemná, čistá, bezpečná a priateľská. To sú jej výhody. Ale stačí to? Nečudujem sa mladým ľuďom, že odchádzajú. Aj mne sa kedysi zdala pre mňa malá. Nechajme ich teda odísť, ale lákajme ich späť a pripravme im podmienky na život a sebarealizáciu. Myjava sa musí otvoriť, zachytiť ducha doby, prepojiť sa s okolím, dostať sa na mapu Európy, napojiť na dopravné spojenie, na investičné toky... Treba mať víziu a pripravený plán na ďalší rozvoj. Domáceho podnikateľa treba podporiť, investora privítať, odborníka oceniť, aktívnych*

zapojiť, ďalších inšpirovať... Treba pripraviť vlastné opatrenia i regulatívy, aby sme ochránili hodnoty územia, génia loci kopaničiarskeho kraja. Aby sme využili potenciál mesta. Treba usmerniť investorov, aby stavali v súlade so záujmami, s obrazom vidieka, s duchom krajiny. V rozvoji mesta nemá byť hlavným aktérom investor, ale mesto a občan. Mesto musí vedieť, čo potrebuje, aké služby prijme, ako reguluje investorov. Krajina je veľmi krehký systém, preto treba s investorom diskutovať o jeho návrhu a zvážiť z viacerých hľadísk jeho zámer. Osvietený investor je diskusii otvorený. "

Víťazný návrh urbanisticko-architektonickej súťaže Nová Myjava, ktorú samospráva vyhlásila v decembri 2022.

Ot.: Je príkladom toho, čo teraz hovoríte, projekt Nová Myjava v hornej časti mesta, na ktorý bola realizovaná urbanisticko-architektonická súťaž? Môžeme to považovať za model, ako by tá príprava mohla vyzerať?

A. Dobrucká: *„Áno. Na Novú Myjavu prebehla architektonická súťaž, ktorá na základe zadania mesta priniesla viac návrhov a najlepší túto súťaž vyhral. Teraz už môže prísť developer. Jeho dielo bude v súlade so zámerom mesta. No ja som skôr narážala na dlhodobú víziu mesta. Z hľadiska sociálneho by sme mohli ponúknuť prípadným novým obyvateľom kvalitné bývanie a komunitný život. Z hľadiska ekonomického by sme mali prilákať investorov, ktorí podporia obyvateľov a umožnia im sebarealizáciu. Z hľadiska environmentálnej krízy by sem mali podporiť greendeal a pripraviť projekty na realizáciu. Mesto by malo podporovať domácich podnikateľov a privítať osvietených developerov. Myslím, že mesto v tomto smere aj vyvíja aktivity. Držím mu palce. Myjava kedysi bola veľmi ekonomicky silné a chýrne mesto a žila občianskym životom. Kopaničiari si poradili s ťažkými situáciami. Stálo by za preskúmanie, kam sa tento dávny potenciál Myjavy podel a ako ho získať späť."*

Ot.: Tu je, myslím, jasný súvis s históriou. Napríklad taká Slovenská armatúrka Myjava. Monopolný výrobca a dominantný zamestnávateľ v celom kraji, vďaka ktorému sa toho v meste veľa vybudovalo. Spomínam si teraz aj na vyjadrenia pána Jána Gálika ohľadom plánov prestavby Myjavy. Ako orodovali u pána Šebestu v Bratislave, aby sa z Myjavy nestalo len „sídlisko s dvoma vežami". Mesto, v ktorom by len prespávali robotníci pre armatúrku, hodvábku... Toto všetko ovplyvnilo ten stavebný, ekonomický a sociálny vývoj, ktorý bol a ktorý je dnes. Nie?

A. Dobrucká: *„Áno, máte pravdu. Môj strýko, riaditeľ SAM, občas pri rodinných stretnutiach hovorieval, čo všetko Myjava potrebuje a čo chce podporiť. Aj to robil. Silný investor môže mesto podporovať. Neviem, či dnes podnikatelia majú tento pocit spolupatričnosti s mestom. O tom asi budeme spolu hovoriť. Pán Gálik, ktorý sa do prestavby Myjavy kedysi pustil, mal zase výhodu spoločenskej a politickej podpory pre zmeny, ktoré vykonal. Stál tak pri vzniku modernej Myjavy. Myslím, že v jeho diele treba pokračovať."*

Ot.: Myjava je – obrazne povedané – v jame. Sama ste povedali, že to osídľovanie a výstavba boli v minulosti takto realizované a zostali schované v údoliach. Existuje vôbec v kopaničiarskom kraji a v meste Myjava nejaká iná možnosť, ako výstavbu rozširovať?

A. Dobrucká: *„Nuž, zostáva nám posunúť výstavbu do svahov. Kopanice by asi mali zostať v údoliach a neťahať sa na vŕšky. Ale Myjava ako mesto nie, ak sa chce rozrastať. Nakoniec aj iné mestá sa rozširovali po svahoch. Svah urbanizované územie dynamizuje, je to výzva pre dobrú architektúru. Avšak mali by sme sa vyhnúť hrubým terénnym zásahom a budovaniu mohutných oporných múrov ako sú napríklad tie za kultúrnym domom a pod Tescom. Preferujme cit pre krajinu, využime pozitívne svahy bez znásilňovania terénu. Myjavčania si so svahmi vždy vedeli poradiť. Pre riešenie novej výstavby je vhodné opäť využiť architektonické súťaže. Myjava novú výstavbu potrebuje. Tiež treba zvážiť výstavbu aj vo vnútri mesta. Myjava má kvalitné prírodné zázemie, preto koncept „kompaktného mesta" by mohol byť pre ňu prijateľný. Bude treba o tom diskutovať tak na úrovni mesta, ako aj s ďalšími odborníkmi a spracovateľmi územného plánu. Ak by sme tie plochy v intraviláne dokázali lepšie využiť, zefektívnil by sa celý priestor. Kompaktné mesto šetrí poľnohospodársku pôdu, ponúka lepšie využitie územia, je úspornejšie z hľadiska údržby, služby sú dostupnejšie apod. Dnes máme veľa urbanistických konceptov – záhradné mesto, dýchajúce mesto, lineárne mesto, polycetnrické mesto, 15-minútové mesto... Ale teraz sa dostáva do popredia nedostatok pôdy, ktorá je stále vzácnejšia, takže sa začal presadzovať koncept kompaktného mesta."*

Ot.: Takže toto je koncept, ktorý by bol pre Myjavu vhodný? Kompaktné mesto?

A. Dobrucká: *„Asi áno. Nie je to definitívne, treba o tom diskutovať s odborníkmi. Stále uvažujem, ktorý koncept by bol pre Myjavu vhodný. Ale myslím si, že toto by mohla byť tá cesta a mesto by mohlo z toho aj profitovať. Je to ešte na diskusiu, preveriť by to mala urbanistická štúdia, štúdia realizovateľnosti, prípadne nejaké odborné semináre. Nedávno som porovnávala Bratislavu a Viedeň. Viedeň je oveľa kompaktnejšia ako Bratislava a napriek tomu bola opakovane najlepším mestom pre život. Čiže kvalita života nie je len o plochách zelene, ale o kvalite života a o funkčnom živote v meste. Myjava by mala nadviazať na koncept založený v 60-tych rokoch a definovať svoj ďalší rozvoj v duchu moderného mesta. Myjavu zmenil pán Gálik s podporou vedenia mesta a v spolupráci s poprednými urbanistami Československa. Ich koncept Myjavy ovplyvnil francúzsky urbanista Le Corbusier, ktorý za vrchol ľudskej tvorby pokladal rovnú čiaru. Mnohí urbanisti sa ním inšpirovali a aj tu sa teda rozhodli budovať Myjavu v duchu Corbusiera. Preto na Myjave máme tú „linku", ktorá nasmerovala mesto k budúcnosti. Myslím, že už nemáme inú možnosť, len pokračovať v tom, čo urbanisti pred rokmi začali. Myjava by teda mala byť moderné, dynamické, prosperujúce mestečko tretieho tisícročia s kvalitnými službami pre občanov a s prírodným zázemím na kopaniciach. Mesto a vidiek v jednom funkčnom celku."*

Ot.: Myslíte, že realizácia takéhoto konceptu by mohla nejakým spôsobom ovplyvniť aj tie negatívne javy, ktoré sme spomínali? Ako napríklad odchod mladých?

A. Dobrucká: *„Možno keby mladí cítili šancu a videli tú novú perspektívu, že ideme spolu niečo nové tvoriť, tak aj áno. Veď nezabúdajme na prírodný potenciál, ten je dostupný a pre mnohých lákavý. Preto „provokujem" tými aktivitami, lebo by som chcela, aby ľudia začali o tejto problematike premýšľať. A snažím sa osloviť mladú generáciu. Preto sme robili tú literárno-výtvarnú súťaž a workshop so stredoškolákmi. Mňa napríklad pobavilo, keď deti nakreslili ruské kolo vedľa Myjavskej veže. Viem, že je to úlet, ale asi tým chceli vyjadriť, že im tu chýba nejaká zábava. Alebo jedno dievčatko tam malo levanduľové záhony. Áno, aj to by mohlo byť oživenie nášho kraja. Mňa množstvo nápadov od detí i študentov celkom prekvapilo. Spomínali vytvorenie stredoškolského campusu, vytvorenie parčíka, kurtov, hovorili o ihrisku, o workoutových prv-*

koch, o bazéne, aj o študovni... Teraz sa ma pýtajú, čo s tým bude ďalej? Ako sa bude pokračovať? Prejavili záujem o mesto a to je pozitívne. Navodzuje im to pocit, že urobili niečo dobré, prospešné a zrejme budú vývoj mesta ďalej sledovať."

Ot.: Presne k tomuto som chcel premostiť. Od tých náročnejších koncepčných a urbanistických tém sa presunúť k týmto konkrétnym aktivitám a k práci s verejnosťou. Už sme spomenuli súťaž, workshopy v kultúrnom dome. Skúsme nejako zosumarizovať, do čoho všetkého ste sa pustili a čo bolo toho cieľom?

A. Dobrucká: *„Keď som sa na Myjavu vrátila, tak akoby som všade cítila nejakú ťažobu. Možno je to len môj subjektívny pocit, že je tu veľa seniorov, mladých málo, slabá dynamika... Mne tu chýba spontánna radosť, energia. Energiu čerpajú starší ľudia práve od detí a mladých. Bez mladých sa ťažko niečo nové tvorí či mení. Práve to ticho ma vyprovokovalo k pokusu o zmenu. Viem, že mesto ťaží ekonomická kríza, ktorá je naprieč celým Slovenskom. Vedenie nášho mesta si je vedomé ekonomickej situácie a tá nie je a nebude radostná. Nechcela by som teraz byť primátorom, to sa priznám. Ale plány je potrebné robiť práve v období ekonomickej stagnácie, v čase krízy, aby sme boli pripravení, keď príde impulz na nový ekonomický rast. Treba si pripravovať nové vízie, koncepcie, štúdie, politiky a projekty, aby sme v čase konjunktúry vedeli využiť finančné zdroje v duchu našich vízií. A ja som vlastne chcela len ostatných povzbudiť, že poďme do týchto príprav. Mali by sme vedieť, čo chceme v dlhodobom horizonte, o tých 20 až 30 rokov dosiahnuť, kam chceme smerovať a čo budú naše priority. K tomu však potrebujeme víziu. Podľa novej legislatívy bude potrebné pripraviť nový územný plán. Na jeho prípravu potrebujeme vypracovať rôzne podklady. Bez nich nebudeme poznať pozitíva územia ani prípadné riziká. Hoci ich budeme tušiť, nebudeme poznať ich hodnotu. Cieľom mojich aktivít je spoločenská diskusia o rozvoji územia, o potenciáli, o smerovaní mesta, o hodnotách územných, spoločenských, kultúrnych a tiež by som chcela vyvolať záujem občanov o život našich detí v budúcnosti. Informovanosť, podpora zdravého patriorizmu, podpora širokej spolupráce a smerovanie k vyššej kvalite života – to je cieľ. Spolu to dokážeme. Ak sa rozbehli také regióny ako je Orava, Liptov, teraz Spiš, Abov a ďalšie, tak aj my sa musíme o to pokúsiť."*

Ot.: Vystúpili ste aj na rokovaní mestského zastupiteľstva, zrealizovali stretnutie s podnikateľmi na Gazdovskom dvore. Akú úlohu v tomto celom zohráva práve podnikateľská sféra?

A. Dobrucká: *„Podnikatelia dokážu lepšie definovať problémy Myjavy z ich pohľadu ako ja a poznajú i svoje možnosti pomoci mestu, majú nápady, sú zorientovaní v situácii. Ich pokladám za motor rozvoja. Preto som naozaj rada, že sa s nimi uskutočnilo stretnutie, ktoré malo pozitívne ohlasy. Takže verím, že na ďalšie stretnutie prídu znova. Práve podnikatelia sú aktérmi, ktorí môžu pomôcť nasmerovať mesto k budúcemu rozvoju. Je potrebné, aby mesto a podnikatelia spolupracovali. Mesto by malo vytvárať podmienky pre podnikateľské subjekty a oni zase pomôžu mestu naplniť vízie a zachovať územné hodnoty. Preto sme aj ten náš projekt nazvali My a vy – spolu to dokážeme!. Spolupráca prináša prospech všetkým. Podnikatelia sú hnacou silou v rozvoji, vedia využiť ľudský potenciál, udržať pracovnú silu v meste, zvýšiť blahobyt, poskytnúť sebarealizáciu zamestnancom a podporiť ducha doby. Čiže takáto spolupráca je tak v záujme mesta, ako aj firiem, podnikateľov a občanov."*

Ing. Anna Dobrucká na stretnutí s podnikateľmi na Gazdovskom dvore v auguste 2024.

Ot.: Ešte sa vrátim k tým úplne prvým aktivitám, ktoré ste rozbehli. Boli to odborné workshopy s veľmi zaujímavým spojením s výstavami v kultúrnom dome, kde mohla prísť aj široká verejnosť. Mali ste tam napríklad slepé mapy, kde ľudia mohli zakresľovať, ktoré územie vnímajú pozitívne, ktoré – naopak – negatívne. Ako s odstupom času vnímate tieto aktivity?

A. Dobrucká: *„To boli aktivity, aby som zistila náladu ľudí, či si vôbec všímajú, ako to mesto vyzerá a či ich zaujíma, čo sa robí v iných mestách na Slovensku. Tá účasť bola vtedy skôr chabá. Robili sme dve takéto výstavy, dva workshopy, ktoré boli o legislatíve, o nových víziách a príkladoch, ako sa to robí inde. Cieľom bola diskusia o Myjave. Ale keď tam máte málo ľudí, síce si čo to povieme, ale ďalej sa to nedostane. Mesto bude fungovať vtedy, keď sa tu ľudia (domáci i prisťahovalci) budú cítiť dobre, keď sa tu udomácnia a stanú sa z nich patrioti. Prípadne sa sem radi vrátia. A ten zdravý patriotizmus treba v ľuďoch budovať. Tým, že sa s nimi rozprávate, že im dávate priestor, že si vysvetľujete veci, prebudíte v nich záujem o mesto, v ktorom žijú. Nestačí, keď problémy riešia len poslanci alebo členovia komisie medzi sebou. Musí sa to dostať medzi ľudí. Ľudia musia vedieť, že mesto hľadá východiská zo súčasnej situácie a možno potom aj radi prispejú svojou aktivitou. Rozvoj mesta nemôže stáť len na pár ľuďoch na úrade. Občianska spoločnosť môže a mala byť predkladať návrhy, ale mala by tiež mesto podporiť. Nestačí len vznášať požiadavky, ale aj prispieť v duchu hesla: Spolu to dokážeme!. Treba sa zamyslieť nad tým, ako môžeme mestu sami pomôcť."*

Ot.: Chcelo by to skrátka lepší systém a viac to komunikovať s verejnosťou, aby tomu ľudia lepšie porozumeli?

A. Dobrucká: *„Áno, komunikácia s verejnosťou je potrebná, aj otvorenosť k občanom je potrebná. Tiež koordinácia záujmov je potrebná. Navrhla som napríklad pánovi primátorovi útvar hlavného architekta. Bol by to taký plánovací útvar priamo pod ním. A keď hlavný architekt s primátorom vytvoria dobrý tandem a spolupracujú na rozvoji mesta, tak je to výhra pre všetkých. Budem parafrázovať Wericha: „Není hoden profese své, kdo neví vážiti si profesi jinou." Spolupráca je základ úspechu. Samozrejme, sú tu šikovní a zruční ľudia, to je pravda, ale nikto nedokáže všetko a nerozumie sa všetkému. Veď keď zostavíte interdisciplinárny tím, tak vtedy vznikne synergický efekt a výsledok sa prejaví v kvalite a v rôznorodosti. Ale nechcem nikomu liezť do kuchyne a hovoriť mu, ako má veci riešiť."*

Ot: Ale niekedy to môže byť na prospech veci, nie?

A. Dobrucká: *„Môže, len to musí tá druhá strana prijať. Zrejme je to dané aj tým, že tu si ľudia vždy museli nejako poradiť, nájsť východisko. A tak ako keby v nás vyrástlo presvedčenie, že všetko zvládneme sami, pretože „moje rozhodnutie" je správne. Viete, aké je to úžasné počúvať inú profesiu, diskutovať s ňou o podstatných veciach a učiť sa od nej? Rutina nestačí. Inovácie posúvajú. Chcela by som toto vnímanie, tento pohľad na svet priniesť na Myjavu a Myjavu tak svetu otvoriť. A tí mladí, nech idú von, do sveta, nech naberajú skúsenosti."*

Ot.: Ideálne by bolo, keby išli a potom sa skúsenejší a s novým pohľadom vrátili...

A. Dobrucká: *„Oni sa vrátia vtedy, keď budú patriotmi. K tomu treba mladých viesť. Treba im povedať: Nebojte sa, príďte, budeme robiť nové veci spolu, dáme vám priestor. Ak ľuďom nedáte nejakú nádej, tak to pôjde dolu vodou a mladí sa nevrátia."*

Ot.: Dobre, aby som to teda nejako zhrnul. V našom rozhovore

odznelo aj to, že mesto bude vtedy dobré, keď sa v ňom budú dobre cítiť ľudia. Nebude to jednoduché, ale skúsme z hľadiska rozvoja, urbanizmu, architektúry, ľudských zdrojov v pár vetách na záver povedať, čo je podľa vás pre Myjavu dôležité? Aby z tej stagnácie prešla do obdobia rozvoja?

A. Dobrucká: *„No modernizovať sa. Prijať nových ľudí, nové myšlienky, vytvoriť súdržnú komunitu, zlepšiť služby, pripraviť podmienky na to, aby sem noví ľudia prišli. Myjava musí prelomiť ducha stagnácie, naštartovať sa na novú dobu a stať sa súčasťou sveta. Šťastie praje pripraveným. Nemusí sa nám to páčiť, ale fakt je, že svet sa mení, globalizuje, otvárajú sa nové možnosti a tie treba sledovať a využiť. Podľa mňa je úžasné, keď žijete v dynamickom svete, hoci pre niekoho to môže byť aj stresujúce. Dôležitá je tiež filozofia tvorby mesta. O tom sa píšu štúdie, knihy, vedú sa urbanistické i ekonomické diskusie, hľadajú sa cesty pre budúci rozvoj miest. Mali by sme aj my hľadať cestu pre Myjavu, aby sme nezaspali. Napríklad tie urbanistické koncepty, ktoré som spomínala. To sa začalo už v roku 1933, kedy sa po prvýkrát zišli európski urbanisti a týždeň sa plavili loďou, aby ich nikto nerušil a na lodi si vysvetľovali, o čo im ide. Následne vznikali urbanistické charty, dohovory, koncepty, legislatíva a podobne. Proces urbanizácie a problémy spoločnosti teraz ťažko uzavrieme jednou, dvoma, troma vetami. To sú odborné témy, ktoré sa bez spoločenskej diskusie nedajú vyriešiť. Dôležité je vedieť, že tvorba mesta je viac, ako len usporiadanie objektov. Každé mesto má svoj rytmus, svojho génia loci, ktorého treba pochopiť, definovať a podporiť, aby ste si zachovali identitu. A nehovoriť si: To sa nedá. Rezignácia je hrozná a tej sa musíme na Myjave vyhnúť.“*

Ďakujem za rozhovor a želám veľa odhodlania, trpezlivosti a síl do ďalšej tvorivej práce pre našu Myjavu!

zhováral sa: M. Hrin

Moje mesto – také ho chcem!

Žiaci myjavských základných škôl sa v septembri tohto roka zapojili do súťaže, ktorú vyhlásilo mesto Myjava, s názvom Moje mesto - také ho chcem! Tá bola súčasťou pripravovaného projektu My a Vy – Spolu to dokážeme! – Mesto očami mladých. Zapojiť sa do nej mohli všetci žiaci, ktorých úlohou bolo vytvoriť výtvarné alebo literárne diela na tieto témy:

- **výtvarná tvorba:** Riešenie konkrétnych lokalít, ktoré deti poznajú s tým, ako by mohli tieto miesta vyzerať, alebo akékoľvek návrhy bez obmedzení. Fantázii sa medze nekládli.
- **literárna tvorba:** Úvahy, čo v meste chýba, príbehy o tom, čo v meste zažili, kde sa im páčilo a podobne.

Zaslané práce posudzovala porota v zložení: Mgr. Alena Staňová, Mgr. Martina Kováčová, Mgr. art. Elena Bielčíková a za poslancov Mestského zastupiteľstva v Myjave Mgr. Viera Feriancová a Mgr. Lenka Pipová. Napokon sa porotcovia zhodli na týchto výsledkoch:

Výtvarná súťaž, 1. stupeň ZŠ

1. miesto – trieda 3.C, Štúrova ul.
2. miesto – Tobias Bašnák, 3.A, Viestova ul.
3. miesto – Veronika Vydarená, 3.A, Štúrova ul.

Výtvarná súťaž, 2. stupeň ZŠ

1. miesto – Dominika Holičová, 8.B, Viestova ul.
2. miesto – Isabelle Kulíšková, 8.A, Viestova ul.
3. miesto – Natália Krištofová, 8.B, Viestova ul.

Literárna súťaž

1. miesto – Natália Krištofová, 8.B, Viestova ul.
2. miesto – Melánia Matušíková, 8.B, Viestova ul.
3. miesto – Júlia Pargáčová, 8.B, Viestova ul.

Kombinované literárno-výtvarné práce

1. miesto – Hana Vítková, 5.A, Štúrova ul.
2. miesto – Dávid Jankových, 6.C, Štúrova ul.
3. miesto – Sára Marečková, 6.C, Viestova ul.

Špeciálna cena – Práce, ktoré boli zaujímavé, ale nespadali do pôvodných kategórií:

- Oleksandr Nerush, Viestova ul.
- kolektív 7.C, Viestova ul.
- Nikita Viediernikov, 7.A, Viestova ul.
- Bianka Toráková, 6.C, Štúrova ul.

Víťazi súťaže boli ocenení na pódiu na myjavskom námes-

tí počas septembrového Michalského jarmoku zástupcami mesta. Získali diplom, knihu a ich práce boli niekoľko dní vystavené pred mestským úradom, kde si ich mohli všetci pozrieť, prečítať.

Organizátorov súťaže potešilo veľké množstvo zaslaných diel a keďže sa deti zapojili ozaj v hojnom počte, rozhodla sa porota odmeniť ich úsilie aspoň malými sladkými odmenami, ktoré spolu s cenami pre víťazov zabezpečila myjavská samospráva a doručila ich žiakom do škôl.

autor a foto: L. Pipová

Študenti myjavských základných a stredných škôl sa venovali mestským zásahom

Mesto Myjava v spolupráci s odbornými organizáciami a donormi pripravilo v rámci konceptu My a Vy - spolu to dokážeme! septembrový workshop pre základné a stredné školy pôsobiace na území mesta Myjava.

Cieľom tvorivej dielne, ktorá sa konala v novej klubovni mestskej knižnice, bolo podnietiť mladých ľudí k vnímaniu kladov a záporov prostredia, v ktorom sa denne pohybujú a berú ho ako statu quo, k premýšľaniu, či im prostredie prináša to, čo od neho očakávajú a tiež navrhnúť zmeny daného prostredia.

Študenti dostali na výber päť lokalít v rámci mesta Myjava, ktorých využívanie a kvalitu mali zhodnotiť a následne mohli navrhnúť ich zmeny podľa vlastných názorov, potrieb a požiadaviek. Ambíciou workshopu bolo „zobudiť" a motivovať mladých ľudí k zamysleniu sa nad kvalitou verejných priestranstiev, nad kvalitou služieb, dizajnu a využitia plôch a povzbudiť ich vysloviť vlastný názor.

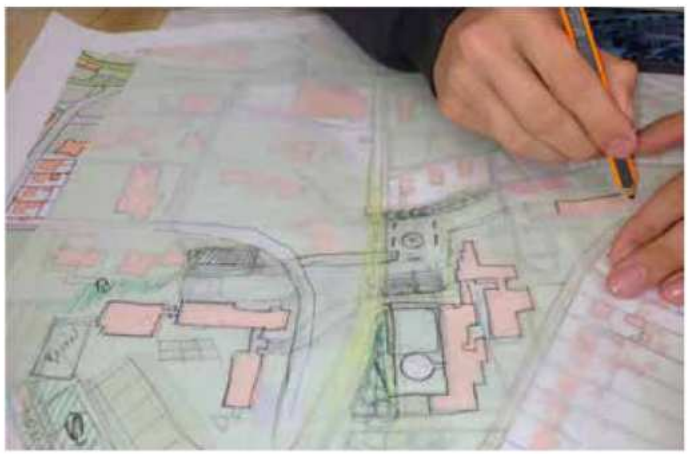

Vlastnej tvorbe predchádzala diskusia so študentmi o urbanizme, o súčasných trendoch v krajinotvorbe, o klimatickej i environmentálnej kríze, o architektúre, novej paradigme tzv. udržateľného mesta... Vypočuli si tiež prezentáciu o postupnom vývoji a výstavbe mesta Myjava od pána Michala Maliarika. Prezentácie pripravené odborníkmi mali za cieľ povzbudiť mladých ľudí k slobodnej a odvážnej tvorbe, k úvahám o zmenách bez súčasných limitov.

Tvorivá dielňa bola experimentom. Nie je bežné, aby takúto tému mohli spracovávať študenti stredných škôl. Takáto forma tvorby bola zaujímavá ako pre pedagógov, tak pre organizátorov workshopu a v konečnom dôsledku sa ukázalo, že aj pre študentov. Podujatia sa zúčastnili študenti myjavského Gymnázia, Strednej priemyselnej školy Myjava i študenti vyšších ročníkov Základnej umeleckej školy, ktorí vytvorili päť zmiešaných tímov. Žiaľ, už po prvom dni jeden tím odstúpil, na čo mali jeho členovia právo, pretože podujatie bolo dobrovoľné. Ďalšie tímy v činnosti

pokračovali, ale na dokončenie tvorby im dva dni nestačili. Preto sa počas ďalších dvoch týždňov ešte občas stretli na konzultáciách. Po troch týždňoch prácu dva tímy odovzdali. Ďalším dvom ešte chýbal čas na grafické vyjadrenie nápadov, ktoré nestihli vizualizovať. V každom prípade organizátori skonštatovali, že experimentálny workshop splnil svoj cieľ a stal sa „malý zázrak". V prvý deň študenti počúvali prednášky, dostali podklady, prešli si riešené lokality, ale správali sa rezervovane. Neboli aktívni a v rozpakoch medzi sebou diskutovali, ako sa úlohy zhostiť. K dispozícii im boli traja konzulanti – Ing. arch. Jana Žabková, Ing. Peter Podmajerský a Ing. Anna Dobrucká – ktorí ich usmerňovali, radili im, vysvetľovali, povzbudzovali ich v činnosti. Študenti bez prestávky zostali v improvizovanom ateliéri až do 17.00 hodiny, čo pri ich povinnostiach organizátori pokladajú za dôkaz toho, že ich práca bavila.

Na druhý deň už prišli do ateliéru „noví ľudia". Prišli s odvahou, s chuťou, nebáli sa diskutovať o súčasnom stave, ani prezentovať svoje návrhy a zdôvodňovať navrhované riešenia. Myjava v nich získala mladých ľudí, ktorí už nebudú nevšímaví k svojmu okoliu a nebudú brať daný stav ako nemenný.

Porotcovia hodnotiaci odovzdané práce v rámci workshopu.

Realizátori workshopu aj touto cestou ďakujú mestu Myjava, že akciu podporilo organizačne či finančne. Ďakujú za podporu primátorovi Ľ. Halabrínovi, ktorý prebral nad workshopom záštitu. Poďakovanie patrí tiež vedeniu oboch stredných škôl, ktoré uvoľnili študentov na dva dni z vyučovania. Svoju vďaku smerujú aj k odborníkom z praxe, ktorí boli ochotní s mládežou pracovať, porote, ktorá hodnotila odovzdané práce, Študentskému parlamentu mesta Myjava a tiež donorom – Spolku architektov Slovenska a Fondu výtvarných umení, ktorí akciu podporili finančne.

autor a foto: A. Dobrucká

ANKETA

V rámci našej novembrovej témy urbanizmu, investičných projektov a rozvoja mesta sme vyšli aj do myjavských ulíc a oslovili občanov s otázkami: Čo sa vám na Myjave po stránke vzhľadu mesta a jeho vybavenosti páči? A naopak, čo sa vám nepáči a vidíte v tom problém?

Eva, 66 rokov: *„Čo sa týka živého vizuálu nášho mesta ako takého, osobne rada trávim čas na námestí. Je tam vytvorený príjemný priestor na oddych, stretnutie s priateľmi, rozhovory. Oceňujem, že pribudli nové lavičky, ktoré určite našli využitie a ako Myjavčania sme to veľmi ocenili. Možno by bolo dobré, keby polícia viac dbala o to, aby lavičky slúžili najmä na využitie rodinám s deťmi a aby ich až tak neznehodnocovali sociálne slabšie skupiny. Čo sa týka takej tej technickej stránky, určite by som uvítala spomaľovače v sídliskových častiach, pretože tam autá naozaj jazdia rýchlo. Keď je reč o doprave, rozšírila by som parkovacie plochy, ktoré na Myjave veľmi chýbajú. Ak by som mohla niečo zmeniť na našom meste, čo sa týka takého toho architektonického a urbanistického pohľadu, je to určite rekonštrukcia budovy bývalého okresného súdu nachádzajúcej sa medzi Hotelom Štefánik a farou. Je schátraná a vizuálne odstrašujúca."*

Milka, 47 rokov: *„Čo sa mi na Myjave páči je to, že je to tu prerobené. Mám na mysli nové námestie v centre mesta a tiež priestor pred mestským úradom. Je to také oživenie, vytvorenie oddychovej zóny. Mám ale aj nápad na zmenu. Konkrétne mám na mysli horné autobusové nástupište. V jeho blízkosti sa nachádza aj špeciálna škola. Tým, že tam bezprostredne a neorganizovane jazdia a parkujú autá, kamióny, nie je tam absolútne nič vyznačené, žiadne označenie či obmedzenie pre vodičov, tak je to doslova život ohrozujúce. Tam ide o tie deti, ich bezpečnosť, nie o estetickú stránku. Skôr o tú praktickú. Treba to pripraviť tak, aby to bolo bezpečné pre všetkých. Čo mi tu možno po estetickej, ale zároveň praktickej stránke chýba, je vytvorenie moderného ihriska v centre mesta."*

Nikol, 22 rokov: *„S tým, ako vyzerá naše mesto, som vcelku spokojná. Oceňujem dostupnosť, blízkosť a praktickú využiteľnosť. Mne by sa tu páčil nejaký park, kde by mohli ísť celé rodiny, stráviť tam spoločný čas, trebárs na piknik, na čítanie. Dobre by veru padlo vybehnúť dakde na zelenú plochu, sadnúť si na trávu s knihou v ruke. Chýba tu nejaká taká zelená oáza v meste, ako majú napríklad v Hlohovci. Čo sa mi nepáči je nefunkčná fontána pri mestskom úrade, ktorá je roky zakrytá. Tú by som určite znova oživila."*

Martin a Adam, obaja 19 rokov: *„Obom sa nám páči symbolická Myjavská veža. Je to vyslovene taký symbol Myjavy po tej architektonickej stránke a aj historickej. Páči sa nám poloha, rozmiestnenie budov, ich usporiadanie. Máme radi aj to centrum, je také sympatické. Myslíme si, že Myjava ide dopredu. Uvítali by sme viac profesionálnej podpory v športe, ale to nie odpoveď k téme. Čo sa nám nepáči, tak to, že sú na námestí tie domčeky, ktoré tu veľakrát zbytočne zaberajú miesto. Rovnako aj pódium, ktoré tiež zbytočne zaberá miesto, keď je už po akcii."*

Michal, 39 rokov: *„Máme tu všetko. A hlavne blízko, po ruke. Mne osobne sa páči ten pokoj, pohodová atmosféra vytvorená nielen na námestí, ale ktorá ide z celkového dojmu nášho mesta. Budovy, sídliská, námestie. Zeleň je využitá dobre, je jej dosť. Máme tiež dosť ihrísk, bikepark tu je skvelý. Tam naozaj rád chodím a trávime tam s priateľmi čas. Zmenil by som parkovanie, to je v posledných rokoch naozaj veľký problém. Tridsať rokov dozadu boli dve autá na činžiak a teraz sú na jeden byt dve autá."*

Katka, 77 rokov: *„Páči sa mi, ako je urobené námestie. To je také reprezentatívne a zároveň využívané na kultúrne akcie, ktorých mesto usporadúva veľa. Stále je z čoho si vybrať. Ako dôchodcovia to poctivo sledujeme a teší nás to. Čo by som zmenila, to sú tie herne na námestí. Radšej by som bola, keby sme tu mali obchody. Ale inak by som nezmenila nič."*

pýtala sa: Z. Grešnerová

Workshop o bezbariérovosti v meste bude v novembri

Sociálne služby Myjava, n. o. vás srdečne pozývajú na pripravovaný workshop o univerzálnom navrhovaní zameraný na bezbariérovosť v meste, do ktorého sa môžete svojimi návrhmi a pripomienkami zapojiť aj vy.

Workshop sa uskutoční vo štvrtok 28. novembra 2024 o 9.00 h. Miesto jeho konania bude stanovené dodatočne podľa počtu záujemcov. Hlásiť sa preto môžete čím skôr na tel. čísle 0908 529 235 alebo mailom na adrese bibiana.svitekova@socsluzbymy.sk. Na stretnutí bude priestor aj na diskusiu o praktických skúsenostiach s problematickou prístupnosťou v konkrétnych častiach Myjavy, s prekážkami v uliciach, budovách, prevádzkach a podobne. Workshop povedie Doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD. a zúčastnia sa ho zástupcovia samosprávy, neziskovej organizácie Sociálne služby Myjava, pracovnej skupiny osôb so zdravotným postihnutím participujúcej na Komunitnom pláne mesta Myjava a podobne.

Takže neváhajte a hláste sa!

B. Sviteková

Trokanova ulica nás ešte potrápi

V prvej polovici októbra tohto roka myjavská samospráva uzavrela časť Trokanovej ulice z dôvodu zisteného havarijného stavu pod vozovkou. Po rozkopaní cesty sa zistilo, že podložie podmyla voda vytekajúca z krytého profilu prítoku Cengelka a pod cestou tak vznikla hlboká dutina, ktorá je rizikom pre akúkoľvek premávku motorových vozidiel v tomto úseku.

Následne v utorok 22. októbra 2024 bol privolaný statik, ktorý zhodnotil, že skutkový stav si vyžaduje dôkladné riešenie, na definovanie ktorého sú potrebné ďalšie stretnutia a odborné konzultácie. Mesto pôvodne na svojej webovej stránke avizovalo, že vzhľadom na závažnosť situácie bude oprava cesty urobená až počas roka 2025 a že obchádzky vodičov potrápia ešte niekoľko mesiacov. No podľa aktuálnych informácií z 30. októbra 2024, ak sa počasie rapídne nezhorší, zrejme sa podarí situáciu vyriešiť podstatne skôr. Platí síce to, že rozsah poškodení ešte nie je definitívne známy a musí sa preto rozkopať ďalšia časť cesty, ale je navrhnuté riešenie na odstránenie problému s krytým profilom. Ak sa ho podarí technicky zrealizovať, bude možné spraviť aj celú opravu cesty. Ak náhodou nie, lebo sa ukáže, že poškodenie podložia je aj v ďalších častiach, bude sa samospráva snažiť Trokanovu ulicu sprejazdniť provizórnym riešením, aby nezostala zatvorená počas zimy.

V súvislosti s týmto problémom pripomíname, že pre vjazd do sídliska pri štadióne môžu v súčasnosti vodiči využiť časť Trokanovej ulice v smere z Ul. Milana Marečka, vjazd na Hodžovu ulicu a jednosmerný vjazd cez uličku pri supermarkete BILLA. Výjazd zo sídliska je možný z Hodžovej ulice na Ul. Milana Marečka a dočasne aj po pôvodnej jednosmernej ceste pri bývalom učilišti.

Vzhľadom na to, že lokalita je kvôli škole, škôlke a športovému areálu dopravne dosť vyťažená, prosíme všetkých vodičov o rešpektovanie dočasného dopravného značenia, ohľaduplnosť, zvýšenú pozornosť, zodpovedné parkovanie a trpezlivosť.

Ďakujeme za pochopenie!

M. Hrin
foto: Z. Pániková

Ako dopadla preventívna dopravná akcia na Myjave?

Mestská polícia Myjava zrealizovala v termíne od 23. do 29. septembra 2024 na území mesta preventívnu dopravno-bezpečnostnú akciu. Tá bola zameraná na vážne porušenia zákona o cestnej premávke a bola reakciou na zvýšený počet vlastných zistení či hlásení od občanov týkajúcich sa práve tejto problematiky a neodôvodnenú benevolenciu vodičov pri nerešpektovaní pravidiel.

Tak ako v iných mestách, ani na Myjave nie je možné rýchlo a efektívne vyriešiť všetky dopravné problémy a nedostatok parkovacích miest, čoho sú si predstavitelia miestnej samosprávy vedomí. Preto nešlo o žiadne plošné perzekuovanie vodičov, ale hliadky sa v uvedenom období cielene zameriavali na tie najvážnejšie priestupky a porušenia predpisov. Na také, ktoré vyslovene komplikovali život obyvateľom mesta, ostatným účastníkom cestnej premávky alebo ohrozovali ich bezpečnosť. Napríklad parkovanie na miestach vyhradených pre ŤZP, parkovanie brániace v pohybe chodcom na komunikáciách určených pre peších alebo brániace výjazdu iných vozidiel, nerešpektovanie dopravného značenia, parkovanie vo verejnej zeleni, pohyb vozidiel pri školách a škôlkach a podobne.

Preventívna akcia bola realizovaná nepretržite v rámci bežného výkonu služby mestských policajtov, a to podľa možností službukonajúcej hliadky vzhľadom na riešenie celkového počtu udalostí v meste Myjava. Počas siedmich dní bolo vyslovene v rámci akcie mestskou políciou zistených a riešených 19 priestupkov na úseku statickej dopravy v rôznych lo-

kalitách Myjavy. Najčastejšie išlo o priestupky podľa §22, ods. 1, písm. l, Zákona NR SR č. 372/1990 Zb. Zákona o priestupkoch v súvislosti s parkovaním na chodníku. A to porušením § 52, ods. 2 Zákona č. 8 Zb. Zákona o cestnej premávke. Tieto priestupky boli v šiestich prípadoch riešené v blokovom konaní, v jedenástich prípadoch išlo o napomenutia a v dvoch prípadoch policajti využili inštitút objektívnej zodpovednosti. V podobných preventívnych akciách plánuje Mestská polícia Myjava pokračovať aj v budúcnosti, podľa možností v mesačnej periodicite.

autor a foto: M. Hrin
zdroj: Mestská polícia Myjava

Myjavskí mestskí policajti pokračujú v preventívno-výchovných aktivitách pre deti

Príslušníci Mestskej polície Myjava (ďalej MsP) zrealizovali od začiatku roka 2024 už viac ako 30 preventívno-výchovných podujatí pre deti, žiakov základných i stredných škôl a postupne pribúdajú ďalšie. Pred tým zvykli robiť asi 20 podobných podujatí ročne, no vzhľadom na vývoj bezpečnostnej situácie a záujem verejnosti v tomto roku pristúpili k rozsiahlejšiemu výkonu preventívno-výchovných aktivít.

Prednášky a školenia robia preventisti z MsP Myjava v myjavských základných školách, na ZŠ s MŠ Turá Lúka, na Strednej priemyselnej škole Myjava aj myjavskom Gymnáziu. Navštevujú tiež materské školy či zariadenia sociálnych služieb, napríklad Domov sociálnych služieb Úsvit.

Vo svojich výstupoch sa zameriavajú najmä na takzvané mäkké ciele v spoločnosti a svoje prednášky prispôsobujú cieľovým skupinám poslucháčov. Ich obsah sa mení podľa toho, či pracujú s malými deťmi, mládežou alebo trebárs seniormi. Pri starších občanoch sa venujú osvete v súvislosti s rôznymi formami páchania protiprávnej činnosti na tejto skupine obyvateľstva, ako sú zneužívanie, fyzické či psychické násilie a dnes čoraz častejšie a nebezpečnejšie podvody. Ale venujú sa aj problémom spojeným so znižovaním ich mobility a dopravnou výchovou. Pri malých deťoch hrá hlavnú úlohu dopravná výchova a všeobecná osveta bezpečného fungovania v spoločnosti. U mládeže je rozsah prednášok väčší. Zahŕňa témy od poskytnutia prvej pomoci, dopravnej výchovy cez právnu osvetu, sociálno-patologické javy, akými sú alkoholizmus, toxikománia, šikana a kyber šikana, násilie páchané na nich samých alebo v ich bezprostrednom okolí až po rôzne formy fyzického či psychického zneužívania.

Najväčší záujem poslucháči prejavujú o témy z oblasti právnej osvety, pričom každá cieľová skupina má svoje vlastné špecifiká. Často sa pýtajú na správne riešenia konkrétnych situácií a udalostí vyplývajúcich z bežného života. Náčelník MsP Myjava, Mário Jamriška k tejto téme hovorí: *„Prínos týchto aktivít vidím v každej oblasti života jednotlivca aj celej spoločnosti. Vzájomná interakcia pri našich prednáškach a debatách prináša poslucháčom aj nám, policajtom, množstvo zaujímavých informácií a poznatkov, z ktorých môžu čerpať obe strany a vďaka tomu môže byť naša spoločnosť o čosi bezpečnejšia.“*

Prehľad doteraz zrealizovaných preventívno-výchovných aktivít MsP Myjava v roku 2024

- ZŠ Viestova – 24 prednášok – 510 detí
- ZŠ Štúrova – 7 prednášok – 600 detí
- ZŠ Turá lúka – 1 prednáška – 39 detí
- MŠ Bradáčova – 2 prednášky
- DSS Myjava – 1 prednáška
- Seniori v Myjave – 1 prednáška
- SPŠ Myjava – 4 prednášky
- Gymnázium Myjava – 4 prednášky

M. Hrin
zdroj a foto:
Mestská polícia Myjava

Dopravná výchova na Dolnej štvrti

V utorok 8. októbra 2024 zrealizovali príslušníci Mestskej polície Myjava na ihrisku na sídlisku Dolná štvrť pre deti zo základných škôl hodinu dopravnej výchovy zameranú na bezpečnosť v cestnej premávke. Naši najmenší si tu vyskúšali rôzne situácie, ktoré môžu pri pohybe po chodníkoch a cestách nastať a boli poučení o správnom chovaní sa v premávke.

zdroj a foto: Mestská polícia Myjava

Prestupné bývanie v Myjave: Príležitosť pre sociálne znevýhodnené rodiny

Mesto Myjava v roku 2022 vďaka podpore projektu s názvom Prestupné bývanie z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje zrealizovalo rekonštrukciu bytových domov na Trokanovej ulici v Myjave.

Jeho cieľom bolo a stále je zapojenie sociálne znevýhodnených rodín, rodín z marginalizovaných rómskych komunít alebo rodín, ktoré sa dočasne ocitli v ťažkej životnej situácii, do systému takzvaného prestupného bývania. Počet fyzických osôb v takejto domácnosti je minimálne dve.

Prestupné bývanie je forma bývania založená na motivačnom a zásluhovom princípe, čo v praxi znamená prestupnosť medzi nižším a vyšším stupňom bývania, a to oboma smermi. V prípade dodržiavania pravidiel smerom nahor a v prípade ich nedodržania zasa smerom nadol. Prípadne až do celkového vylúčenia z tohto systému. Prestupnosť umožňuje domácnostiam zlepšovať si svoje bytové podmienky a životnú úroveň. Úspešnosť systému nastáva vo fáze, keď domácnosť dokáže z asistovaného bývania prejsť na bývanie samostatné. Každá domácnosť je pravidelne kontrolovaná v súlade s hodnotiacimi kritériami, medzi ktoré patria napríklad kontrola čistoty a poriadku v domácnosti, pravidelné splátky mesačného nájmu, dochádzka detí do školy, dodržiavanie domového poriadku a ďalšie. Kontrolu vykonávajú asistenti bývania, ktorí zároveň spolupracujú so zamestnancami samosprávy a inštitúciami, ako Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Miestna občianska a preventívna služba MOaPS, školy a podobne.

Súčasťou programu prestupného bývania je zapájanie domácností do rôznych aktivít, ktoré sú realizované v spolupráci s pracovníkmi komunitného centra.

Vstup do systému je v rámci kapacít možný pre každého, kto ho potrebuje a je na dobrovoľnej báze. Zaradenie do systému schvaľuje Komisia pre sociálne veci a zdravotníctvo pri Mestskom zastupiteľstve v Myjave, ktorej členom je aj asistent bývania. Zmluvný vzťah sa so žiadateľom uzatvára najviac na dvanásť mesiacov.

V Myjave máme aj tzv. predstupeň bývania, a to Útulok a Nocľaháreň. Asistenti bývania pri ňom úzko spolupracujú so sociálnymi pracovníčkami oboch zariadení a pomáhajú ľudom zaradiť sa do systému. Sprevádzajú ich jednotlivými stupňami a vedú ich k úplnému osamostatneniu a začleneniu sa medzi ostatných obyvateľov.

Kapacita bytových jednotiek v prestupnom bývaní je nasledovná:

- 1. stupeň – 18 bytových jednotiek nižšieho štandardu. Frekvencia kontroly je minimálne raz za týždeň.
- 2. stupeň – 18 bytových jednotiek vyššieho štandardu. Frekvencia kontroly minimálne raz za mesiac.

V súčasnej dobe mesto Myjava eviduje päť rodín, ktoré úspešne prešli jednotlivými úrovňami prestupného bývania smerom nahor, vystúpili zo systému, našli si vlastné bývanie a integrovali sa medzi ostatných občanov. Na druhej strane eviduje aj rodiny, ktoré boli zo systému pre neplnenie hodnotiacich kritérií a porušovanie pravidiel vylúčené a bol s nimi ukončený nájomný vzťah.

Prestupné bývanie je v súčasnosti v Myjave jedným z kľúčových prvkov pomoci ohrozeným rodinám a zraniteľným skupinám obyvateľov mesta.

M. Hrin
zdroj: J. Gáliková, oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava

Právna poradňa v novembri 2024

Mesto Myjava informuje občanov, že bezplatné právne poradenstvo pre verejnosť bude v novembri 2024 záujemcom opäť k dispozícii. Poradňu povedie advokát Mgr. Ľubomír Karika. Najbližšie môžete jeho služby využiť **v utorok 12. novembra 2024** vo veľkej zasadacej miestnosti Mestského úradu v Myjave, číslo dverí 305, v čase **od 15.00 do 16.30 h.** Takže ak potrebujete pomôcť v tejto problematike, ste vítaní!

M. Hrin

Prvá novembrová odstávka elektrickej energie

Západoslovenská distribučná, a. s., ako držiteľ povolenia na prevádzku distribučnej sústavy, podľa § 31 ods. 2 písm. t) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v platnom znení informuje občanov Myjavy o plánovanej odstávke elektrickej energie. Tá sa z dôvodu vykonávania plánovanej práce na zariadeniach distribučnej sústavy alebo v ich ochrannom pásme uskutoční **v piatok 8. novembra 2024 v čase od 8.30 do 15.00 h.** V uvedenom termíne bude bez dodávky elektriny lokalita:

- **U VLČKOV** č. 1320, 1321

Z dôvodu, že plánovaná práca postihne viacero miest dodávky, nie je možné oznámený termín meniť. Za vzniknuté nepríjemnosti súvisiace s obmedzením sa vám spoločnosť ospravedlňuje!

zdroj: Západoslovenská distribučná, a. s.

Detské ihrisko COOP-ka už slúži deťom

V pondelok 21. októbra 2024 popoludní sa konalo slávnostné otvorenie detského ihriska COOP-ka vo vnútrobloku na Nám. M. R. Štefánika v Myjave.

Do 8. ročníka grantového programu na podporu lokálnych komunít, z ktorého Myjava dotáciu na ihrisko získala, sa prvýkrát zapojilo aj Centrum voľného času Myjava. A spolu s ním aj ďalších sedem myjavských subjektov patriacich pod senické družstvo COOP Jednota. Napokon boli spomedzi všetkých prihlásených projektov vybrané tri - Rýchlejšie, efektívnejšie a zdravšie za športom (TJ Spartak Myjava), Vonkajšia učebňa (ZŠ Myjava) a Detské ihrisko COOP-ka (CVČ Myjava). Potom od polovice mája do polovice júna mala verejnosť možnosť v myjavských predajniach COOP Jednota za tieto projekty hlasovať. Hlasujúci získavali žetóny za každý nákup v hodnote 5,- € a najviac ich odovzdali práve víťaznému projektu detského ihriska COOP-ka.

Na októbrovom otvorení dokončeného ihriska sa zúčastnili zástupcovia senického družstva COOP Jednota, zástupca primátora mesta Myjava Ľ. Karika, prednostka mestského úradu I. Vaňová a ďalší hostia, ktorí sa o realizáciu vynoveného priestoru pre našich najmenších zaslúžili. A samozrejme prišlo aj veľa zvedavých detí, ich rodičov a príbuzných. V sprievodnom programe vystúpili Tancujúce tigríky, ku ktorým sa postupne pridali ďalšie deti a vytvorili tak na ihrisku veselú a príjemnú atmosféru.

Pri tejto príležitosti by sme chceli zvlášť poďakovať Pavlovi Halabrínovi, ktorý vo vlastnej réžii zafinancoval prístupový chodník, bezpečný povrch ihriska z liatej gumy i ďalšie stavebné úpravy. Naša vďaka patrí aj výtvarníčke Kataríne Gogovej Vitkovej zo Základnej umeleckej školy Myjava, ktorá svojím umením premenila sivý asfalt na farebnú rišu fantázie. Poďakovanie patrí pánom Bučencom z firmy FloralServis za to, že nám pomohli zmestiť sa s hracími prvkami do stanoveného rozpočtu. Autori projektového zámeru ďakujú aj domovej dôverníčke Danke Štetinovej za pomoc pri realizácií projektu. A napokon ďakujeme aj sponzorom za spríjemnenie otvorenia ihriska - družstvu COOP Jednota Senica, Prima banke, Kvetom Romana a predajni Víno Sardo – špeciality zo Sardínie.

Dúfame, že ihrisko bude dlho a dobre slúžiť všetkým deťom a prajeme im na ihrisku veľa krásnych zážitkov!

Z. Grešnerová
foto: Vladimír Pyxel Domen

Stretnutie jubilantov na mestskom úrade

Vo štvrtok 10. októbra 2024 sa v obradnej sieni Mestského úradu Myjava uskutočnilo ďalšie stretnutie jubilantov z nášho mesta. Išlo o druhú takúto akciu v tomto roku, kedy samospráva pod taktovkou Matričného úradu pozvala na spoločné stretnutie seniorov, ktorí sa dožili životného jubilea. Prítomnú tridsiatku hostí privítal zástupca primátora Ľubomír Karika, ktorý v príhovore okrem iného vyzdvihol vitalitu a dobrú kondíciu seniorov a poďakoval im za ich prínos pre našu spoločnosť. Jubilanti zasa ocenili humor, s akým sa im zástupca mesta prihovoril. V sprievodnom programe, ktorý básňou otvorila recitátorka Drahomíra Kariková, sa predstavili členovia Študentského parlamentu mesta Myjava a Pavol Trúsik z myjavského múzea. Tí si pre pozvaných pripravili literárno-dramatické predstavenie s úryvkom zo Sládkovičovej Maríny. Najdlhšia ľúbostná báseň na svete všetkých vrátila do mladosti a určite si pri nej mnohí zaspomínali na svoje mladé roky a prvé lásky. Každý jubilant sa potom zapísal do Pamätnej knihy mesta Myjava a prebral si od organizátorov stretnutia kvet a keramickú misku vyrobenú mladými zo Študentského parlamentu. Záverečná časť slávnostného programu patrila hudbe. Konkrétne flautovému vystúpeniu žiačky a pána učiteľa zo Základnej umeleckej školy Myjava. Podujatie všetci seniori hodnotili

ako veľmi vydarené a ocenili toto milé pripomenutie ich životných míľnikov.

A pripájame sa aj my v redakcii Kopaničiarskeho kuriéra: Milí jubilanti, prajeme vám do ďalších rokov života ešte veľa lásky, pevného zdravia a radosti z každého dňa!

Z. Grešnerová
foto: T. Fidrich

Pozvánka na tvorivé dielne

Oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava vás srdečne pozýva na predvianočné tvorenie dekorácií, ikeban a vianočných ozdôb, ktoré sa uskutoční v utorok 26. novembra 2024. A to v čase od 12.00 do 16.00 h v spoločenskom centre MYajVY na Ul. Milana Marečka. Účastnícky poplatok je 10,- € a zahŕňa základný materiál k tvorbe, podkladový veniec i čečinu. Prihlásiť sa treba vopred na adrese martina.bakosova@myjava.sk alebo na telefónnom čísle 034/6907 327.

Organizátori sa tešia na vašu účasť!

Pranostiky na november

- Ak prvý sneh padne na blato, bude celá zima blatnavá, ak ale na mráz, očakávajme bohatý rok.
- Keď padne prvý sneh na mokrú zem, bude slabá úroda.
- Keď začiatkom novembra sneží, máva ten sneh výšku veží.
- Sneh na Katarínu predpovedá veľké obilie.
- Keď svätý Ondrej na plot mráz posadí, nemusíme sa báť povodní ani vody.

Rozlúčili sme sa s Jánom Gálikom

Každý človek má svoju pomyselnú knihu života. S rôznym počtom stránok. Keď príde tá posledná, kniha života sa zatvorí. A nadchádza chvíľa, keď sa o človeku prestane hovoriť v prítomnom čase, začne sa hovoriť v minulom a spomínať...

Kniha života sa dňa 17. októbra 2024 zatvorila na strane s číslom 84 aj u pána Jána Gálika, Myjavca telom i dušou. Jeho rodiskom bola časť Myjavy „na jame pri dolnom stave". Toto miesto umožňovalo v lete kúpanie sa na stave a v zime zasa korčuľovanie. Po základnej škole absolvoval pán Gálik priemyslovku na Myjave. Začal pracovať v Slovenskej armatúrke Myjava (ďalej SAM) ako konštruktér, kde sa podieľal na automatizácii výroby.

V roku 1966 prijal miesto na dnešnom mestskom úrade ako vedúci oddelenia výstavby. Bolo to obdobie prestavby Myjavy a hrozilo, že sa z mesta stane len „sídlisko s dvoma vežami". Patril k tým, ktorí sa v tých chvíľach obrátili s prosbou o pomoc na vtedajšieho „patróna" Myjavy, Štefana Šebestu, podpredsedu Zboru povereníkov. S jeho pomocou sa podarilo zastaviť rozbehnutú sídliskovú mašinériu a poľudštiť prestavbu centra do súčasnej podoby. Podporu pána Šebestu potom využil Ján Gálik i pri ďalších akciách, akými boli výstavba Múzea SNR, areálu PKO Trnovce i rekreačnej oblasti Stará Myjava. Podieľal sa tiež na komplexnej dostavbe štadióna TJ Spartak Myjava. Pri viacerých projektoch robil koordinátora medzi mestom a SAM, vďaka čomu sa stali realitou stavby ako napríklad športová hala či krytá plaváreň. Pri riešení rôznych projektov sám zažil aj to povestné porekadlo, že ťažko je byť doma prorokom.

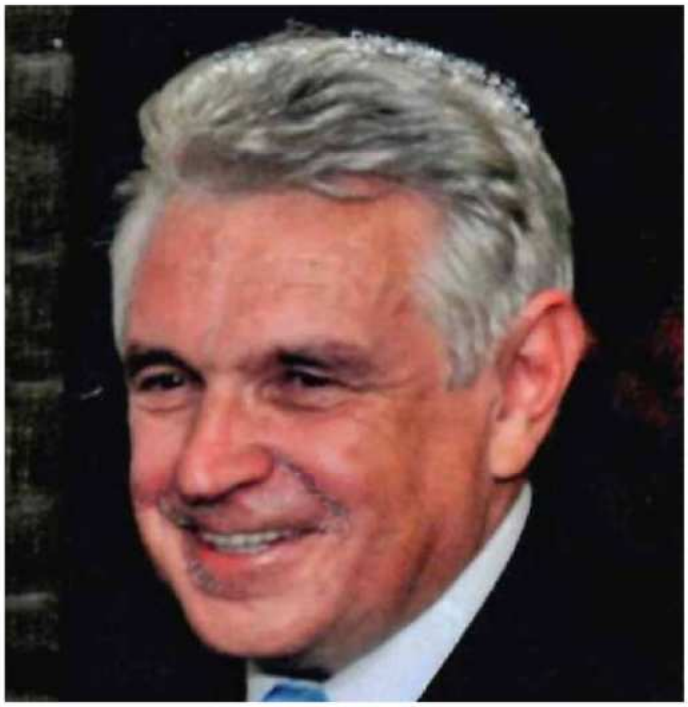

V roku 1991 začal pracovať ako správca a námestník riaditeľa v myjavskej nemocnici. Svojou činnosťou sa pričinil o prinavrátenie jej právnej subjektivity v plnom rozsahu. Pôsobil v regionálnych novinách Myjavský obzor, Myjavské hnutie i Myjavské noviny. Bol ich dlhoročným prispievateľom. Neskoršie sa stal stabilným prispievateľom týždenníka Kopaničiar Expres, v ktorom sa venoval najmä histórii myjavského regiónu. Vydal viacero publikácii s historickou tématikou. Za jeho vrcholné dielo možno pokladať dvojdielnu monografiu s názvom Myjava v obrazoch histórie. Pri tejto monografii prichádza na myseľ jedno porovnanie s pánom Jánom Bradáčom, ktorého 140. výročie narodenia si v tomto roku pripomíname. Pán Bradáč zbieral najmä rôzne historické trojrozmerné predmety, ktoré sústredil do súčasného Múzea SNR, aby tu zostali zachované pre ďalšie generácie. Podobne aj Ján Gálik. Ten bol zasa zberateľom historických informácii z Myjavy i celého regiónu, ktoré natrvalo uložil do svojej dvojdielnej monografie. Zabezpečil tak hlbokú studnicu informácií na spoznávanie histórie Myjavy i budúcim generáciam. Nám aj prostredníctvom jeho diel zostáva trvalá spomienka na tohto vzácneho človeka, priateľa a ozajstného Myjavca.

autor: Michal Maliarik

Mesiac úcty k starším si pripomenula aj Únia žien Slovenska

Na Myjave okrem iných pôsobí aj jedna z najstarších ženských organizácií na Slovensku, Únia žien Slovenska. Je to nezávislá mimovládna organizácia, ktorá nahradila predošlý Slovenský zväz žien a do novembra 1997 pôsobila pod názvom Demokratická únia žien Slovenska.

Základná organizácia na Myjave dnes združuje najmä ženy v seniorskom veku, ktoré chcú byť stále aktívne a sú vnímavé na dianie okolo seba. Ich činnosť sa okrem iného zameriava na stretnutia pri rôznych príležitostiach, ako sú Medzinárodný deň žien, Deň matiek, Mesiac úcty k starším a podobne. Tiež radi organizujú vychádzky do prírody a cvičenia potrebné pre udržiavanie dobrej kondície a zdravia.

Práve týmto spôsobom si členky myjavskej organizácie pripomenuli v utorok 1. októbra 2024 mesiac úcty k starším. Prechádzku v areáli Trnovce využili aj na zber odpadkov, aby aspoň trochu pomohli nášmu životnému prostrediu. V salóniku reštaurácie Trnovce sa potom účastníčkam prihovorila predsedníčka organizácie, Mgr. Anna Durcová. Prítomné ženy privítala, poďakovala im za účasť a oboznámila ich s plánovanými aktivitami do konca roka 2024. V príjemnej atmosfére sa členky Únie žien porozprávali a prebrali chystané kultúrne a športové podujatia.

Tento rok sa ženy z Únie ešte stretnú v priestoroch spoločenského centra MYajVY na výročnej členskej schôdzi, kde si v predvianočnej atmosfére uvaria vianočnú kapustnicu a schváli plán aktivít na rok 2025.

text a foto: Viera Michalcová

Stretnutie sociálnych pracovníkov mesta Myjava

Koncom septembra 2024 sa v Domove sociálnych služieb Úsvit uskutočnilo v poradí tretie stretnutie sociálnych pracovníkov mesta Myjava a neziskovej organizácie Sociálne služby Myjava. Keďže v našom meste pôsobia viaceré zariadenia poskytujúce sociálne služby, všetci zainteresovaní uvítali možnosť bližšie sa spoznať s kolegami a vymeniť si svoje poznatky a skúsenosti. Cieľom takýchto stretnutí je prehĺbiť spoluprácu pracovníkov sociálnych služieb a spoločne tak vytvoriť fungujúci kolektív, ktorý bude prospešný pre rôzne oblasti sociálnej sféry v Myjave.

Na stretnutiach sociálnych pracovníkov mesta Myjava sa zúčastňujú pracovníci z oddelenia sociálnych služieb mesta Myjava, Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých ÚSVIT, Útulku, Nocľaháme, Komunitného centra, bytové asistentky a manažment neziskovej organizácie Sociálne služby Myjava. Spoločne prežitý čas, vzájomné spoznávanie sa, oboznámenie sa s prácou kolegov účastníkov stretnutí vzájomne obohacuje, a tým sa stávajú efektívnejšími vo svojej práci. Stretnutia sa konajú vždy v inom zariadení sociálnych služieb, a tak majú pracovníci možnosť nahliadnuť do priestorov, v ktorých obyvatelia mesta Myjava denne prijímajú sociálnu pomoc.

Naposledy sa takéto stretnutie konalo v DSS ÚSVIT. Každý z účastníkov mal možnosť vyskúšať si aktivity, ktoré prospievajú klientom zariadenia, ako napr. stacionárne bicykle, kolobežky, snoezelen miestnosť, prácu s hlinou, oxygenoterapiu, vodoliečbu. Všetko

[redacted]

sú to služby, ktoré klienti DSS Úsvit pod odborným dohľadom pracovníkov zariadenia denne využívajú.

autor: kolektív sociálnych služieb
foto: archív J. Gáliková

Aj touto cestou sociálni pracovníci mesta svojim kolegom z DSS Úsvit ďakujú a tešia sa na ďalšie stretnutie.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny informuje

Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a referát poradensko-psychologických služieb poskytujú súčinnosť pri riešení problému šikany na školách

Šikana je na školách udomácnená a je prítomná už aj v jej najagresívnejšej podobe. Deti sa najčastejšie stretávajú s ponižovaním, urážkami, vysmievaním, so zastrašovaním či s nadávkami. Až každý šiesty žiak má dokonca skúsenosť s telesným napadnutím, bitkou či kopaním. Školy by mali venovať pozornosť najmä prevencii, ktorú je možné zabezpečiť žiadúcim vplyvom pedagóga na deti počas výchovno-vzdelávacieho procesu. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy, ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania. Pedagóg alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Riaditeľ školy je povinný oznámiť oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len oddelenie SPODaSK) podozrenie, že sa žiak dopustil šikanovania alebo spáchania trestného činu alebo opakovane páchal priestupky v súvislosti so šikanovaním, skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov a opatrenia, ktoré prijal na riešenie šikanovania.

Oddelenie SPODaSK ponúkne obeti šikanovania a jeho zákonným zástupcom odbornú pomoc vo forme konzultácií na Referáte poradensko-psychologických služieb úradu. Po preukázaní úmyslu ublíženia, ohrozenia alebo zastrašovania iného žiaka, navrhne oddelenie SPODaSK zákonným zástupcom agresora pobyt v diagnostickom centre, ktorý trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov. Cieľom pobytu je pomôcť deťom a rodičom zistiť pravdepodobné príčiny a vývoj porúch správania dieťaťa, overiť vhodné výchovné postupy vzhľadom na konkrétnu situáciu v rodine a v škole, umožniť dieťaťu získať korektívnu skúsenosť a možnosť náhľadu na svoje neadekvátne správanie, posilňovať autoreguláciu správania.

Právnym podkladom pre prijatie dieťaťa do diagnostického centra je rozhodnutie súdu alebo písomná žiadosť rodiča o dobrovoľný pobyt a následne uzatvorená dohoda medzi rodičom a diagnostickým centrom.

Oddelenie hmotnej núdze, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok aktuálne poskytuje súčinnosť žiadateľom o humanitárnu pomoc

Oddelenie hmotnej núdze, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok (ďalej len oddelenie HN,NVaŠSD) aktuálne poskytuje súčinnosť pri prešetrovaní, spracovaní a odosielaní žiadostí na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o humanitárnu pomoc na riešenie krízovej životnej situácie ľudí, ktorí sa z dôvodu poškodenia majetku v súvislosti so živelnou pohromou – silným dažďom a záplavami ocitli v mimoriadne nepriaznivej sociálnej situácii. V okrese Nové Mesto nad Váhom i Myjava bol vyhlásený 3. stupeň ohrozenia, najviac boli záplavami postihnuté obce Nová Bošáca, kde bolo pracovníkmi úradu spracovaných 16 žiadostí a Moravské Lieskové, kde bolo žiadostí 18. V okrese Myjava záplavy postihli obec Vrbovce, kde zamestnanci úradu spracovali 18 žiadostí. Všetky žiadosti boli odoslané bezprostredne po vzniku živelnej udalosti.

V súvislosti s nárastom úrokových sadzieb pri úveroch na bývanie sa zvyšuje finančné zaťaženie najmä nízkopríjmových domácností, čím môže dôjsť k vážnemu ohrozeniu platobnej schopnosti obyvateľov splácať úvery na bývanie dôsledkom nárastu ich úrokovej sadzby. Z uvedeného dôvodu bol od 1. januára 2024 zavedený príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie, ako nová štátna sociálna dávka. V mesiaci september 2024 oddelenie HN,NVaŠSD vyplatilo príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie 405 poberateľom príspevku v celkovej sume 40 371,34 €.

Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností sleduje aktuálne trendy vo vývoji kompenzačných pomôcok pre občanov ŤZP

Zamestnanci oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP sa dňa 10. októbra 2024 zúčastnili 5. ročníka výstavy kompenzačných pomôcok, ktorá sa uskutočnila na Námestí SNP vo Zvolene. Vystavované boli kompenzačné pomôcky pre telesne postihnutých, zdvíhacie zariadenia, autá upravené na prepravu osôb s telesným postihnutím, kompenzačné

pomôcky pre sluchovo a zrakovo postihnutých... Návštevníkom výstavy boli prístupné ukážky fyzioterapie, praktickej aromaterapie, artterapie, muzikoterapie a terapie liečivými rozhovormi. Získané praktické poznatky využijú zamestnanci oddelenia pri odovzdávaní informácií klientom.

Projekt Podpora odľahčenia opatrovateľom je stále aktuálny

Štát spustil od 1. septembra 2024 projekt na pomoc rodinám s ťažko zdravotne postihnutými deťmi s názvom Podpora odľahčenia opatrovateľov. Ten je určený ľuďom poberajúcim peňažný príspevok na opatrovanie dieťaťa vo veku 6 až 18 rokov, ktorým bola poskytnutá sociálna služba v rámci odľahčovacej služby. Štát im na túto formu zákonnej pomoci finančne prispeje. Podmienkou je, aby bola sociálna služba poskytnutá v období od 1. septembra 2024 do 31. decembra 2024 podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a žiadateľom aj uhradená.

Pre získanie podpory je potrebné podať žiadosť o poskytnutie finančného príspevku z projektu Podpora odľahčenia opatrovateľov na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Žiadosť je možné podať osobne, poštou na korešpondenčnú adresu úradu, ktorý žiadateľovi poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie alebo prostredníctvom elektronického podania (cez www.slovensko.sk). Na poskytnutie príspevku neexistuje právny nárok, je možné poskytnúť ho až po schválení kompletnej žiadosti. K vyplnenému formuláru žiadosti je potrebné priložiť aj zmluvu o poskytovaní sociálnej služby dieťaťu, doklad preukazujúci úhradu za poskytnutú sociálnu službu a potvrdenie poskytovateľa sociálnej služby o výpočte úhrady v súlade s cenníkom sociálnej služby. Príspevok bude žiadateľovi poskytnutý formou refundácie. V zmysle zákona o sociálnych službách odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku.

Maximálna výška príspevku sa líši podľa formy poskytnutej sociálnej služby:

- terénna forma sociálnej služby – 9,93 Eur/hodina,
- ambulantná forma sociálnej služby – 3,97 Eur/hodina,
- pobytová forma sociálnej služby – 50,77 Eur/deň

Viac informácií a formulár žiadosti je dostupný na internetovej stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

zdroj: ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom

Stredná priemyselná škola Myjava oslavuje 75 rokov svojej existencie

V pondelok 18. novembra 2024 si Stredná priemyselná škola Myjava slávnostnou akadémiou v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave pripomenie 75. výročie svojho založenia. Ide o úctyhodný čas existencie tejto inštitúcie v dnešnej zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorá do dnešného dňa vzdelala a vychovala množstvo šikovných žiakov – neskorších zručných majstrov svojho remesla, manažérov, riaditeľov firiem a podnikov i ďalších absolventov, ktorí ďalej šíria jej dobré meno. Považujeme preto za vhodné sa pri tejto príležitosti trochu obzrieť do minulosti, do histórie priemyslovky a zaspomínať si na jej lepšie i horšie časy, ktorými škola do dnešných dní prešla.

Vyššia škola pracujúcich technického smeru

V povojnových rokoch po oslobodení spod nacizmu hitlerovského Nemecka sa v zmenených spoločensko-politických pomeroch začali klásť priority na budovanie priemyslu a tým pádom vzrástla aj potreba stredoškolsky vzdelaných technických pracovníkov ovládajúcich najnovšie výdobytky vedy a techniky. Vtedajšia Slovenská armatúrka v Myjave (ďalej SAM) ako aj ďalšie podniky z bližšieho či vzdialenejšieho okolia trpeli citeľným nedostatkom technických ľudských kapacít. Tieto skutočnosti podnietili zriadenie podnikovej školy, ktorú po stránke ekonomickej zabezpečovala práve SAM a po stránke pedagogickej riadilo Povereníctvo školstva a kultúry v Bratislave. Škola mala názov Vyššia škola pracujúcich technického smeru v Myjave. Vyučovanie sa v nej začalo 1. septembra 1949, teda v školskom roku 1949/1950, v jednej triede trojročného večerného štúdia v odbore strojárstvo – strojárska technológia. Štúdium končilo maturitnou skúškou a zapísalo sa doň 45 študentov.

Strojnícka škola na Myjave - Expozitúra Vyššej priemyselnej školy v Bratislave

V školskom roku 1950/1951 vznikla Strojnícka škola v Myjave – Expozitúra Vyššej priemyselnej školy v Bratislave s odborným zameraním majstrovská škola strojnícka, v ktorej boli otvorené dve triedy študijného zamerania strojárska technológia.

Vyššia priemyselná škola strojnícka

V školskom roku 1951/1952 po reorganizácii školstva všetky podnikové školy aj po ekonomickej stránke prevzalo Povereníctvo školstva a kultúry v Bratislave a myjavská škola tak nadobudla charakter štátnej školy so samostatným riaditeľstvom vyčleneným zo závodu. Od tohto roka sa začala koncepčne profilovať do dlhodobej podoby priemyselnej školy strojárskeho zamerania. Dostala názov Vyššia priemyselná škola strojnícka v Myjave. Začalo sa prijímanie prvých interných pedagogických a prevádzkových pracovníkov V začiatkoch školy sa vyučovalo v ťažkých podmienkach – v dvoch miestnostiach, ktoré na tento účel uvoľnila SAM. Po zriadení denného štúdia bolo potrebné zaobstarať nové priestory tak na vyučovanie ako aj ubytovanie žiakov. V rokoch 1951/1952 armatúrka začala s výstavbou školskej budovy na účely podnikovej učňovskej školy. Polovica tejto budovy bola potom pridelená Vyššej priemyselnej škole strojníckej. Takto mala priemyslovka prepožičané štyri učebne, dva kabinety a riaditeľňu, ktorá bola zároveň zborovňou. Pretože chýbali dielne a te-

Budova bývalého okresného súdu v centre Myjavy, kde sa učili prvé a druhé ročníky.

Budova pri bývalej armatúrke, kde študovali žiaci tretích a štvrtých ročníkov.

locvičňa, dielenské vyučovanie bolo realizované priamo v podniku. A telesná výchova sa vyučovala v telocvični učňovskej školy alebo v exteriéri. V nasledujúcich rokoch, keď neustále narastali požiadavky podnikov a fabrík na vzdelávanie technických odborníkov, zvyšovali sa aj požiadavky na počty absolventov odborných škôl. To ovplyvnilo ďalší rozvoj školy. Keďže v rámci rozvoja odborného školstva na základe rozhodnutia Ministerstva školstva a kultúry v Prahe škola natrvalo zakotvila na Myjave, padlo rozhodnutie o vybudovaní prístavby školy. S výstavbou sa začalo 6. decembra 1955 a stavba bola odovzdaná do užívania 1. septembra 1956. Škola tak získala ďalších osem tried, odbornú učebňu fyziky a chémie, rysovňu, kabinety, nové dielne i miestnosti pre administratívu a vedenie školy.

Priemyselná škola strojnícka

Od školského roka 1954/1955 sa škola uvádza pod novým názvom Priemyselná škola strojnícka v Myjave a tento školský rok sa stal významný aj tým, že zo školy vyšli prví maturanti štvorročného štúdia. S rozšírením školy a zvýšením počtu prijímaných žiakov prišiel nedostatok interných učiteľov. Opäť vypomohla myjavská armatúrka, ktorá pre výchovno-vzdelávací proces uvoľnila potrebný počet inžinierov. S pribúdaním študentov sa muselo začať uvažovať o ďalšom rozšírení vyučovacích priestorov a po zrušení Poľnohospodárskej technickej školy v Myjave boli priemyslovke pridelené priestory tejto školy v budove bývalého súdu v centre Myjavy, vedľa evanjelickej fary. Škole tak pribudlo ďalších osem učební, štyri kabinety a zborovňa. V tejto budove sa učili prvé a druhé ročníky a v budove pri armatúrke tretie a štvrté ročníky. Tu sa nachádzala aj dielenská prax. Problémy s priestormi boli síce na čas vyriešené, ale priemyslovke pribudli ďalšie, súvisiace s tým, že budovy boli od seba veľmi vzdialené, čo komplikovalo prácu učiteľov aj vedenia školy.

Stredná priemyselná škola strojnícka

Po vydaní nového školského zákona o školskej sústave vo vtedajšej ČSSR, ktorý vstúpil do platnosti 1. januára 1961, dostala škola nové pomenovanie Stredná priemyselná škola strojnícka v Myjave a tento názov sa používal úradne od školského roka 1961/1962 až do školského roka 1984/1985. S týmto názvom teda škola fungovala 23 rokov. Medzi jej dlhodobé problémy patrilo už desaťročia trvajúce priestorové provizórium, či ubytovanie študentov dochádzajúcich na Myjavu z celého Slovenska i z Moravy. Škola nemala vlastný internát. Tento problém sa podarilo odstrániť až výstavbou vlastného 200-lôžkového domova mládeže. Jeho budovanie začalo v júni 1963 a internát začal slúžiť svojmu účelu 1. februára 1964. V 60-tych rokoch 20. storočia bola škola zameraná na štvorročné denné štúdium strojárstva končiace maturitou. Okrem toho ponúkala záujemcom možnosť študovať trojročné večerné štúdium s možnosťou doplniť ho na päťročné večerné štúdium s maturitou. Popri tom mala škola aj elokované triedy na Starej Turej a neskôr v Brezovej pod Bradlom, Senici, Gbeloch či v Šaštíne-Strážach. V 70-tych rokoch 20. storočia priemyslovka pozostávala zo šestnástich tried denného štvorročného štúdia a piatich tried päťročného štúdia popri zamestnaní. Oba spôsoby štúdia boli zamerané na odbor strojárstvo so špecializáciou na strojársku technológiu a končili sa maturitnou skúškou.

Stredná priemyselná škola

Osemdesiate roky 20. storočia – roky plné celosvetových zmien – poznačili i personálne, vzdelávacie a materiálne premeny v histórií školy. V jej fungovaní nastali ďalšie zmeny. Prvé už v polovici 80-tych rokov, konkrétne v školskom roku 1984/1985, a to novým profilovaním. Škola bola premenovaná na Strednú priemyselnú školu v Myjave – SPŠ. Tento názov používa dodnes, čo je presne 40 rokov. Ešte významnejšie a dôležitejšie zmeny nastali v dlhodobo obmedzovanom priestorovom a materiálno-technickom vybavení. V rokoch 1979 až 1985 bola zrealizovaná prvá etapa výstavby areálu novej školy, kedy sa vybudovala učebňová časť budovy a v rokoch 1987 až 1990 v rámci druhej etapy boli vystavané dielne, laboratóriá, spoločenská miestnosť, knižnica a napokon v tretej etape v rokoch 1989 až 1991 pribudla telocvičňa so šatňami a hygienickými zariadeniami. Takto konečne po dlhom období provizória škola získala novú modernú budovu s primeraným technickým vybavením, ktoré sa aj v zložitých ekonomických pomeroch darilo neustále dopĺňať a skvalitňovať. Vďaka tomu sa myjavská priemyslovka v tom čase radila medzi najkvalitnejšie vybavené odborné školy na Slovensku. Zmeny nastali aj v personálnom obsadení, či už medzi učiteľmi, prevádzkovými pracovníkmi alebo vo vedení školy. Zmeny nastali i v študijných odboroch. V školskom roku 1983/1984 prestal existovať jednotný študijný odbor strojárstvo a vyučovať sa začali odbory strojárska technológia, strojárska konštrukcia, prevádzkyschopnosť výrobných zariadení a zariadenie silnoprúdovej elektrotechniky.

Premeny pokračujú

Ďalšie zmeny v závislosti od prerodu spoločensko-politickej a ekonomickej situácie nastali po nežnej revolúcii, po roku 1989. Dotkli sa viacerých oblastí a aj samotnej prevádzky školy. Táto doba si vyžiadala inovácie a rozšírenie študijných odborov. Takto vznikol v roku 1990 integrovaný študijný odbor strojárstvo so zameraním na stavbu strojov, technický manažment alebo grafické systémy. V roku 1991 pribudli nové študijné odbory technické zariadenia budov a technické a informatické služby, tzv. TIS-ka, so zameraním na strojárstvo. Významným krokom bolo zavedenie nového interdisciplinárneho odboru mechatronika. Myjavská priemyslovka bola jednou zo štyroch škôl na Slovensku, kde sa tento odbor overoval v praxi. Pri jeho príprave vedenie školy spolupracovalo so vzdelávacím centrom KPC Hertogen Bosch v Holandsku. V roku 1996 pribudol odbor elektrotechnika so zameraním na automatizačné systémy.

V 21. storočí sa SPŠ Myjava

Problémy s ubytovaním študentov priemyslovky vyriešila až výstavba vlastného internátu.

snažila udržiavať si svoj vysoký kredit jednej z najkvalitnejších stredných odborných škôl na Slovensku. V školskom roku 2000/2001 v spolupráci s ďalšími troma školami a v súlade s trendami odborného vzdelávania v krajinách Európskej únie sa začal overovať nový odbor technické lýceum zameraný na prípravu študentov na vysokoškolské štúdium technického zamerania.

Od roku 2002 realizovala škola vzdelávací program CISCO NETWOKING ACADEMY (CNA), ktorého cieľom bola výchova odborníkov pre navrhovanie, budovanie a správu počítačových sietí v rôznych organizáciách.

Od roku 2004 spoločnosť Microsoft v spolupráci so SPŠ Myjava zriadila prvú Microsoft IT Academy na Slovensku s cieľom pripraviť žiakov na ďalšie štúdium informačno-komunikačných technológií a umožniť im získať certifikáty spoločnosti Microsoft. Od septembra 2004 sa myjavská priemyslovka stala oficiálnym testovacím centrom ECDL (Europen computer driving licence) – Európskeho vodičského preukazu na počítače. Úspešní absolventi získavali doklad o dosiahnutí medzinárodne uznávanej kvalifikácie pre prácu s počítačom.

V roku 2006 zaviedla škola nový študijný odbor logistika s následným overovaním v praxi. V tomto období škola pracovala na projektoch s partnerskými školami v Nemecku, Portugalsku, Belgicku, na Islande a vo Francúzsku.

V roku 2008 sa na Slovensku začala reforma Štátneho vzdelávacieho programu. Cieľom SPŠ ako modernej strednej školy 21. storočia sa

Stredná priemyselná škola Myjava na Ul. SNP v Myjave dnes.

stalo prostredníctvom realizácie školských vzdelávacích programov dať svojim absolventom šancu byť konkurencieschopnými na trhu práce. Byť pripravenými na život v globálnej spoločnosti a ekonomike založenej na vedomostiach. Z týchto dôvodov ponúkla škola žiakom školské vzdelávacie programy štúdium na univerzite – môj cieľ, mechatronické systémy vo výrobe a službách, počítačom podporovaná výroba, počítačové siete, systémová logistika.

V školskom roku 2009/2010 školu navštevovalo 481 študentov v 17 triedach, o ktorých sa staralo 49 pedagogických zamestnancov. Študovalo sa v štvorročných študijných odboroch s maturitou – mechatronika, technické lýceum, elektrotechnika, logistika, strojárstvo, technické a informačné služby.

V období od roku 2013 sa začali prejavovať prvé príznaky krízy slovenského školstva, ktoré sa nevyhli ani SPŠ Myjava. Kvôli nekoncepčnému riadeniu školstva, finančnému poddimenzovaniu, neakceptovaniu demografického vývoja, systému financovania škôl na žiaka, nekontrolovateľnému zvýšeniu počtu škôl bez ohľadu na reálny počet študentov a istou stratou prestíže učiteľského povolania prišlo všeobecne na slovenských školách k zníženiu vzdelanostnej úrovne žiakov a študentov. Rozhodnutím na základe uznesenia Trenčianskeho samosprávneho kraja z 26. augusta 2013 prišlo k zrušeniu SOŠ Myjava a SOŠ Brezová pod Bradlom a zlúčeniu troch celkov s rozdielnou kvalitou študentov, zázemím i školskými vzdelávacími programami do jedného subjektu. Na SPŠ Myjava síce dočasne stúpol počet študentov, ale všeobecná kvalita sa znížila. Vyučovanie bolo realizované v ôsmich štvorročných študijných odboroch strojárstvo, logistika, mechatronika, elektrotechnika, technické lýceum, mechanik nastavovač, obchod a podnikanie, prevádzka a ekonomika dopravy. Trojročné učebné odbory boli tri: mechanik opravár – stroje a zariadenia, mechanik opravár – stroje a zariadenia v poľnohospodárstve a kuchár. Dvojročný učebný odbor bol zameraný na strojársku výrobu a ešte boli k dispozícií dvojročné nadstavbové odbory: spoločné stravovanie a strojárstvo – výroba, montáž a oprava prístrojov, strojov a zariadení. Neskutočne široký záber... V škole vtedy pracovalo 130 zamestnancov. Spektrum odborov sa postupne zredukovalo a dnes je škola zameraná na študijné odbory mechatronika, elektrotechnika, mechanik nastavovač, strojárstvo, logistika a technické lýceum v desiatych triedach.

Počty žiakov v dôsledku neustálych zmien boli veľmi premenlivé. Posledných desať vyzeralo na SPŠ Myjava tak, ako vidíte dole v tabuľke.

Predpoklad pre školský rok 2025/2026 je 274 žiakov, z toho 85 prvákov. Škola v súčasnosti zamestnáva 35 pedagogických a 20 nepedagogických zamestnancov.

M. Hrin
zdroj a foto: J. Maliariková, SPŠ Myjava

školský rok	počet žiakov	z toho žiaci 1. ročníka	školský rok	počet žiakov	z toho žiaci 1. ročníka
2013/2014	562	151	2019/2020	246	60
2014/2015	514	123	2020/2021	247	51
2015/2016	431	95	2021/2022	213	39
2016/2017	363	74	2022/2023	197	45
2017/2018	315	72	2023/2024	203	64
2018/2019	256	67	2024/2025	229	78

Významné ocenenie pre Centrum tradičnej kultúry v Myjave

V piatok 27. septembra 2024 sa v Bratislave-Rusovciach konalo slávnostné vyhlásenie zápisov do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku na základe zásad a cieľov Dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva.

Riaditeľka Centra tradičnej kultúry v Myjave Mgr. Viera Feriancová a odborná pracovníčka Mgr. art. Lenka Konečná, ArtD. si tu prevzali certifikát číslo CTLK-ZNSO-2023/001 o zápise schválenej nominácie s názvom Systém vzdelávacích aktivít Centra tradičnej kultúry v Myjave.

Zápis do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku predstavuje uznanie mimoriadnym programom, projektom a aktivitám, ktoré príkladným spôsobom podporujú ochranu a rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva. Sú uznávané spoločnosťami, komunitami či jednotlivcami. Certifikát o tomto zápise je významným spoločenským ocenením a zároveň nástrojom na popularizáciu činností, ktoré smerujú ku komplexnej starostlivosti o prvky nehmotného kultúrneho dedičstva.

Nominačný spis vypracovalo a predložilo Centrum tradičnej kultúry v Myjave na základe dlhoročných aktivít v oblasti vzdelávania a viedli k nemu roky práce v oblasti uchovávania a šírenia nehmotného kultúrneho dedičstva.

V roku 1998, v čase vzniku Myjavského osvetového strediska ako predchodcu Centra tradičnej kultúry v Myjave (ďalej CTK), neexistovali v myjavskom regióne ani v širšom okolí žiadne pravidelné a systematické vzdelávacie aktivity v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva. Aby obraz tradičnej ľudovej kultúry v bežnej populácii nevznikal iba na základe štylizovaných scénických foriem, začal odborný tím v Myjave tvoriť vzdelávacie aktivity zamerané na fenomény miestnej tradičnej ľudovej kultúry. Tieto aktivity si vyžiadali ďalšie zintenzívnenie výskumnej, bádateľskej a inventarizačnej činnosti. Z toho sa následne vyprofiloval ucelený systém, ktorého výsledkom je pestrá škála foriem vzdelávania.

Pri tvorbe každej vzdelávacej aktivity patrí medzi priority CTK v Myjave výskum a dokumentácia tradičnej kultúry predovšetkým so zameraním na hudobno-tanečný folklór, tradičný odev, ľudovú stravu, ale aj tradičné remeslá a slovesný folklór. Popri samotnom terénnom výskume, štúdiu dobových prameňov, bádaní v archívoch inštitúcií sa CTK v Myjave venuje aj identifikovaniu starších amatérskych zberov a ich digitalizácii.

Spracované výsledky výskumu tvoria informačnú bázu, ktorú pracovníci CTK v Myjave ďalej sprostredkúvajú verejnosti prostredníctvom edukačných, ale aj prezentačných a propagačných aktivít. Vzdelávacie podujatia a aktivity CTK v Myjave majú rôznorodé formy. Ide o celoročný cyklus interaktívnych podujatí, tábory, semináre, dielne, kurzy, komentované výstavy, odborné prednášky. Interaktívne vzdelávacie aktivity dopĺňa publikačná činnosť vo forme dokumentárnych filmov, učebníc a metodických audiovizuálnych materiálov, kníh či zvukových nosičov.

Aktivity sú cielené na kategóriu detí z materských a žiakov základných škôl a ich pedagógov, pedagógov a členov folklórnych kolektívov, záujemcov o ľudový tanec a hudbu, ľudové remeslá a výtvarné techniky, ľudové odievanie, ovocinárstvo, ľudovú stravu a iné. Metodika a forma výstupov je prispôsobená veku, vedomostiam a zručnostiam tej-ktorej kategórie.

CTK v Myjave zapája do spolupráce obce, mestá, miestne a regionálne inštitúcie, neziskové organizácie, spoločenstvá a jednotlivcov z radov nositeľov techník a zručností, teoretikov, pedagógov z oblasti ľudového tanca, hudby, remesiel a výtvarných techník, čo napomáha efektívnejšej revitalizácii javov tradičnej kultúry.

Aj touto cestou všetkým zainteresovaným, ktorí k zisku zápisu svojou prácou prispeli, vyslovuje Centrum tradičnej kultúry v Myjave svoju vďaku a my sa pripájame ku gratulácii pracovníkom centra!

M. Hrin
zdroj a foto: TS CTK Myjava

Deviataci z Viestovej v Paríži a Berlíne

V dňoch 23. až 28. septembra 2024 sa žiaci deviateho ročníka myjavskej základnej školy z Viestovej ulice zúčastnili dejepisno-poznávacej exkurzie do Paríža a Berlína.

Po sedemnásťhodinovej ceste ich hlavné mesto Francúzska privítalo svojím slávnym Víťazným oblúkom, ktorý dal postaviť Napoleon na znak svojej sily a víťazstiev. Aj pre žiakov z Myjavy bolo takým malým víťazstvom, že cestu do Paríža zvládli. Ich kroky ďalej smerovali po jednej z najslávnejších ulíc sveta – Champs Elysees až k Palace de la Concorde, na ktorom stojí známy egyptský obelisk. Vďaka budovám, z ktorých mnohé dal vybudovať Ľudovít XIV. , známy ako Kráľ Slnko, bolo cítiť históriu na každom kroku. Deti mali možnosť odhaliť príbehy napríklad o Invalidovni či Márii Antoinette, ktorá bola verejne popravená práve na tomto námestí.

Cez Tuilerijské záhrady popri rieke Seine a cez Most zaľúbených prešli k známej dominante Paríža, ktorou je Katedrála Notre Dame. Napriek pretrvávajúcej rekonštrukcii po požiari stále fascinuje svojou jedinečnou architektúrou a príbehom od Victora Huga.

Potom cesta myjavských žiakov smerovala k cieľu, ktorým bola Eiffelova veža. Počas nej deťom učarovala nejedna parížska cukráreň, kaviareň i obchodíky so suvenírmi. Hoci mnohých už premáhala únava, prešli aj Latinskú štvrť so slávnymi univerzitami a presunuli sa k rieke Seine, kde absolvovali vyhliadkovú plavbu loďou s výhľadom na najznámejšie parížske pamiatky. Dominantným sa stal výhľad na železnú dámu – Eiffelovu vežu. Výstup na ňu bol zážitkom pre všetkých. Hoci vyšli len na druhé poschodie, pohľad na mesto stál za to. Deti si ani neuvedomili, že vyšli až 704 schodov. Unavení, ale očarení dominantami Paríža sa večer ubytovali neďaleko mesta.

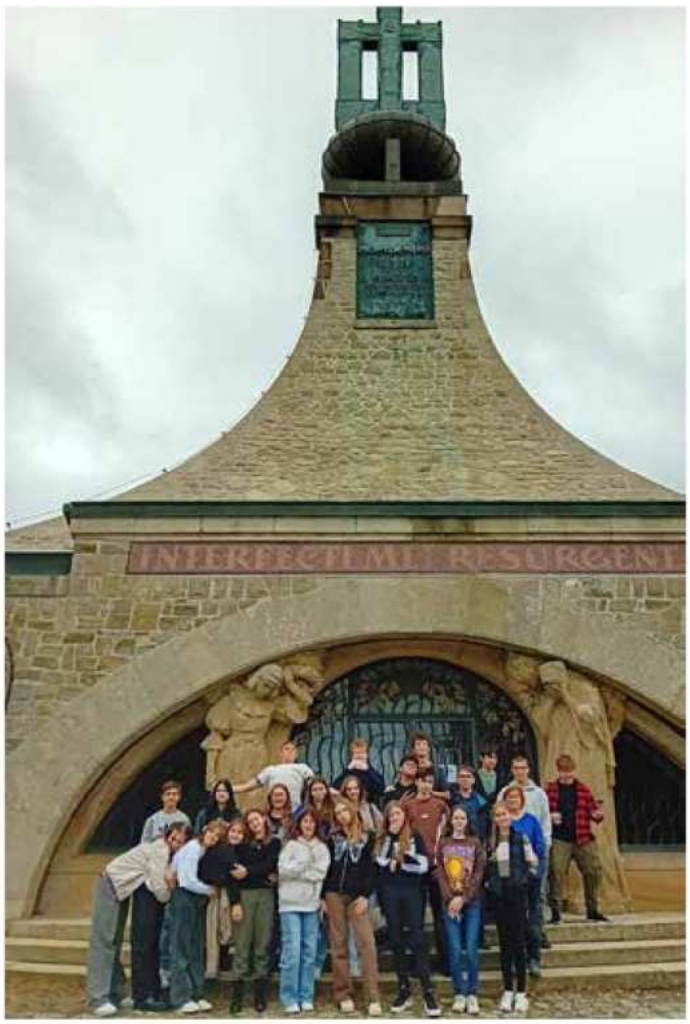

Aj napriek pretrvávajúcemu dažďu sa nasledujúce ráno vybrali do štvrte Montmartre a vyšli k najvyššiemu bodu Paríža, ktorým je bazilika Sacré-Coeur. Štvrť ich zaujala nielen typickými úzkymi francúzskymi uličkami, ale i kolotočom, ktorý mnohých preniesol do čias raného detstva.

A nebola by to pravá návšteva Paríža, keby žiaci nenazreli aj do najslávnejšieho múzea výtvarného umenia Louvre. To láka návštevníkov svojou pýchou, ktorou je obraz Mony Lisy. Typickú francúzsku atmosféru im doplnil obed v podobe pravej francúzskej bagety. Rovnako nemohli vynechať ani prehliadku prepychového sídla kráľov a francúzskej šľachty v neďalekom mestečku Versailles.

Týmto sa skončilo ich parížske dobrodružstvo a v nasledujúci deň sa vydali do dlho očakávaného Disneylandu. Sen každého dieťaťa ich spočiatku privítal veľkolepo. Napriek zhoršenému dažďivému počasiu sa žiaci vyšantili na rôznych atrakciách, ktoré v nich zanechali silné zážitky na celý život. Boli napríklad na horskej dráhe Star War s 360 stupňovými otáčkami alebo si prešli skráteným príbehom rozprávky Ratatouille tak, že sedeli v sedačkách v tvare myší a vďaka animácii sa cítili ako ten potkan v príbehu.

Po celodennom výlete v Disneylande čakala turistov nočná jazda autobusom do Berlína. Historickú exkurziu začali pri Berlínskom múre, pri ktorom mnohí do jeho návštevy netušili, aké ťažké obdobie tu ľudia v minulosti zažívali. Presunuli sa aj do centra mesta popri známej ulici Unter den Linden k Brandenburskej bráne, pomníku venovanému zavraždeným európskym Židom a ďalej až k niekdajšiemu hraničnému priechodu medzi východným a západným Berlínom, tzv. Checkpointu Charlie. U mnohých detí táto časť histórie nezostala nepovšimnutá. So záujmom sa pýtali na mnohé informácie, ktoré im neboli doteraz známe. Záver dňa zavŕšili výstupom na televíznu vežu, z ktorej sa im naskytol nádherný výhľad na mesto Berlín.

Unavení, ale spokojní absolvovali opäť nočnú jazdu autobusom. Tentoraz s jasným cieľom – domov.

autori: žiaci a učitelia ZŠ Myjava

Ôsmaci na exkurzii v Slavkove

V utorok 8. októbra 2024 sa žiaci ôsmeho ročníka základnej školy na Viestovej ulici zúčastnili zaujímavej dejepisnej exkurzie v susednej Českej republike. Tu najskôr navštívili barokový zámok Slavkov – Austerlitz, ktorý je dominantou mesta Slavkov u Brna. K zámku patrí aj krásny park. Hlavným cieľom exkurzie myjavských žiakov bol Pamätník mieru postavený na pamiatku víťaznej bitky pri Slavkove, ktorá sa odohrala 2. decembra 1805. Táto bitka je považovaná za najväčšie Napoleonovo víťazstvo. Od pamätníka prešli žiaci do múzea s interaktívnou výstavou. Netradičná expozícia im priblížila túto veľkú bitku a tiež príbeh samotnej Mohyly mieru. Pamätník a novovybudované múzeum s multimediálnou expozíciou boli úžasným zážitkom. Za túto exkurziu by sa chcela autorka v mene všetkých žiakov poďakovať obom triednym učiteľkám.

autor: Katka Redechová, 8.A
foto: ZŠ Myjava

Jedenásty ročník Oblastnej kopaničiarskej výstavy zvierat

V dňoch 27. až 29. septembra 2024 sa uskutočnila v poradí už jedenásta Oblastná kopaničiarska výstava zvierat v Myjave organizovaná Slovenským zväzom chovateľov (SZCH) a oblastným výborom Myjava (OVSZCH).

Výstava na Námestí M. R. Štefánika v Myjave pri evanjelickom kostole bola prístupná širokej verejnosti, a to aj počas obľúbeného jesenného Michalského jarmoku. Návštevníci tu mohli vidieť napríklad holuby, králiky, hydinu – sliepky, kačice a husi, malý hospodársky dobytok či exotické vtáctvo. Spolu tu bolo 598 kusov zvierat od 91 chovateľov nielen z Myjavy, ale aj zo spriatelených chovateľských organizácií zo Slovenska a Českej republiky. Z nich pätnásť, konkrétne Juraj Bednár, Matej Bednár, Eliška Bystrická, Klára Danielová, Matej Gmuzdek, Andrej Hoferík, Simona Judasová, Elizabetka Klenová, Ľuboš Krček, Juraj Miškech, Michaela Rábarová, Juraj Sládeček, Ondrej Šejdík, Adam Zbín a Branislav Zbín, boli mladí chovatelia, čo organizátorov veľmi potešilo. Vystavovatelia boli radi, že mohli verejnosti opäť predstaviť aj plemená zvierat, ktoré boli vyšľachtené na Slovensku a majú prívlastok slovenské národné plemená.

Zvieratá boli posudzované delegovanými posudzovateľmi, pánom Nadaždym, pánom Miškechom a pánom Adamcom pre králiky, pánom Cintulom a pánom Poberským pre holuby, pánom Janegom a pánom Goňom pre hydinu. Najlepšie posudzovaným zvieratám v hlavnej expozícii králiky, holuby a hydina boli udelené ceny v každej oceňovanej kategórii. A to Cena primátora mesta Myjava (tri ceny), Cena OVSZCH Myjava (tri ceny), Cena národné plemeno SR (tri ceny) a cena Mladý chovateľ (desať cien). Ďalej bolo udelených 41 čestných cien za najlepšie hodnotenie v danej odbornosti. Spolu teda získalo ocenenia 60 zvierat.

Veľké poďakovanie vyslovujú usporiadatelia všetkým, ktorí akoukoľvek formou pomohli pri organizovaní výstavy zvierat v Myjave. Konkrétne mestu Myjava, primátorovi Myjavy Ľ. Halabrínovi, vedúcej oddelenia kultúry mesta Myjava Hane Cigánkovej, Strednej priemyselnej škole Myjava, evanjelickej cirkvi zastúpenej pánom farárom Jánom Velebírom, MVDr. Petrovi Ševčíkovi, pani Anne Sládečkovej, starostom obcí Hrašné a Kostolné, pánom Pavlovi Hučkovi a Miroslavovi Cibulkovi. Rovnako ďakujú firmám T-Štúdio Stará Turá, OVOSAD, Metalex, Herbex, Autodoprava Chlebík, Mäsiarstvo Tvrdý , Gastro PK, Klimstahl, MCL s. r. o, Boskop a. s, stolárstvo ATYP a Poľnohospodárskemu družstvu Turá Lúka. Samozrejme, ich vďaka patrí aj všetkým garantom, vedúcim expozícií, posudzovateľom a takisto návštevníkom výstavy.

zdroj a foto: OVSZCH Myjava

Novembrová nálada

Marika Gombitová kedysi naspievala pieseň o novembrových chryzantémach. Vystihla v nej atmosféru dní, v ktorých sa viac zamýšľame nad odchodom zo sveta. Osobne nemám veľmi rád november, pre jeho nepríjemné počasie, pre tmu, ktorá prevláda nad svetlom dňa.

Na druhej strane patrí aj tento mesiac k prirodzenému kolobehu času. Je múdre rešpektovať to, ako nás Pán Boh stvoril, že náš život netrvá naveky, že starneme a raz sa naše pozemské putovanie ukončí. Je múdre uvedomiť si aj to, že po jeho skončení budeme stáť pred tvárou Toho, ktorý nám život dal. Aby to nebola chvíľa napätia a obáv, aj o to sa môžeme postarať už tu a teraz. Stačí sa spýtať Toho, kto ako prvý prešiel cez smrť ku vzkrieseniu a otvoril nám cestu k životu v odpustení, láske a radosti.

Pán Ježiš nie náhodou povedal slová: *„Ja som cesta pravda i život. Nik nepríde k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“* Stojí za to čo najviac sa od Neho dozvedieť, ako vidí náš život, ako nám ho radí žiť. Je to tá najlepšia cesta, ako zvládnuť november s jeho náladou, s návštevami cintorínov, s dlhotrvajúcou tmou. Ak nám v nej svieti svetlo Pána Ježiša, dá sa to zvládnuť.

Ján Velebír
evanjelický farár

(ne)Zmysel života

Milí čitatelia, v tomto jesennom období akosi prirodzene vnímame ako rýchlo beží čas. Nemyslím len krátke dni po zmene času na zimný. Myslím na to, že len nedávno sa skončil školský rok, deti mali prázdniny, dospelí dovolenky a z ničoho-nič sa nám pomaly končí kalendárny rok. V spojení so spomienkou na našich zosnulých sa núka myšlienka, ako veľmi rýchlo uteká nielen čas, ale aj život. Pripomínam si jeden verš básne poľského katolíckeho kňaza Jana Twardowskiego: *„Ponáhľajme sa milovať ľudí, tak rýchlo odchádzajú."*

Čas, ktorý máme, je veľkým darom a hodnotou. Hovorí sa o zmysluplnom využití času, ale aj o jeho zabíjaní, o mrhaní časom i jeho trávení. Tak isto môžeme hovoriť aj o živote. Aj ten môžeme len stráviť, premrhať, „zabiť" ho, ale aj zmysluplne prežiť. Je iste veľkou vecou, ak žijem s tým vedomím, že môj život má zmysel. A určite sa s tým vedomím aj ľahšie z tohto sveta odchádza. S vedomím naplneného života.

No nie každý to tak má. Nájdu sa aj takí, ktorí stratili zmysel života, aj takí, ktorí ho stále hľadajú. Ako veriaci človek som presvedčený, že kresťanská viera mi pomáha nachádzať zmysel života a unikať z absurdity nezmyslu. Myslím tým to, že vždy, keď sa oddialim od toho, čo je mojím pravým miestom a mojou cestou, ktorú mi ukazuje Boh, môj život sa prepadá do absurdity nezmyslu. Tradične po kresťansky sa to volá hriech. Ten nedáva životu ani zmysel, ani naplnenie.

Starý dobrý Archimedes, ten čo sa okúpal vo vani a vtedy mu to došlo (Archimedov zákon), pri istej príležitosti povedal: *„Dajte mi pevný bod a pohnem zemeguľou aj nebom."* Hoci on to myslel v oblasti fyziky, ja si dovolím použiť jeho myšlienku na vlastný úžitok. Aby som našiel v živote správny smer a motiváciu (latinské slovo motio znamená pohyb), teda aby som sa v živote pohol správnym smerom a našiel zmysel života, potrebujem mať pevný bod, oporu. A tým je pre mňa Trojjediný Boh Otec, Syn a Duch Svätý. Jeho pomoc nachádzam aj v jeho Slove, v Pánu Ježišovi Kristovi a v jeho Cirkvi. Za všetko nech prehovoria slová starozákonného žalmu: *„Milujem ťa, Pane, moja sila; Pane, opora moja, útočište moje, osloboditeľ môj. Bože môj, moja pomoc, tebe dôverujem; ty si môj štít, sila mojej spásy a môj ochranca."* (Ž 18, 2-3). Prial by som každému, kto číta tieto riadky, aby v kresťanskej viere našiel pevný bod, ktorý mu pomôže nájsť (opäť nájsť) správny smer a zmysel života. Veď ten čas tak letí...

Napokon si s úsmevom spomínam na jedno rozprávanie z knihy *Podivuhodné cesty po vode i súši, poľné ťaženie a veselé dobrodružstvá Baróna Prášila, ako ich rozpráva pri víne v kruhu priateľov* (Gottfried August Bürger, 1786). Konkrétne ako náš hrdina barón Prášil uviazol v močiari a hrozilo, že sa tam utopí. Situáciu podľa svojich slov vyriešil tak, že sa z blata vytiahol sám za vlastný vrkoč.
Samozrejme, je to nezmysel a nemožné. Snáď len pre baróna Prášila v jeho fantastických príbehoch. Prečo to spomínam? Zdá sa mi, že pán barón má veľa sebe podobných, ktorí si myslia, že pre svoj život nepotrebujú pevný bod mimo seba. Aj ich rozprávanie môže byť celkom podivuhodné a nielen pri víne. Prajem preto sebe aj Vám, milí čitatelia, aby sme našli a pevne sa držali Pána Boha ako toho, ktorý nám dáva silu zmysluplne a pravdivo žiť, s perspektívou naplnenia svojej existencie vo večnej radosti.

S modlitebnou pamäťou na všetkých, ktorí si tieto riadky prečítajú

Gabriel Koch
katolícky farár

Vianočné balíčky pre deduškov, babičky a detičky

Oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava organizuje dobrovoľnú vianočnú zbierku s názvom Vianočné balíčky pre deduškov, babičky a detičky. Do týchto balíčkov môžete dať napríklad:

- slané a sladké pochutiny
- kávu alebo čaj
- prípadne kozmetiku, ako napríklad krém na ruky, sprchový gél a podobne.
- Deti určite potešia aj hračky, ktoré môžete do balíčkov vložiť.
- Nič nepokazíte ani dobrou knihou, krížovkami, teplými ponožkami či pekným hrnčekom.

Na prípravu balíčka, prosíme, použite pevnú škatuľku, ktorú obalíte do pekného vianočného papiera. Na balíček treba vždy napísať, pre koho je jeho obsah určený: babička, deduško, dieťa. Tiež vás prosíme, aby ste do balíčkov dávali nové veci, nie predmety, ktorých sa chcete zbaviť alebo ktoré sú používané, otvorené a podobne.

Pripravené balíčky môžete **do utorka 10. 12. 2024** nosiť na nasledovné zberné miesta:

- dispečing Mestskej polície Myjava
- potraviny so srdcom - Srdocfka v budove Centra B
- Víno Sardo v budove Centra B

Všetky balíčky budú následne odovzdané klientom sociálnych služieb v Myjave, osamelým seniorom a deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia v Myjave.

Ďakujeme, že nám pomôžete darovať krajšie Vianoce!

zdroj: oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava

DSS ÚSVIT má vynovenú záhradu

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Úsvit v Myjave (ďalej DSS Úsvit) sa zapojil do grantového environmentálneho programu Trenčianskeho samosprávneho kraja s názvom Zelené oči, ktorý tvorí súčasť projektu Zelená župa. DSS Úsvit poskytuje ambulantnú službu deťom a dospelým najdlhšie do dôchodkového veku, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej 5 podľa prílohy č. 3 zákona NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov.

Do projektu sa Úsvit zapojil najmä preto, že poskytuje sociálnu službu deťom aj dospelým s rôznym stupňom mentálneho postihnutia, ku ktorému sú často pridružené aj rôzne fyzické obmedzenia. Cieľom projektu bolo uľahčiť klientom prístup do záhrady a zlepšiť tak možnosti zapojenia sa do pracovnej terapie, podporiť ich rozvoj pracovných zručností a taktiež skrášliť okolie zariadenia.

V rámci grantového programu bol DSS Úsvit schválený projekt nazvaný Malý či veľký – spolu sme šikovnejší s dotáciou vo výške 750,- €. Vďaka tomu zamestnanci zariadenia s klientami pripravili dva vyvýšené záhony. S ich prípravou im prišli pomôcť klienti Útulku, hlinu zabezpečili zamestnanci Správy majetku mesta Myjava a svojimi skúsenosťami so sadením a s pestovaním prispeli klienti ZOS Nezábudka. Na pomoc si prizvali aj deti z Materskej školy Bradáčova – elokovaného pracoviska Hoštáky, ktorým umožnili zúčastniť sa celého procesu tvorby záhonov, ich napĺňania až po sadenie byliniek. Klienti aj deti z materskej školy sa už tešia, ako budú sledovať rast bylín a plodín, ktoré potom aj ochutnajú a ďalej využijú pri varení, pečení alebo dekorovaní keramiky. Všetci, malí aj veľkí, spolu strávili príjemné pracovné dopoludnie, ktoré zavŕšili spoločným posedením pri čaji, káve, koláčikoch a pagáčikoch.

V nadväznosti na tému sadenia a pestovania zamestnanci spolu s klientami DSS Úsvit navštívili októbrovú výstavu Plody Záhoria a Myjavskej pahorkatiny v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave.

Projekt bol podporený v rámci grantového environmentálneho programu Zelené oči, ktorý tvorí súčasť projektu Zelená župa.

autor a foto: A. Šimonyi

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

ZELENÁ ŽUPA
TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

Zachovajme si trvalú spomienku na slávnu tradíciu pytlikárstva a mlynárstva na Myjave

Myjava bola v minulosti známa v celom Rakúsko-Uhorsku výrobou takzvaného pytlikárského plátenka. Aj preto sa Myjavčanom hovorilo pytlikári.

Pytlikárska pečať

Obyvatelia Brezovej boli kožkári, Staroturianci zase vareškári. O kožkároch toho vieme pomerne veľa vďaka literárnej postave sváka Ragana, ktorého v seriáli stvárnil vynikajúci Jozef Kroner. O vareškároch zo Starej Turej prakticky tiež, pretože aj dnes sú tam stále rezbári, ktorí sa svojmu umeniu aktívne venujú. No o myjavských pytlikároch, ktorí „hauzírovali" s plátenkom po celej monarchii sa dnes nielen v radoch mladej generácie nevie takmer nič. Rovnako tak o ére myjavského mlynárstva, ktorá je úzko previazaná s pytlikárstvom. Navyše, v roku 2023 uplynulo 190 rokov od založenia chýrneho Myjavského pytlikárskeho cechu, ktorý v meste vznikol v roku 1833.

V našej oblasti sa spomína až 20 vodných mlynov a táto skutočnosť prispela k tomu, že sa tu v 18. storočí veľmi rýchlo rozšírilo spomínané pytlikárske remeslo. Každý kultúrny národ robí všetko preto, aby si významné obdobia a časti histórie takpovediac natrvalo poistil a nestratil ich pri striedaní generácii.

Pytlikárska rodina pri práci

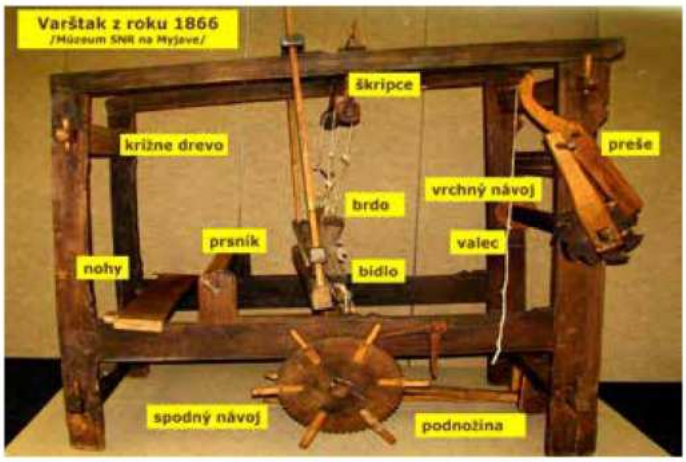

Na to, aby táto výnimočná časť myjavskej histórie nevybledla pod nánosom času určite nestačí iba občasná výstava alebo spomienka pri výročí. Stále totiž platí, že je lepšie jedenkrát vidieť ako stokrát počuť. Preto chcem aj prostredníctvom tohto člán-

ku predstaviť jednu myšlienku, ktorá by nám na Myjave takúto „trvalú poistku" zabezpečila.

Zo slávnej doby mlynárstva na Myjave zostal, chvalabohu, zachovaný ešte jeden vodný mlyn, a to Smetanovský na Staromyjavskej ulici. Z pohľadu histórie sa v ňom mlelo vlastne ešte nedávno a čo je dôležité, je dobre zachovaný. Ešte stále žijú chlapi, ktorí tu pracovali a poznajú mlynárske remeslo. Je tu súčasne doba možností na získavanie európskych peňazí pre kultúru a pamiatky. Preto by stálo za to, ak by vedenie mesta oslovilo majiteľa objektu a spoločne hľadali možnosti na sprístupnenie mlyna ako vzácnej technickej i historickej pamiatky. Navrhoval by som tu vytvoriť súčasne kompletnú pytlikársku izbu s verštakom, so všetkým vybavením i s dobovými dokumentmi dokladujúcimi slávnu pytlikársku históriu Myjavy. Všetky tieto pytlikárske artefakty sú pozbierané a uložené v SNM – Múzeu SNR v Myjave. Mohli by však byť trvalo vystavené práve v tejto izbe. Vznikla by tak poučná a veľmi atraktívna prezentácia o myjavskej histórii pre školákov, obyvateľov i návštevníkov Myjavy. Navyše, v neďalekom moravskom Kuželove je prístupný veterný mlyn. Ak by bol na Myjave zasa zrekonštruovaný vodný mlyn, mohla by tak vzniknúť aj atraktívna turistická trasa spojená s dejinami prihraničných regiónov. A keďže neďaleko mlyna je amfiteáter Trnovce, vytvoril by sa tiež priestor napríklad na rozšírenie programov folklórneho festivalu na tému mlynárstva a pytlikárstva.

Realizácia tohto návrhu by určite prispela k zviditeľneniu charakteristických a jedinečných prvkov, ktoré z pohľadu histórie robili Myjavu Myjavou a mohla by byť trvalým prínosom v oblasti turizmu.

Je všeobecne známe, že naše mestá a obce musia v súčasnosti riešiť akútne „chlebové témy" a týka sa to aj Myjavy, no uskutočnenie prvých krokov v tomto zámere by sa netýkalo peňazí. Je to najmä o chcení začať prvé rozhovory s majiteľmi mlyna a hľadať cestu, ako na realizáciu získať finančné zdroje. Uvedomujem si, že takéto niečo sa nedá zvládnuť za jeden, dva mesiace.

Som však toho názoru, že mesto disponuje kvalitným tímom pracovníkov, ktorí sa pohybujú v oblasti grantových schém a sú schopní riešiť aj zložité námety. Môže pri tom pomôcť aj známe Štefánikove heslo „Prebijem sa, lebo sa prebiť chcem. Pri tejto príležitosti upravené na „Začneme to riešiť, lebo to vyriešiť chceme."

text a foto: Michal Maliarik

Boje v severnej Afrike, v britskom Kráľovskom letectve aj únos dopravného lietadla

Deň vojnových veteránov a tri dramatické osudy z myjavského regiónu

V pondelok 11. novembra 2024 si na celom svete pripomíname Deň vojnových veteránov (Deň veteránov, Deň červených makov). Tento dátum bol vybraný symbolicky, pretože práve 11. novembra 1918, teda pred 106 rokmi, v železničnom vozni v Le Francport pri severofrancúzskom meste Compiègne podpísali prímerie spojenci a Nemecko a týmto aktom na západnom fronte ukončili boje 1. svetovej vojny. Tradícia spomienkového dňa sa začala rodiť už o rok neskôr, v novembri 1919, podujatiami organizovanými v Londýne, Paríži a ďalších mestách Dohody. Vzhľadom na neradostné udalosti dvoch svetových vojen v 20. storočí má svojich zástupcov – vojnových veteránov v spomienke aj naša Myjava. A pri tejto príležitosti by sme vám chceli predstaviť tri mená, troch ľudí, ktorí do tejto kategórie patria. Je možné, že ste doteraz o nich ani nevedeli, no ich životné, vojnové a často až románovo dobrodružné životné osudy – čím samozrejme nijako neznižujeme vážnosť okolností, ktoré súvisia s vojnovým konfliktom – stoja za zmienku a za to, aby sme si ich pripomenuli.

200. československý ľahký protilietadlový pluk preberá prápor po 11. československom pešom prápore v severnej Afrike. zdroj: medium.seznam.cz

Prvým z nich je pán **Ján Pakan.** Ten sa pridal k zahraničnému odboju po svojich konfliktoch s príslušníkmi Hlinkovej gardy a v roku 1939 v Poľsku vstúpil do Českej a slovenskej légie. Jej vznik po istých peripetiách odsúhlasil vydaným dekrétom dňa 3. septembra 1939 poľský

Plukovník Karel Klapálek pri pamätníku padlých československých vojakov na spojeneckom cintoríne v Tobruku. zdroj: medium.seznam.cz

prezident Ignacy Mościcky. Veliteľom légie sa síce stal armádny generál Lev Prchala, ale v skutočnosti túto funkciu zastával podplukovník Ludvík Svoboda. Pán Pakan potom s légiou prežil rok v sovietskej internácií. Napokon sa mu podarilo dostať sa do severnej Afriky. V roku 1941 tu v Egypte pri Sidi Bishr, Agami a neskôr v Marsa Matrouh pôsobil 11. československý peší prápor. Ten sa po doplnení mužstva presunul na bojisko do Tobruku – dôležitého líbyjského prístavu, kde zaujal obranné pozície v západnej časti perimetra. A práve tu bojoval aj Ján Pakan. Československý prápor, ktorý počas bojov pri obrane Tobruku zaznamenal 14 padlých, 26 ťažko a 55 ľahko ranených, v oblasti zostal do 7. apríla 1942. Ešte v marci bol však reorganizovaný na 200. československý ľahký protilietadlový pluk pod velením plukovníka Karla Klapálka. Po absolvovaní preškolenia a výcviku sa vojaci vrátane pána Pakana zapojili do bojov britskej 8. armády pri El Alameine. Kvôli zraneniu potom Ján Pakan pôsobil ako rádiotelegrafista udržiavajúci spojenie medzi Londýnom a Kujbyševom. Jeho rozprávanie o vojnových rokoch vyšlo ako séria článkov s názvom Spomienky zahraničného vojaka v novinách Myjavské hnutie v 60-tych rokoch minulého storočia.

Druhým v poradí je pán **Ján Škrinár.** Ten sa počas svojho štúdia na vysokej škole zapojil do organizovania ilegálnych prechodov cez štátnu hranicu.

Pilot RAF Ján Škrinár z Myjavy. zdroj: upn.gov.sk

Keď ho kvôli tomu v januári 1940 začalo hľadať gestapo, ušiel z Bratislavy do Maďarska a na francúzskom veľvyslanectve v Budapešti podpísal vstup do zahraničnej armády. Jeho následná cesta do Francúzska bola dramatická. Najskôr sa pri prekračovaní hraníc s Juhoslóviou takmer utopil v rieke Dráva a potom ho na mesiac zdržal v Záhrebe zápal pľúc. Keď sa z ochorenia vystrábil, pokračoval vlakom do Istanbulu a odtiaľ loďou cez Stredozemné more do južného Francúzska. Tu bola z československých jednotiek vytváraných v Agde už 15. januára 1940 sformovaná 1. československá pešia divízia pod velením divízneho generála Rudolfa Viesta. Dňa 16. júna 1940 jej velenie prevzal gen. Bedřich Miroslav Neuman. Príslušníkmi divízie boli utečenci z Protektorátu a Slovenska, interbrigadisti internovaní vo Francúzsku, československí dobrovoľníci žijúci v zahraničí a zmobilizovaní krajania. Dňa 27. mája 1940 mala divízia 11 405 vojakov, z nich 5107 bolo Slovákov alebo osôb inej národnosti pochádzajúcich zo Slovenska. Medzi nimi bol aj pán Škrinár. Zúčastnil sa ústupových bojov s nemeckou armádou a po páde Francúzska sa snažil rýchlo dostať do Marseille, čo sa mu aj podarilo. Tu sa nalodil na loď smerujúcu do Veľkej Británie. Ovplyvnený Churchillovým výrokom *„Budeme bojovať na plážach a nedovolíme žiadnemu Nemcovi, aby vstúpil na našu zem živý."* sa prihlásil do Britského kráľovského letectva (RAF). Začínal ako rádiooperátor v 311. československej bombardovacej peruti a následne prešiel leteckou školou v Kanade. Po návrate do Anglicka ho zaradili k 312. československej stíhacej peruti, s ktorou absolvoval 35 letov a nalietal viac ako 500 hodín. Lietal so strojom Supermarine Spitfire. Nie je to síce jednoduché, ale črieepky informácií o jeho nasadení v britskom letectve sa predsa len nejaké nájsť dajú. Napríklad v operačných denníkoch 312. perute nájdeme zápis, podľa ktorého vieme celkom presne identifikovať, že sa pán Škrinár zúčastnil aj operácie Market-Garden v Holandsku. Dňa 26. septembra 1944, čo bol posledný operačný deň československých stíhačov v tejto známej akcii 2. svetovej vojny, vzlietol o 14.40 h zo základne North Weald ako člen tzv. Red Section so strojom Spitfire výrobného čísla ML261 a kódovým označením DU-P. Spolu s ostatnými pilotmi v oblasti medzi Grave a Nijmegenom sa stretol s 56 Dakotami – americkými zásobovacími lietadlami, ktoré následne odprevadili pri ich návrate do Veľkej Británie. Ešte v ten istý deň československí piloti z 312. perute dostali rozkaz k preletu na základňu Bradwell Bay, odkiaľ mali sprevádzať ťažké bombardéry pri ich náletoch na ciele v Porúrí v Nemecku. Ján Škrinár sa do Československa vrátil 13. augusta 1945 ako jediný Slovák – pilot v skupine 54 Spitfireov. Keďže si počas vojny našiel vo Veľkej Británii manželku, bol od prvého dňa svojho návratu

Znak 312. československej stíhacej perute RAF, v ktorej pôsobil aj Ján Škrinár. zdroj: valka.cz

Privítanie československých stíhacích pilotov náčelníkom Hlavného štábu, gen. Bohumilom Bočekom, na letisku Praha-Ruzyně 13. augusta 1945. Medzi nimi bol aj Ján Škrinár. zdroj: VHÚ Praha

monitorovaný Obranným spravodajstvom (OBZ). Vo svojej domovine napokon vydržal len dva roky a v roku 1947 sa obaja vrátili do Británie. Štátna bezpečnosť (ŠtB) tento Škrinárov krok zdôvodňovala tým, že si jeho britská manželka nevedela na život v Československu zvyknúť.

No a tretím je pán **Milan Jakubec.** Podobne, ako Ján Škrinár, aj on sa v apríli 1940 rozhodol pod hrozbou uväznenia za pomoc pri ilegálnych prechodoch hraníc odísť do Maďarska, odkiaľ takzvanou balkánskou cestou cez Juhosláviu pokračoval do Francúzska. Ako príslušník československého zahraničného vojska bol zaradený k siedmej rote pešieho pluku 1. Montagnac. Tu sa v pozícií guľometčíka na rieke Loire dostal medzi vojakov, ktorí držali poslednú obrannú líniu Francúzska. Po zranení padol do zajatia, no z nemeckého zajateckého tábora v Bourges sa mu podarilo ujsť. Zamieril do Agde, kde ho po objasnení situácie demobilizovali. Následne odišiel z Francúzska do Španielska a plánoval sa dostať do Veľkej Británie. V Španielsku však bol opäť zadržaný a uväznili ho v koncentračnom tábore Miranda de Ebro. Keď ho po intervencii britských úradov prepustili, presunul sa v septembri 1941 do Gibraltáru a odtiaľ do Veľkej Británie, kde sa 25. októbra 1941 hlásil v československom depote vo Wilmslow. Úspešne absolvoval rádiotelegrafický, strelecký a bojový výcvik a 29. novembra 1942 bol ako operačný letec zaradený k 311. československej bombardovacej peruti,

Znak 311. československej bombardovacej perute RAF, v ktorej lietal Milan Jakubec. zdroj: valka.cz

kde zotrval takmer do konca vojny. Jeho operačné nasadenie spočívalo najmä v boji proti nemeckým ponorkám. Na konci januára 1945 pána Jakubca zaradili k Dopravnému veliteľstvu a jeho úlohou bola letecká preprava dôležitých osôb. Po úspešnej službe bol preradený k 147. peruti, kde sa stretol s ďalším Slovákom z 311. československej bombardovacej perute, pánom Ivanom Schwarzom. Zo služieb vojenského letectva bol Milan Jakubec prepustený 8. mája 1946 v hodnosti podporučíka

Krst knihy Milana Jakubca s názvom Na zemi i nad morom v kanadskom Toronte. Pán Jakubec sedí za stolom. zdroj: slovak.com/scic

v zálohe. Pán Jakubec potom krátko pracoval ako operačný dôstojník spoločnosti Pan American Airways na ruzyňskom letisku v Prahe, odkiaľ prešiel ako poručík letectva k Československým aerolíniám (ČSA). Lietal na domácich i zahraničných linkách, najčastejšie na trase Praha – Bratislava. Tu sa však jeho napínavé životné osudy spojené s letectvom nekončia. Keď vo februári 1948 prevzala moc Komunistická strana, začínalo byť jasné, že sa začína neskrývaná, mimosúdna a neskôr aj súdna perzekúcia vojakov pôsobiacich počas vojny v západnom odboji, vrátane letcov RAF. Pán Jakubec sa rozhodol emigrovať a jeho pokus dostať sa na Západ dnes patrí medzi dva známe únosy dopravných lietadiel ČSA. Historik Branislav Kinčok o tomto prípade hovorí: *„Prípad sa odohral 4. októbra 1948 na linke Košice – Bratislava – Brno – Praha. Dvaja z troch členov posádky lietadla DC-3 – bývalý príslušník RAF Milan Jakubec a bývalý príslušník slovenského letectva Ján Bielopotocký – sa spolu s antikomunistom Milanom Jurasom, ktorý bol medzi cestujúcimi, dohodli na únose lietadla. Krátko po vzlete z letiska v Brne vstúpil do pilotnej kabíny Juras, namieril pištoľ na pilota, inak tiež bývalého príslušníka RAF no zároveň i člena komunistickej strany, Jaroslava Hájeka a prinútil ho zmeniť kurz letu. Riadenie stroja následne prevzal Bielopotocký a precízne pripravený únos sa skončil pristátím na letisku v Mníchove.“* Milan Jakubec utiekol spolu s manželkou a ročným synom, ktorí boli na palube lietadla. Z Nemecka sa vrátil do Veľkej Británie a opäť slúžil v RAF. V roku 1953 sa presťahoval s rodinou do Kanady, kde vyvíjal protikomunistickú činnosť. Vyslúžil si ňou značnú pozornosť ŠtB, ktorá ho označila za *„nebezpečného, fanatického dobrodruha, ktorý sa nevyhýba žiadnej podlosti vo svojej nenávisti voči socialistickým krajinám“.* O svojich zážitkoch v letectve napísal Milan Jakubec veľmi zaujímavú knihu s názvom Na zemi i nad morom, ktorú pokrstil 21. mája 1997 v Toronte. Kniha je i v slovenčine a dá sa zohnať napríklad v antikvariátoch. Pán Jakubec v nej do detailov rozoberá nielen krušné vojnové roky, dobrodružné a nebezpečné situácie, ktoré zažil, ale aj svoje detské a mládežnícke roky strávené na Myjave, ku ktorej sa ako ozajstný kopaničiar často v spomienkach vracia. Milan Jakubec rozprával dvanástimi jazykmi a mal široký okruh záujmov. Kreslil, maľoval a tiež písal básne – o láske, vojne, smrti, o túžbe po stratenom domove, či o svojom vzore, Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. Tak, to je všetko. Samozrejme, ľudí, ktorých by bolo dobré v súvislosti s Dňom vojnových veteránov spomenúť, je oveľa viac. Ale na príklade týchto troch vojakov a letcov môžeme vidieť, s čím všetkým museli aj občania Myjavy a kopaničiarskeho regiónu konfrontovaní vojnovou realitou zápasiť, čo zažili a s čím sa museli vedieť vyrovnať. Nech sú nám ich osudy mementom do budúcnosti.

Kniha Milana Jakubca s názvom Na zemi i nad morom.

M. Hrin
zdroje a foto:

- *Gálik Ján, Myjava v obrazoch histórie - 1. diel, Myjava, 2010, s. 387 – 391*
- *Pamäť národa, ročník XIII, 4/2017, Ústav pamäti národa, s. 3 – 21*
- *Modelár magazín, ročník 75, 10/2024, Magnet Press Slovakia, s. 63 – 65*
- *https://www.topky.sk/cl/13/2275177/Neuveritelny-pribeh-Slovaka-ktory-bojoval-proti-nacizmu-Milan-si-dopisoval-s-kralovnou-Alzbetou-II-*
- *https://www.teraz.sk/import/na-unosoch-lietadiel-z-komunistickej-c/598792-clanok.html*
- *https://www.slovak.com/scic/jakubec/*
- *https://www.teraz.sk/magazin/letec-milan-jakubec-sluziaci-v-britsk/617159-clanok.html*
- *https://medium.seznam.cz/clanek/miroslav-adamec-z-pesaku-protiletadlovymi-delostrelci-cechoslovaci-pred-spojenci-obstali-se-cti-12082*
- *https://www.klubvtn.info/info_12e.htm*

Ján Fidrich z Rudníka pri Myjave (13. 11. 1935 – 14. 1. 2003)

V novembri 2024 si pripomíname narodenie jednej z výrazných osobností tanečnej kultúry v myjavskom regióne, akou bol Ján Fidrich z Rudníka. Bol osobnosťou nielen po stránke tanečnej, ale i ľudskej.

Ján Fidrich bol známy ako výnimočný tanečník či predtanečník na tradičných kopaničiarskych zábavách, neskôr sólista Folklórneho súboru Kopaničiar, tanečník od ktorého sa učili tancovať nielen na myjavských kopaniciach, ale i po celom Slovensku. Bol však aj výborným zabávačom a vtipkárom, vďaka čomu bol predovšetkým vyhľadávaný starý svat na tradičných svadbách. Aj pri rozhovoroch počas výskumov v posledných rokoch života pôsobil stále mladíckym dojmom a z každého slova bolo cítiť jeho vitalitu, veselý a pozitívny prístup k životu.

Prínos Jána Fidrich pre tanečnú kultúru myjavského regiónu je nesporne veľký. O jeho svojský a výnimočný tanečný prejav sa zaujímalo mnoho ľudí. Po tanečnej stránke bol mimoriadnou tanečnou osobnosťou, ktorá v značnej miere ovplyvnila vývin tanečného prejavu na Myjavsku. Mnohí tanečníci sa ho snažili napodobniť, ako aj on napodobňoval tanečný prejav svojich predchodcov. Vďaka svojim schopnostiam dokázal tento odpozorovaný prejav preformovať do svojej vlastnej prirodzenej tanečnej podoby a doplniť ho, či obohatiť. V jeho tanci sa snúbili staršie pohybové prejavy s novším ostrým verbunkovým spôsobom tancovania. Ako sám hovoril: *„Šetko to, čo som kedi tanoval, som sa naučel po svadbách. Tak som to okukoval od starích ludí, ako to oni tancovali a to tancujem po dnes. Naše šecki tance poznám zo svadbi od starích ludí 40.-50.-te roki. Mojim tanečním vzorom, od ktorého som sa teho najvjácej naučil bol mój dedko Michal Fidrich. To bol mój ludskí aj taneční vzor. Od Pavla Tomiša z Rudníka som sa naučel tancovat na svadbách slovenčinu. A od neho mám aj to moje vikopávanje. Videl som ho tancovat v Jablonke na jednej svadbe. Zalúbelo sa mi to. Prisvojel som si to tak, že som si to dal do krve. Odkukal som to a skúšal u nás doma v stodole. Abi ma nikdo nevidel, lebo bi povedal, že bláznim.“*

Na „muzike“ sa uplatňoval ako predtanečník na rozprúdenie zábavy a osmelenie sa ostatných účastníkov. Niekedy za jeden deň stihol absolvovať ako predtanečník aj tri, štyri zábavy na kopaniciach. Na svoje smelé vystupovanie na začiatku zábav si pán Fidrich spomínal takto: *„Na začiatku šak bíval parket prázni, šeci sa nejak hambili. U nás bol zvik, že vtedi prišjel ten najlepší so svojou tanečnicou a začal tancovat, bol to jakísi predtanečník. Neskvor sa k nemu začali pridávat aj ostatní. No a já vjem len jedno, že volakedi som začínal tancovat zábavi já aj s Karikom. A abi som mohel zábavi začínat, chodel som aj na tri – štiri. Ze štrkovích jám sme po predtancování utekali hore na Paprad pod Duba, odtjal do Drgonovej dolini pod Lipu a odtjal na Černochov vrch, tam vareli lekvár, trocha sme ho pomješali, dostali brečki a utekali domu. Pod Lipu v Drgonovej doline sme jeden ráz aj dostali aj po pisku za to, že sme zábavu začínali. Dobre sme si zatancovali a ja hovorím Karikovi, abi sme išli na to „zelenkavé prominclové“ (pálené) a ani sme sa nenazdali, len nás zebrali do kola a museli sme utject. Já som mal vtedi nohi zajačie, ani Mária Terézia bi ma nedobehla, aj ploti som preskakoval. Na Černochov vrch sme dobehli a tam sme si zavískali, že tu nás už nedobehnú. A to za to, že sme si dovoleli prví zábavu začínat!“*

Vo veľkej miere sa ako starý svat podieľal na uchovávaní a tradovaní svadobných zvykov myjavského regiónu. Pri týchto príležitostiach mohol uplatniť nielen svoje interpretačné tanečné schopnosti, ale najmä rozprávačský talent a veselú povahu. Vďaka svojej výrečnosti bol Ján Fidrich aj výborným informátorom o svadobných zvykoch, tradičných spoločenských a tanečných príležitostiach i o živote v minulosti.

Jánovi Fidrichovi patrí veľká úcta za uchovávanie a šírenie informácií o tradičnej kultúre a vďaka za to, že bol ochotný tieto svoje poznatky a skúsenosti odovzdať ďalším generáciám.

zdroj a foto:
Lenka Šútorová Konečná
Centrum tradičnej kultúry v Myjave

Pyxelov okamih v príbehu

November je okrem iného aj mesiacom fotografie a my sme pri tejto príležitosti oslovili Vladimíra Domena, ktorého mnohí poznajú pod prezývkou Pyxel a krátko sa s ním pozhovárali. O fotografovaní, o jeho dvadsaťročných skúsenostiach v tejto oblasti, aj o pripravovanom krste knihy, ktorú tento rok vydal a ktorá prezentuje jeho tvorbu trošku iným spôsobom, než na aký sme zvyknutí.

Ot.: Pyxel, ty budeš mať teraz v novembri v myjavskom kultúrnom dome jednu zaujímavú akciu pre verejnosť. Začnime ňou. Prezraď nám, o čo ide a pri akej príležitosti si sa ju rozhodol pripraviť?

V. Domen: *„Ako domáci fotograf pôsobím na Myjave už 20 rokov. Navštevujem množstvo akcií, ktoré fotograficky zaznamenávam a okrem toho som v tomto roku oslávil tridsiatku. Rozhodol som sa tieto dve jubileá spojiť. Oslovil som kapelu DARS a v spolupráci s mestom som naplánoval na stredu 27. novembra podujatie, ktoré bude o mojom pohľade na svet cez objektív, o fotografiách a o hudbe. Hudba bude mnohým z nás známa, pretože prídu bývalí členovia kapely Desmod. A pre všetkých bude pripravené aj malé občerstvenie."*

Ot.: Takže to bude, samozrejme, najmä o tvojej tvorbe. Účinkujúceho si už spomenul. Ale s čím konkrétne môžu diváci, ktorí na akciu prídu, rátať?

V. Domen: *„Môžu rátať s krátkym predstavením mojej tvorby, s krstom knihy a so skvelým koncertom. So skupinou DARS tam oficiálne uvedieme do života moju knihu s 3D fotografiami nazvanú Okamih v príbehu. Táto publikácia je vlastne jedným veľkým poďakovaním za moju dvadsaťročnú tvorbu, za to, s kým som mal možnosť spolupracovať a kam všade ma fotografovanie dostalo.."*

Ot.: Konkrétne akým spôsobom sa návštevníci oboznámia s tou tvojou tvorbou? Bude aj nejaká výstava, možno nejaký happening v rámci diania na pódiu?

V. Domen: *„Návštevníci si budú môcť pozrieť video o mne a o prvej autorskej výstave na Starej Turej. Vo foyeri kultúrneho domu bude vystavených aj niekoľko mojich fotografií, a to aj priestorových. Táto akcia nebude koncipovaná priamo ako výstava, tá bude až na budúci rok."*

Ot.: A kde si môžu ľudia teraz pozrieť tvoju tvorbu?

V. Domen: *„V mojom albume na www.zonerama.com je niekoľko desiatok tisíc fotografií, ľudia ich poznajú a píšu mi, že sa v nich našli, často ma stretajú na ulici a ďakujú za tie zábery. Teraz prišiel čas, aby som sa poďakoval ja im. Aj oni sa totiž stali okamihom v mojom príbehu. Ďalšie zábery sú v knihe, ktorú si budú môcť ľudia v prípade záujmu po krste kúpiť. Budú k dispozícii aj certifikované fotografie, návštevníci budú môcť nahliadnuť do katalógu a ak ich niečo zaujme, viem im to pripraviť, vytlačiť, dodať."*

Ot.: Vlado, spomenuli sme, že fotíš už 20 rokov. Naozaj veľa obyvateľov Myjavy ťa pozná a stretávajú sa s tebou na rôznych akciách, podujatiach. Kde sa teda začal písať ten tvoj pomyselný okamih v príbehu?

V. Domen: *„Ten príbeh sa začal už keď som mal asi 4 roky. Otec mal svoju Praktiku, fotoaparát. Radšej som sa hral s ním ako trebárs s autíčkami v škôlke. Nebol problém, aby som „vycvakal" celý film, ktorý vtedy nebol úplne lacnou záležitosťou. Zvuk uzávierky fotoaparátu ma fascinoval, tešil ma a to mi zostalo až dodnes. Tá radosť z fotenia ako takého."*

Ot.: Toto bolo také tvoje detské oboznámenie sa s fotoaparátom, ale kedy odštartovala tá ozajstná celoživotná záľuba a dá sa povedať, že aj profesia?

V. Domen: *„Normálne fotiť som začal, keď som mal desať rokov. Bola to ozajstná záľuba a keď som premýšľal, ako sa zlepšovať, išiel som osloviť vtedajšieho vedúceho myjavského fotoklubu Lumen, Petra Kurica, a spýtal sa ho, či by som mohol byť členom. Priniesol som mu ukázať aj svoje fotografie. A oni ma prijali. Bol som v klube päť rokov, zúčastňoval som sa s ním na amatérskych súťažiach. Chodil som vtedy na gymnázium, ale tam sa mi veľmi nedarilo. Prestúpil som na Strednú umeleckú školu filmovú do Košíc, kde som začal študovať odbor kamera, zvuk, strih a tu som sa dostal i ku videotvorbe, ktorej sa tiež v podstate venujem až dodnes."*

Ot.: Kedy si začal fotiť tak, povedal by som, profesionálnejšie? Kedy sa tvoje zábery začali objavovať v médiách?

V. Domen: „Už ako teenager som dostal ponuku od vedenia Spartaka Myjava. Mal som nejakých 14 rokov, keď som sa stal oficiálnym fotografom miestneho futbalového klubu a moje zábery sa začali objavovať v tlačových správach, v novinách, článkoch na internete..."

Ot.: Čiže začal si fotením športu, to bola prvá oblasť...

V. Domen: *„Áno, to bolo to prvé a v podstate mi to zostalo do dnešných dní."*

Ot.: Ale postupne pribúdali aj ďalšie oblasti. Čo bolo ďalej?

V. Domen: *„Dostal som ponuku fotiť festival Vianoce v divadle. Oslovil ma Miro Frankie Kňazský, po ňom jeho syn Samko Kňazský. Spolupracujem s festivalom už 15 rokov, tam som sa zoznámil s mnohými hercami a pre festival robím PR aj dnes."*

Ot.: Ale pokiaľ viem, to stále nie je všetko. Postupne si sa začal objavovať na takmer všetkých akciách. Začal si fotiť, jarmoky, medzinárodný folklórny festival, koncerty... Prišiel si aj za mnou na mestský úrad, asi ako 15 ročný..

V. Domen: *„Áno, vtedy sme si ešte vykali a spýtal som sa, či by som mohol fotiť Medzinárodný folklórny festival MYJAVA. To bola vtedy pre mňa, ako pre stredoškoláka, veľká výzva. Bol som tam najmladší medzi všetkými tými profesionálnymi fotografmi a bál som sa, že tam nemám čo robiť. Ale keď som potom odovzdal fotky a mesto sa vyjadrilo, že sú dobré a môžeme v spolupráci pokračovať, padol mi kameň zo srdca."*

Ot.: Postupne si však Myjavu – obrazne povedané – prerástol. Začal si fotiť aj slovenský šoubiznis. Ako si sa dostal k takejto spolupráci?

V. Domen: *„Začínal som ako šestnásťročný na strednej škole v Košiciach, kde som fotil pre STEEL arénu Košice. To bol pre mňa veľký zážitok – Karel Gott, Lucie Bílá, Alexandrovci, Kabát... Často som tu fotil úplne sám a bál som sa, aby mi všetko vyšlo tak, ako som si to predstavoval. Nakoniec z mojich fotiek zostavili kalendár, čo ma veľmi potešilo. V tom období som asi pol roka fotil aj Máriu Čírovú. Bol to taký môj prvý kontakt so šoubiznisom. Potom však prišli vážnejšie školské povinnosti, ktorým som sa musel venovať, aby som úspešne zmaturoval. Po maturite cez prázdniny som videl, že sa na Myjave chystá koncert Desmodu a ja ako fanúšik tejto skupiny som si to nemohol nechať ujsť. Kontaktoval som manažment skupiny s tým, že fotím pre mesto Myjava a či mi kapela dá súhlas oficiálne nafotiť ich vystúpenie. Povedali, že jasné, nie je problém. Tak začala ďalšia spolupráca. Po rozpade skupiny Desmod mi zavolali chalani zo vznikajúcej skupiny DARS, že fotky z Myjavy sa im veľmi páčili a či by som nechcel byť ich oficiálnym fotografom. Bol som nadšený, pretože toto som vždy chcel robiť – fotiť koncerty, filmy. Nedávno som nadviazal spoluprácu i so Zuzanou Smatanovou a zatiaľ posledná spolupráca je s trenčianskou kapelou VOLUME. Ale boli tam aj iné mená."*

Ot.: Tak skúsme ešte nejaké spomenúť. Viem, že tam bol dokonca aj Juraj Jakubisko.

V. Domen: *„Na túto spoluprácu ma oslovil jeden kamarát a opýtal sa ma, či by som sa chcel zúčastniť natáčania najnovšieho filmu Perinbaba a dva svety s tým, že tam bude prítomný aj pán režisér Juraj Jakubisko a tiež pán Ján Ďuriš, ktorý robil hlavnú kameru. Zdalo sa mi to neuveriteľné, lebo keď som maturoval na umeleckej škole, tak som si vytiahol ako maturitnú otázku práve týchto dvoch pánov. A zrazu som ich mal pri sebe. Točili sme, rozprávali sa o filme a o živote, bol to zážitok."*

Ot.: Tvoj záber tvorby je naozaj široký. Robíš umelecké fotografie, reportážne zábery z kultúry, športu, portréty.... Čo ale fotíš najradšej? Čo ti najviac sedí?

V. Domen: *„Tak určite je pre*

mňa srdcovou záležitosťou reportážna fotografia. Ten spomínaný šport, myjavský volejbal, futbal, ďalej mám veľmi rád koncerty skupiny DARS a Zuzky Smatanovej. Rád si počas vystúpenia aj podupkávam pod pódiom, tancujem, ale v rámci normy, samozrejme. Prvoradé je fotenie."

Ot.: Kde všade si vystavoval?

V. Domen: *„Vystavoval som najčastejšie u nás na Myjave, v rámci činnosti Fotoklubu Lumen, zúčastňoval som sa s nimi aj celoslovenskej postupovej súťaže AMFO. Získal som niekoľko čestných uznaní či hlavných cien v rámci Trenčianskeho kraja a jedenkrát sa mi podarilo vyhrať i Hlavnú cenu Slovenska za farebnú fotografiu autorov do 21 rokov. Fotka sa volá Dlhá cesta. A práve s týmto záberom som postúpil ešte ďalej. Volali mi z Národného osvetového centra, že by ju chceli poslať ďalej ako fotografiu mladých autorov na výstavu do Abú Dhabí. To je vlastne taký môj najväčší úspech, že som mal fotografiu na výstave v Spojených arabských emirátoch. Dokonca skončila aj v ich katalógu."*

Ot.: Počas toho, ako sa rozprávame, držím v rukách tvoju knihu, ktorá bude k dispozícii v novembri na pripravovanej akcii. A treba spomenúť, že fotografie, ktoré si v nej publikoval, sú vlastne trojrozmerné. Ku knihe sú aj okuliare a ľudia tak uvidia tvoje zábery v priestore. Kde vznikla takáto myšlienka? Ako ti to vôbec napadlo?

V. Domen: *„Raz som sa zapojil do českej súťaže Czech Art Photo. Bol tam aj fotograf Robert Vano. On ma inšpiroval k príprave knihy. A pokiaľ ide o 3D fotografie, tak štandardné zábery vídame na dennej báze v novinách, na sociálnych sieťach a chcel som urobiť niečo, čo sa tomu štandardu vymyká. Začal som pátrať po tom, ako sa dá vlastne taká 3D fotografia dobre spraviť. Napozeral som si rôzne inštruktážne videá, skúmal ako to pripraviť, čoho sa vyvarovať. A tak vznikol môj 3D Okamih v príbehu. K dispozícii mám zatiaľ asi 100 kusov kníh. Okamih v príbehu som ju nazval preto, lebo keď stlačím spúšť, zachytím vždy len kratučký okamih v živote, ktorý sa už nezopakuje."*

Ot.: A Okamih v príbehu je aj názov pripravovaného podujatia...

V. Domen: *„Áno, aby bolo jasné, že všetko, čo žijeme, je okamihom v nejakom príbehu. A srdečne všetkých pozývam 27. novembra 2024 o 18.00 h do Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave."*

Ďakujem za rozhovor a držím palce, aby sa podujatie vydarilo!

zhovával sa: M. Hrin

Bradáčova Myjava a výstava o Jánovi Bradáčovi

Vo štvrtok 28. novembra 2024 sa o 17.00 h sa v priestoroch SNM – Múzea SNR uskutoční slávnostné spomienkové podujatie venované osobnosti Jána Bradáča s názvom Bradáčova Myjava. Návštevníkov múzea tu bude čakať obsahovo bohaté kultúrne pásmo a slávnostná prezentácia výstavy Ján Bradáč, ktorá bola otvorená 16. októbra a spolu s ďalšími podujatiami je venovaná 140. výročiu narodenia prvého myjavského múzejníka.

Sprístupnená výstava mapuje Bradáčov život počnúc jeho rodinným zázemím v rodnej Myjave cez odchod za „veľkú mláku" a pôsobenie medzi americkými Slovákmi, ktorí intenzívne rozvíjali svoj spolkový život a počas 1. svetovej vojny podporovali československé légie, až po návrat Jána Bradáča na Myjavu, kde sa zaslúžil o jej kultúrne pozdvihnutie.

Ján Bradáč patril medzi hlavných iniciátorov vzniku myjavského múzea. Narodil sa 14. mája 1884 v Myjave, kde ukončil základné vzdelanie. Ako 16-ročný odišiel za prácou do USA. Neskôr sa usadil v meste Little Falls, prezývaného aj „druhá Myjava", pretože tu žilo veľa Myjavčanov. V miestnej papierni, kde sa na výrobu používalo staré šatstvo a textil, sa zamestnal ako robotník. Vo vreckách oblekov často našiel rôzne staré mince a začal navštevovať aj miestne starožitníctva. Vo svojom životopise spomína, že zberateľskú vášeň k starým veciam pocítil už ako 6-ročný a čím bol starší, tým viac chápal, že si ich treba vážiť rovnako ako starých ľudí, lebo oboje si zasluhuje úctu. Po jeho návrate do Myjavy sa stal dozorcom evanjelického cirkevného zboru, venoval sa zberateľskej činnosti a zaznamenávaniu tunajších zvyklostí a historických udalostí. Predmety, ktoré sa mu podarilo získať, doposiaľ tvoria základ zbierok v depozitároch SNM – Múzea SNR.

Výstava Ján Bradáč bude verejnosti prístupná do 31. januára 2025.

P. Trúsik, SNM – Múzeum SNR v Myjave

Ďalší ročník Fotofestu v online priestore

Myjavský Fotoklub Lumen pokračuje v usporadúvaní fotografickej súťaže Fotofest Myjava v online priestore. Zapojiť sa do nej môžete do soboty 30. novembra 2024 aj vy.

Témou Fotofestu Myjava 2024 sú folklór a tradície a každý fotograf, ktorý sa do súťaže zapojí, bude hrať o zaujímavé ceny a možnosť prezentovať svoje diela na pripravovanej budúcoročnej výstave Fotoklubu Lumen v Kultúrnom dome Samka Dudíka. Čo preto treba urobiť?

Najneskôr do 30. novembra 2024 zaslať maximálne päť fotografií vo formáte JPG/JPEG v najvyššej možnej kvalite kompresie na adresu fotoklublumen.my@gmail.com, prípadne prostredníctvom online úložiska (uschovna). Fotografie majú byť zhotovené vo farebnom priestore RGB alebo sRGB a v minimálnom rozlíšení 2 000 pixelov pri kratšej strane a 3 000 pixelov pri dlhšej strane záberu. Názov/ID fotografií treba uvádzať vo formáte: Priezvisko - poradové číslo fotografie - názov fotografie. K zásielke uveďte tieto údaje:

- meno a priezvisko
- adresa
- stručný popis fotografie (čo je zobrazené na fotografii, prípadne miesto záznamu)
- autor fotografie (ak fotografiu posiela zákonný zástupca autora)

Účasť vo fotosúťaži je možná iba so súhlasom s pravidlami fotosúťaže. Všetky podrobnosti sú uvedené na stránke myjavského Fotoklubu Lumen.

Organizátori sa tešia na vaše zábery z mesta a regiónu!

M. Hrin
zdroj: Fotoklub Lumen

Príďte si vyrobiť tradičnú obradovú cestovinu - hrtánki

Centrum tradičnej kultúry v Myjave vás pozýva na podujatie venované tradičným obradovým cestovinám vianočného obdobia - hrtánkom, ktoré sa uskutoční v utorok 26. novembra 2024 o 18.00 h v malej nácvikovej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave. Obradovú cestovinu si tu budete môcť vyrobiť na tradičnom náradí.

Príprava hrtánkov vychádza z tradície pytlikárskych rodín a ich pôvod siaha do obdobia rozmachu tkáčskeho a pytlikárskeho remesla. A prečo sa pytlikári spájajú s hrtánkami?

Ich tkáčsky stav mal jeden základný komponent, ktorému sa hovorilo paprstek. Bola to časť, ktorá sa nachádzala na začiatku a konci stavu, cez ktorú viedli osnovu. Osnova musela byť poriadne napnutá, preto sa paprsteky rýchlo opotrebovali a často sa vymieňali. Keďže v minulosti nič nevyšlo nazmar, ženy pytlikárov využívali kratšie narezané časti paprstekov na výrobu cestovín, ktoré tvarom pripomínali hrtan. Uvarené cestoviny sa jedli v morčacej alebo slepačej polievke.

Dodnes viacerí potomkovia pytlikárskych rodín udržiavajú tradíciu prípravy hrtánkov počas vianočného obdobia. Na podujatie preto prijala pozvanie vnučka známeho pytlikárskeho majstra, pani Boženka Zemanová z Myjavy, ktorá dodnes robí pred sviatkami množstvo hrtánkov pre rodinu a známych. Lektorkou

podujatia bude pani Monika Hradská zo Starej Myjavy.

V prípade záujmu o toto podujatie sa, prosíme, záväzne prihláste na e-mailovej adrese eva.cmelova@ctk.tsk.sk alebo na tel. číslach: 034/621 32 52, 0918 968 706. K dispozícii bude tiež možnosť zakúpiť si tradičné náradie na výrobu hrtánkov.

Na prípravu cesta si treba priniesť 1 vajce, ¼ kg polohrubej múky a 1 misku. Veríme, že si tieto tradičné obradové cestoviny nájdu opäť svoje miesto v súčasnom regionálnom jedálničku.

M. Hrin
zdroj: Centrum tradičnej kultúry v Myjave

Cestovateľské pásmo SVET A MY 2024

Vysokohorský expedičný klub MY a mesto Myjava vás srdečne pozývajú na ďalší ročník cestovateľských prezentácií z cyklu SVET A MY.

Podujatie sa uskutoční v sobotu 9. novembra 2024 od 17.00 h v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave. Štvorica cestovateľov Radoslav Hyža, Stano Kolárik, Juraj Janoška a Peter Málek vám sprostredkujú svoje zážitky a skúsenosti z putovania po Ceste SNP a z ciest po gruzínskom Kazbegu, Nórsku a Mongolsku.

Tak sa príďte pozrieť, tešíme sa na vašu návštevu!

M. Hrin

Súťaž vo varení kapustnice a zábava s Kamasmi

V sobotu 16. novembra 2024 sa od 10.00 h vo futbalovom areáli na Turej Lúke uskutoční súťaž vo varení kapustnice a zábava s Kamasmi. Do súťaže sa môžu kuchárske tímy prihlasovať do utorka 12. novembra 2024 v klubovni turolúckeho štadióna alebo telefonicky u P. Bednárovej na čísle 0915 711 341. Organizátor zabezpečí drevo, vodu, misky a lyžice, súťažiaci si prinesú suroviny na kapustnicu a kotlík.

Vyhodnotenie súťaže spojené s degustáciou kapustnice je naplánované na 14.00 h. Súčasťou podujatia bude tanečná zábava, ktorá odštartuje o 11.00 h a do tanca i na počúvanie tu budú hrať Kamasi. Okrem toho budú pre návštevníkov pripravené zabíjačkové špeciality, medovníčky i koláče.

Organizátori sa tešia na vašu účasť!

M. Hrin

INZERCIA

Jubilejné dvadsiate Frankieho Vianoce v divadle s nabitým programom

Od stredy 4. do nedele 8. decembra 2024 sa Myjava už dvadsiaty raz stane dejiskom obľúbeného festivalu Frankieho Vianoce v divadle, na ktorý zavítajú mnohé známe herecké osobnosti zo slovenskej a českej divadelnej scény.

Počas piatich dní sa návštevníci festivalu môžu tešiť na dvanásť skvelých predstavení v podaní ôsmich divadiel, jeden koncert a slávnostný ceremoniál Terasa slávy. Na tej tento rok pribudnú tabuľky s menami hercov Vladimíra Černého a Karla Rodena. Samozrejme, obaja si ich na terase Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave odhalia osobne.

Prezidentkou 20. festivalového ročníka bude - a rozhodne nie náhodou - herečka a moderátorka Bibiana Ondrejková. Tá je s myjavským divadelným festivalom i s jeho zakladateľom Mirom Frankiem Kňazským, ktorý nás navždy opustil v júni 2019, spätá prakticky od začiatku a stala sa jeho pravidelnou účinkujúcou i návštevníčkou.

No a čím konkrétne nás dosky, ktoré znamenajú svet, potešia na kopaniciach tento rok? Nech sa páči, tu je program:

streda 4. 12. 2024

- **Cirkus Šardam** - Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša Topoľčany, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 9.00 h, vstupné: 3,- €
- **Cirkus Šardam** - Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša Topoľčany, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 11.00 h, vstupné: 3,- €
- **Náš priateľ René** - Divadlo Povaľač, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 19.00 h, vstupné: 25,- €. Účinkujú: Lukáš Latinák a Juraj Kemka

štvrtok 5. 12. 2024

- **Otec so zemiakovým pyré** - Divadlo mladých Šesť Pé Partizánske, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 9.00 h, vstupné: 3,- €
- **Otec so zemiakovým pyré** - Divadlo mladých Šesť Pé Partizánske, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 11.00 h, vstupné: 3,- €
- **Koštovka** - Bibiana Ondrejková, Roman Féder a ich hostia, TOBB Restaurant Stará Myjava, 17.00 h, vstupné: 15,- €
- **Dobré ráno s Findou** - Divadlo Povaľač & Divadlo Artefakt & Biograf Jan Svěrák, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, vstupné: 27,- €. Účinkujú: Ondřej Sokol, Jan Svěrák, Natálie Halouzková, Michaela Zemánková, Josef Fečo, Radka Pavlovičová

piatok 6. 12. 2024

- **Málka** - Divadlo Comedia Poprad, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 9.00 h, vstupné: 5,- €
- **Málka** - Divadlo Comedia Poprad, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 11.00 h, vstupné: 5,- €
- **Terasa Slávy** - Karel Roden a Vladimír Černý - Slávnostný ceremoniál udeľovania ocenení osobnostiam zo SR a ČR za prínos v kultúre. Terasa Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave, 18.00 h, vstup voľný. Účinkujú: Funny Fellows, Bibiana Ondrejková, Divadlo Korbáč
- **Kapitán Skvělouš** - Divadlo Povaľač a Karel Roden, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, vstupné: 25,- €/hľadisko), 20,- €/balkón

sobota 7. 12. 2024

- **Funny Fellows** - koncert, Námestie M. R. Štefánika v Myjave, 17.00 h, vstup voľný
- **Halpern a Johnson** - Divadlo Astorka Korzo´90, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 19.00 h, vstupné: 24,- €. Účinkujú: Vladimír Černý a Milan Kňažko

nedeľa 8. 12. 2024

- **Pozvánka** - Teatro Wüstenrot, Bratislavské Hudobné divadlo, Kultúrny dom Samka Dudíka v Myjave, 19.00 h, vstupné: 20,- €. Účinkujú: Zuzana Tlučková, Majo Labuda, Martin Mňahončák

Predpredaj vstupeniek na jednotlivé predstavenia v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave je realizovaný v kancelárií kultúrneho domu na Partizánskej ulici alebo cez portál www.kultura.myjava.sk, a to od pondelka 28. októbra 2024.

Festival pre vás pripravuje Divadelné združenie Korbáč Myjava s podporou mesta Myjava. Generálnym partnerom festivalu je spoločnosť NAD-RESS.

Zmena programu je vyhradená!

M. Hrin
zdroj: S. Kňazský, Vianoce v divadle 2024

Prihláste sa na florbal!

Telovýchovná jednota Spartak Myjava sprístupňuje záujemcom nové športové odvetvie, a to jeden z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich kolektívnych športov na svete – florbal. Do založeného florbalového oddielu FBC Spartak Myjava sa môžu prihlásiť deti a mládežníci z ročníkov:

2008 a 2009 – dorast
2010 a 2011 – starší žiaci
2012 a 2013 – mladší žiaci

Tréningy sa už začali a konajú pod dohľadom florbalového trénera Ivana Kollára dvakrát týždenne, vždy po 90 minút. V pondelok od 17.30 do 19.00 h v telocvični Strednej priemyselnej školy Myjava a v piatok od 17.30 do 19.00 h v malej športovej hale na Ul. Milana Marečka. Ak sa chcete pridať aj vy, môžete sa hlásiť na tel. čísle 0903 926 537alebo na e-mailovej adrese ivan.kollar58@gmail.com.

M. Hrin

Martina Moravcová reprezentovala Myjavu a Slovensko v Chorvátsku

Členka Atletického oddielu TJ Spartak Myjava Martina Moravcová sa zúčastnila v sobotu 28. septembra 2024 medzištátneho stretnutia starších žiakov U16 v chorvátskom Záhrebe. Tu si zmerala sily s rovesníkmi z Českej republiky, Maďarska, Slovinska a domáceho Chorvátska. V disciplíne beh na 600 m obsadila 8. miesto v novom osobnom rekorde 1:38.07.
Gratulujeme!

zdroj a foto: J. Moravec

Nábor detí do tenisového oddielu

TJ Spartak Myjava pripravuje nábor detí vo veku od 5 rokov, ktoré by sa chceli aktívne venovať tenisu. Tréningy sa budú konať v tenisovej hale na Turej Lúke vždy v utorok v čase od 15.00 do 16.00 h a v piatok v čase od 15.00 do 16.00 h. Cena za hodinu pre dieťa je 12,- € a zahŕňa trénera, kurt, loptičky a rakety. Viac informácií v prípade záujmu získate na telefónnom čísle 0911 991 899.

M. Hrin

Ešte stále môžete prihlásiť deti na stolný tenis v Myjave

Stolnotenisový oddiel TJ Spartak Myjava ponúka najmenším športovcom vo veku 6 až 9 rokov možnosť prísť si zahrať stolný tenis, otestovať svoje schopnosti a rozšíriť rady malých stolných tenistov v novobudovanom detskom oddiele.

Deti si tu užijú skvelú zábavu, kvalitný tréning s trénerom a dokonca i s robotom, môžu sa zúčastniť na súťažiach, turnajoch, pingpongových táboroch... Okrem toho si tu nájdu aj nových kamarátov. Tréningy sa konajú v telocvični ZŠ Štúrova vždy v utorok v čase od 15.00 do 17.00 h a vo štvrtok v čase od 13.30 do 15.30 h.

Viac informácií získate na telefónne čísle: 0903 403 843.

Klub sa už teraz teší na všetkých nových priaznivcov tohto športu!

Z. Grešnerová

Úspech Richarda Cibulku na Majstrovstvách SR v Šamoríne

V sobotu 5. októbra 2024 sa v Šamoríne konali Majstrovstvá Slovenskej republiky mladších žiakov a žiačok vo viacboji. Na podujatí mala svoje zastúpenie aj Myjava.

Viacboj je najnáročnejšia atletická disciplína. V tejto vekovej kategórií musí každý pretekár absolvovať za asi päť hodín päť súťažných disciplín. Jediný zástupca Atletického oddielu Spartaka Myjava, Richard Cibulka, sa s touto skutočnosťou vysporiadal po svojom a v každej disciplíne sa mu podarilo dosiahnuť osobný rekord. Čo mu v konečnom výsledku prinieslo pekné 4. miesto a na medailu mu chýbalo len 36 bodov. A tu je prehľad Richardových výsledkov:

- 600 m - 1. miesto, os. rekord 1:42
- 60 m - 3. miesto, os. rekord 8,10
- 60 m prekážky - 7. miesto, os. rekord 10,00
- diaľka - 9. miesto, 459 cm, os. Rekord
- kriket - 9. miesto, 40,50 m, os. Rekord

Gratulujeme!

zdroj a foto: J. Moravec

Na Majstrovstvách Slovenska v kolobeh krose reprezentoval Myjavu Miroslav Ilovičný

V nedeľu 20. októbra 2024 sa v rámci BAYNACH MTB maratónu mali možnosť predstaviť aj kolobežkári, a to rovno na Majstrovstvách Slovenska v kolobeh krose. Jazdilo sa na náročnej, 23 km dlhej trati so štartom v Bojničkách, s mnohými stúpaniami i rýchlymi zjazdami medzi vinicami a tiež na rovných úsekoch popri Váhu.

Za TJ Spartak Myjava na pretekoch štartoval Miroslav Ilovičný, ktorý dojazdil v celkovom poradí kolobežkárov na 5. mieste a ako tretí zo Slovákov. Kolobežkári svojou účasťou na majstrovstvách presvedčili mnohých cyklistov, že aj oni dokážu jazdiť teréne a v niektorých prípadoch dokonca rýchlejšie než oni sami.

M. Hrin
zdroj a foto: M. Ilovičný

Myjavskí plavci zbierali medaile v domácom bazéne, aj v Púchove

Plavecký oddiel TJ Spartak Myjava bol v sobotu 28. septembra 2024 z poverenia Slovenskej plaveckej federácie usporiadateľom Majstrovstiev západoslovenskej oblasti v plávaní na dlhých tratiach. Súťažilo sa v disciplínach 400, 800 a 1500 m - voľný spôsob.

Majstrovstvá západoslovenskej oblasti v plávaní na dlhých tratiach na Myjave.

V konkurencii plavcov z 13 oddielov západného Slovenska sa nestratili ani tí myjavskí. Konkrétne: Bzdúšek Samuel, Dingová Agáta, Drábeková Valerie, Dugová Natália, Konkúšová Nikola, Konkúšová Tamara, Kormaník Matej, Marková Markéta, Matušíková Melánia, Ondrejka Šimon, Reptová Barbora, Reptová Tereza a Svítek Jakub. Aj keď sa o medaile bojovalo v pre nich nie veľmi obľúbených disciplínach, držali sa statočne, predviedli hodnotné výkony a preteky poňali ako kvalitný tréning vytrvalostnej rýchlosti. O medailové potešenie sa napokon postarali:

- Šimon Ondrejka - zlato na 800 m voľný spôsob v kategórii 14-ročných chlapcov,
- Natália Dugová - bronz na 800 m voľný spôsob v kategórii 13-ročných dievčat,
- Jakub Svítek - bronz na 400 m voľný spôsob v kategórii 13-ročných chlapcov,
- Matej Kormaník - bronz na 400 m voľný spôsob v kategórii 11-ročných chlapcov.

Gratulujeme!

Poďakovanie patrí všetkým, ktorý sa na organizácii tohto vydareného podujatia väčšou či menšou mierou podieľali a nezištne pri jeho realizácií pomáhali. Rozhodcovský zbor a vedúci jednotlivých výprav ocenili rodičmi pripravené občerstvenie a vytvorenú pohostinnú a žičlivú atmosféru.

Ďalšie preteky absolvovali myjavskí plavci v sobotu 5. októbra 2024 na Veľkej cene Púchova. Súťaže sa zúčastnili:

Majstrovstvá západoslovenskej oblasti v plávaní na dlhých tratiach na Myjave.

Myjavskí plavci na Veľkej cene Púchova.

Samuel Bzdúšek, Agáta Dingová, Valerie Drábeková, Natália Dugová, Nikola Konkúšová, Tamara Konkúšová, Matej Kormaník, Ondrej Kormaník, Katarína Kormaníková, Markéta Marková, Paulína Marková, Melánia Matušíková, Šimon Ondrejka, Tereza Reptová, Nina Svatíková a Jakub Svítek. Tu sa už bojovalo v disciplínach, v ktorých by sa radi predstavili na Zimných majstrovstvách SR v plávaní a preto sa očakávalo atakovanie popredných priečok a zlepšovanie osobných maxím. To sa aj vo veľkej miere podarilo. Netreba však poľavovať v tréningu a je potrebné pokračovať v nasadení, pretože aj konkurencia napreduje a nespí. Na medailové stupienky v Púchove vystúpili:

- Šimon Ondrejka - striebro na 50 a 100 m motýlik, bronz na 50 m voľný spôsob a 100 m znak v kategórii starších žiakov,
- Katarína Kormaníková - striebro na 50 m voľný spôsob a 100 m znak, bronz na 50 m motýlik v juniorskej a seniorskej kategórii,
- Paulína Marková - bronz na 100 m motýlik v kategórii starších žiačok.

Katarína Kormaníková vybojovala v Púchove striebro a bronz.

Gratulujeme a tešíme sa na ďalších medailových adeptov, ktorí sa tentokrát umiestnili tesne za stupňami pre víťazov.

zdroj a foto: B. Kormaník

Šimon Ondrejka na stupni víťazov.

Bronzová myjavská plavkyňa, Paulína Marková.

Športové pozvánky na november

Armwrestling

- **2. kolo Slovenskej národnej ligy v pretláčaní rukou**

  sobota 30. 11. 2024, 10.00 h, kategórie OPEN, muži, ženy, mestská športová hala

Futbal

- **Spartak Myjava – FK Slovan Duslo Šaľa**

  sobota 9. 11. 2024, 18.00 h, 15. kolo TIPOS 3. ligy – skupiny Západ 2024/2025, domáci zápas na myjavskom štadióne

- **Spartak Myjava - RSC Hamsik Academy Banská Bystrica**

  piatok 15. 11. 2024, 18.00 h, 17. kolo TIPOS 3. ligy – skupiny Západ 2024/2025, domáci zápas na myjavskom štadióne

- **Spartak Myjava - FC Petržalka**

  sobota 16. 11. 2024, 18.00 h, 14. kolo DEMIŠPORT 1. ligy žien 2024/2025, domáci zápas na myjavskom štadióne

- **ŠK Slovan Bratislava - Spartak Myjava**

  sobota 23. 11. 2024, 15.00 h, 15. kolo DEMIŠPORT 1. ligy žien 2024/2025

Karate

- **Slovenský pohár v karate**

  sobota 9. 11. 2024, 9.00 h, kategórie juniori, dorastenci (kumite, kata), mestská športová hala

Plávanie

- **Zimné plavecké nádeje**

  sobota 30. 11. 2024, 9.00 h, kategórie žiaci a žiačky vo veku 8, 9 a 10 rokov, krytá plaváreň v Myjave

Šach

- **ŠO Spartak Myjava - ZŠK Vrbové B**

  nedeľa 10. 11. 2024, Centrum voľného času Myjava

- **CVČ Senica C - ŠO Spartak Myjava B**

  sobota 16. 11. 2024, CVČ Senica

- **CVČ Gbely - ŠO Spartak Myjava**

  nedeľa 24. 11. 2024, CVČ Gbely

Volejbal

- **Spartak Myjava – VK Mirad UNIPO Prešov**

  sobota 16. 11. 2024, 18.00 h, Niké extraliga mužov vo volejbale, domáci zápas v mestskej športovej hale

- **Spartak Myjava – VKP Bratislava**

  sobota 23. 11. 2024, 18.00 h, Niké extraliga mužov vo volejbale, domáci zápas v mestskej športovej hale

- **Spartak Myjava – Mok Mursa-Osijek (Chorvátsko)**

  streda 27. 11. 2024, 19.00 h, stredoeurópska liga MEVZA, domáci zápas v mestskej športovej hale

- **Spartak Myjava – SK Zadruga Aich/Dob (Rakúsko)**

  štvrtok 28. 11. 2024, 19.00 h, stredoeurópska liga MEVZA, domáci zápas v mestskej športovej hale

M. Hrin

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Pomôcky: Isostar, Uranos, PMO, pom	dlhý tenký konár	1. časť tajničky	obluda (expr.)		symetrála	prezent	čistil od prachu	umelý človek		niečo zvinuté	regionálne združenie (skr.)	3. časť tajničky	múti
kód letiska Palermo				vôňa (knižn.)					drobný guľatý náboj / staroba				
citoslovce prasknutia				samoväzba, po česky / panský kabát									
bolesti v krížoch					burič / talianska herečka (Sophia)						druh hliny / zámer		
utíchal						prúd / asi, možno (nár.)				písmeno gréckej abecedy / opieral			
autor: Ľubomír Bajcar	odcudzil	opak homeopata / 2. časť tajničky							jednoduché ploché plavidlo / trojica				zn. nápoja pre športovcov
vyučuj			dravý vták / soška bôžika lásky					sužuje / zovretím upevnila					
luhám							grécky boh neba / syčal						
slovesné dielo						opil / mačka (hypok.)					slovko nesúhlasu / mračno		
značka kozmetiky					príjemne / 54 rím. číslicami					maškrta, po česky / alebo (bás.)			
odieraj				listnatý strom / ale					mongolský pastier / plúž				
obločnice								pocit stiesnenosti					
obíjal latami								rockový hudobník, rocker					

Milí čitatelia!

Do novembrového vydania mesačníka Kopaničiarsky kuriér sme pre vás pripravili aj krížovku, ktorou si môžete vyplniť voľnú chvíľu a trošku si potrápiť mozgové závity. Jej tajnička v sebe ukrýva doplnenie výroku myjavského hudobníka, umelca, zberateľa piesní a slávneho primáša – Samka Dudíka, ktorého 144. výročie narodenia sme si pripomenuli v pondelok 28. októbra 2024. Áno, presne v deň, v ktorom sme zároveň spomínali na 106. výročie vzniku prvého spoločného vzniku Čechov a Slovákov. No a ten Samko výrok znie: "Hudba - to nie je len tak. Mráz..." No a zvyšok sa dozviete, ak krížovku úspešne doplníte. Držíme vám palce!

INZERCIA

- Zaujal vás mesačník Kopaničiarsky kuriér?
- Máte pre nás tip na článok?
- Chcete nám niečo odkázať?
- Alebo tu chcete mať svoju reklamu, ktorá sa dostane do každej myjavskej domácnosti?

Napíšte nám na adresu **kurier@myjava.sk**!

Kopaničiarsky kuriér – mesačník pre Myjavu a okolie.
November 2024, ročník 1, číslo 2. Vychádza raz mesačne. **Vydáva:** Mesto Myjava, Námestie M. R. Štefánika 560/4, 907 14 Myjava, IČO: 00309745, DIČ: 2021081491, IČ DPH: nie je platcom DPH.
Redakčná rada: Mgr. Marek Hrin, Zuzana Grešnerová, Mgr. Mária Kovárová, Ing. Stanislav Tomič, Mgr. Lenka Pipová, Miloš Zábražný.
Kontakt: kurier@myjava.sk, tel.: 034/6907 306.
Redakčná uzávierka vždy v 20. dni mesiaca. Vydavateľ si vyhradzuje právo príspevky krátiť, redakčne upraviť alebo neuverejniť. Názor vydavateľa a redakčnej rady sa nemusí zhodovať s názormi autorov príspevkov. Neobjednané príspevky, fotografické a grafické materiály vydavateľ nevracia a nehonoruje. Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť údajov obsiahnutých v externých príspevkoch, platenej inzercii a reklame.
Distribúcia: V meste Myjava rozširuje Slovenská pošta, a. s. Nepredajné.
Grafické spracovanie a tlač: BELLIFER s. r. o., Krátka 160/7, 905 01 Senica. **Evidenčné číslo:** EV 6249/24/PT.